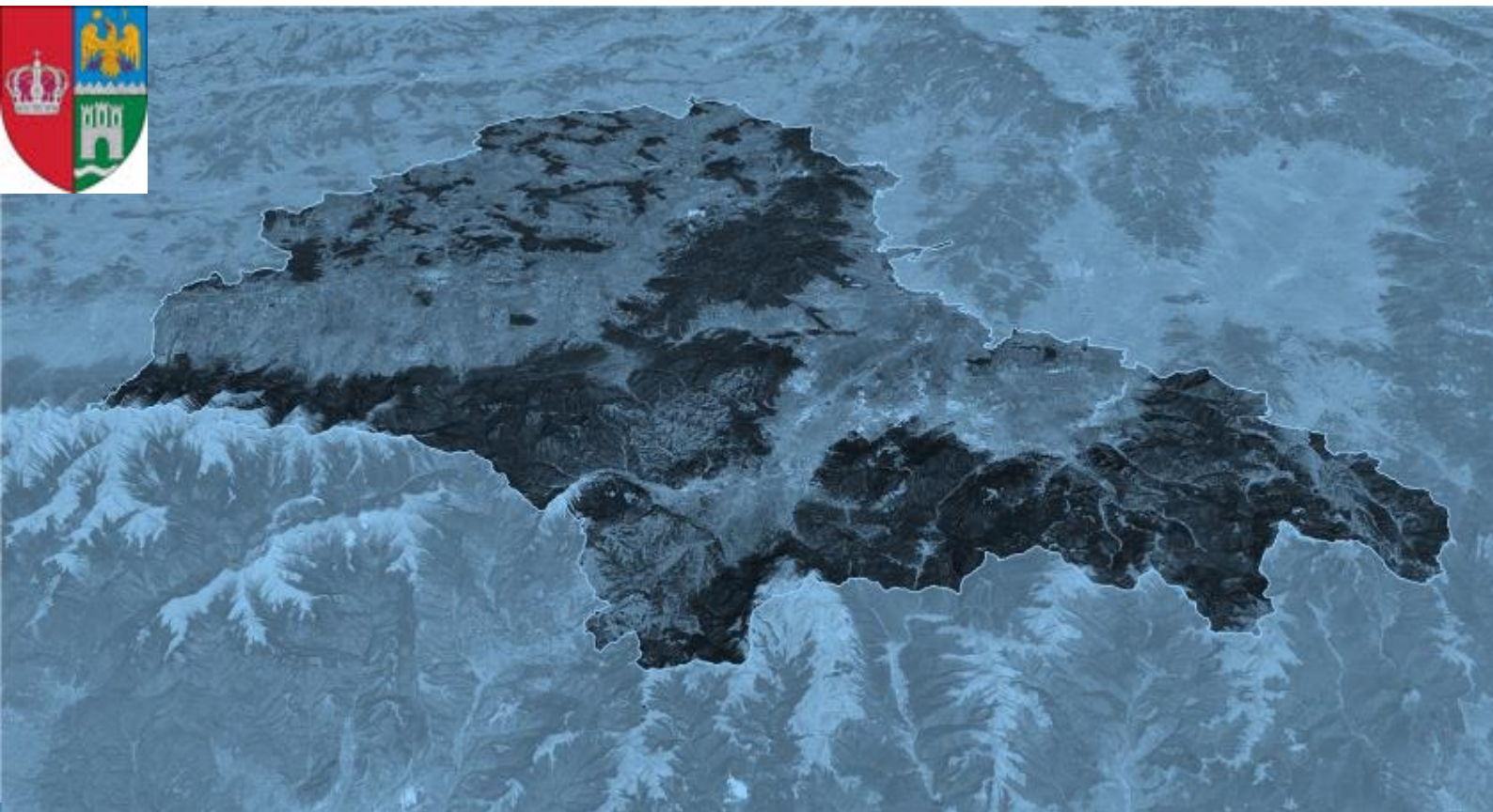

Actualizarea Planului de Amenajare a Teritoriului Județean Brașov

contract nr. 6302 / 32021 / 18.10.2022

Volum 4: Partea a 3-a a PATJ Brașov – Strategia de Dezvoltare Teritorială

Aprilie 2024

Actualizarea planului de amenajare a teritoriului județean Brașov

contract nr. 6302 / 32021 / 18.10.2022

Volum 4: Partea a 3-a a PATJ Brașov – Strategia de Dezvoltare Teritorială

Beneficiar: Județul Brașov

Șerban Todorică, președintele Consiliului Județean Brașov

Adrian Ibănescu, Arhitect Șef

Elaborator:

Asocierea S.C. ECO MAPS S.R.L., Lider de Asociere, S.C. IHS Romania S.R.L., Asociat

Călin Roman,
Director General

Sorina Racoviceanu,
dr. arh-urbanist
Director

Aprilie 2024

Colectiv de elaborare a documentației privind actualizarea P.A.T.J. Brașov

Etapa a-III - a – Plan de Amenajare a Teritoriului Județean Brașov

Partea a 3-a – Strategia de Dezvoltare Teritorială

S.C. I.H.S. Romania SRL

**Coordonator echipă de specialiști în
elaborarea documentației PATJ Brașov**

dr. urb. arh. Niculae Țărălungă
Specialist urbanist atestat RUR simbol B

**Elaboratori de specialitate în domeniul
amenajării teritoriului și urbanism**

dr. urb. arh. Sorina Racoviceanu,
Specialist urbanist atestat RUR
simbol B și A

dr. urb. arh. Niculae Țărălungă
Specialist urbanist atestat RUR simbol B

ec. Marcel Ionescu-Heroiu
dr. în planificare urbană și regională

S.C. ECO MAPS S.R.L

Coordonator contract

**Elaboratori de specialitate în domeniul
dezvoltării economice a teritoriului**

dr. ec. Marius Cristea, specialist economist
în domeniul dezvoltării economice a
teritoriului, atestat RUR simbol F2

Specialiști GIS

dr. geogr. urbanist Ciprian Moldovan,
Specialist urbanist atestat RUR simbol G9

Întocmire hărți GIS

coordonator GIS
geogr. Loredana Bufnea

geogr. Daniela Roman

ing. Adrian Podaru

geogr. Elena Jigarov

Aprilie 2024

CUPRINS

1. INTRODUCERE: JUDEȚUL BRAȘOV, EVOLUȚIA CALITĂȚII SPAȚIULUI ÎN TIMP	7
2. CONTEXTUL ELABORĂRII STRATEGIEI TERITORIALE	8
2.1. Contextul normativ	8
2.2. Factori cheie în structurarea și dezvoltarea teritoriului județului	9
2.3. Contextul dezvoltării teritoriale raportat la factorii abiotici și biotici	11
2.4. Contextul dezvoltării teritoriale raportat la conectivitate și mobilitate	23
2.5. Contextul dezvoltării teritoriale raportat la rețeaua de localități	32
2.6. Contextul dezvoltării teritoriale raportat la gradul de cooperare teritorială	34
2.7. Contextul dezvoltării teritoriale raportat la structura peisajului cultural	41
2.8. Contextul dezvoltării teritoriale raportat la caracteristici economice	50
3. ELEMENTE CHEIE ÎN FORMULAREA STRATEGIEI TERITORIALE	59
3.1. Analiza SWOT	59
3.2. Avantaje și dezavantaje la nivel micro-regional	64
3.3. Dezvoltarea policentrică	66
4. VIZIUNEA DE DEZVOLTARE ȘI COMPONENTELE STRATEGIEI TERITORIALE.....	73
4.1. Componente în formularea viziunii de dezvoltare	73
4.2. Principii avute în vedere în formularea viziunii	75
4.3. Viziunea dezvoltării teritoriale a județului Brașov	76
4.4. Obiective generale și sectoriale	77
4.5. Politici și programe de dezvoltare teritorială	82
5. ADMINISTRAREA PATJ BRAȘOV	96
5.1. Monitorizarea documentațiilor urbanistice la nivel de UAT	96
5.2. Organizarea procesului de monitorizare a proiectelor din planul de acțiune.....	96
5.3. Indicatori de monitorizare a strategiei teritoriale	98
ANEXA 1 - DISFUNȚIONALITĂȚI ȘI LOCALIZARE	101

Lista figuri

- Figura 1 – Elemente cheie care contribuie la dezvoltarea județului
- Figura 2 – Elemente cheie care împiedică dezvoltarea județului Brașov
- Figura 3 – Relieful județului Brașov
- Figura 4 – Harta solurilor
- Figura 5 – Extinderea arealelor inundabile pe cursurile de apă cu probabilitate de revenire (0,1%, 1%, 10%)
- Figura 6 – Riscul la inundații în scenariul mediu
- Figura 7 – UAT-uri afectate de alunecări de teren indicate în Legea 575/2001
- Figura 8 – UAT-uri afectate de alunecări de teren
- Figura 9 – Rețeaua de transport pe teritoriu județului Brașov
- Figura 10 – Rețeaua TEN-T rutieră cu conectivitatea la aeroporturi și porturi
- Figura 11 – Rețeaua TEN-T feroviară cu conectivitatea la aeroporturi și porturi
- Figura 12 – Conectivitatea județului Brașov în cadrul Regiunii Centru
- Figura 13 – Stadiul coridoarelor de conectivitate rutieră din România
- Figura 14 – Harta rețelei feroviare primare în relație cu rețeaua TEN-T din România
- Figura 15 – Aeroporturile și aerodromurile operaționale ale României conform Publicației de Informare Aeronautică
- Figura 16 – Zonele urbane funcționale
- Figura 17 – UAT-uri din coroana I și II a municipiilor care ar putea intra în componența zonelor metropolitane
- Figura 18 – UAT-uri componente ale ADI "ISO Mediu" și ADI "Intersal"
- Figura 19 – UAT-uri componente ale ADIDAJ Brașov
- Figura 20 – UAT-uri componente ale Asociației de Apă Sibiu
- Figura 21 – UAT-uri componente AMDDTP
- Figura 22 – UAT-uri componente ale ADI ITI Microregiunea Țara Făgărașului
- Figura 23 – UAT-uri din Grupa Sudică
- Figura 24 – UAT-uri din Grupa Bucegi
- Figura 25 – UAT-uri din Grupa Sudică a Carpaților Orientali
- Figura 26 – UAT-uri componente ale GAL-urilor din județul Brașov
- Figura 27 – Harta siturilor „Natura 2000”
- Figura 28 – Zone cu valoare cultural identitară
- Figura 29 – Distribuția spațială a monumentelor cuprinse în LMI 2015
- Figura 30 – Distribuția spațială a unităților de peisaj
- Figura 31 – Specializarea economică a UAT-urilor din județul Brașov
- Figura 32 – Concentrarea resurselor turistice din județ
- Figura 33 – Distribuția spațială a firmelor active
- Figura 34 – Numărul mediu de salariați (2021)
- Figura 35 – Ponderea terenurilor agricole din total suprafață U.A.T.
- Figura 36 – Lucrări de îmbunătățire a potențialului productiv al solurilor
- Figura 37 – Ponderea fondului forestier din total suprafețe UAT-uri
- Figura 38 – Reprezentarea spațială a luciului de apă (ha)
- Figura 39 – Avantaje prezentate pe microregiuni: Zona Metropolitană Brașov – Țara Bârsei
- Figura 40 – Avantaje prezentate pe microregiuni: Țara Făgărașului – Țara Rupei
- Figura 41 – Dezavantaje prezentate pe microregiuni: Zona Metropolitană – Țara Bârsei
- Figura 42 – Dezavantaje prezentate pe microregiuni: Țara Făgărașului – Țara Rupei
- Figura 43 – Abordarea integrată a atributelor esențiale dezvoltării policentrice echilibrate a județului Brașov
- Figura 44 – Intensitatea luminoasă a UAT-urilor din Regiunea Centru Regiunea Nord-Vest și Nord-Est
- Figura 45 – Poziția județului Brașov în cadrul schemei de dezvoltare policentrică regională
- Figura 46 – Dezvoltarea policentrică în cadrul teritoriului județului Brașov
- Figura 47 – Matricea obiectivelor generale cu dimensiune spațială explicită și de susținere instituțională
- Figura 48 – Matricea coordonării între Obiective – Politici – Programe de Dezvoltare
- Figura 49 – Coordonarea obiectivelor și politicilor de dezvoltare spațială a județului Brașov cu obiectivele generale ale S.D.T.R.

Lista tabele

- Tabel 1 – Factori care influențează dezvoltarea spațială a județului
Tabel 2 – Repartiția pe bazine hidrografice a apelor de suprafață
Tabel 3 – Lacurile antropice (baraje) de pe teritoriul județului Brașov
Tabel 4 – Perimetrele de explorare/exploatare a substanțelor minerale utile în județul Brașov
Tabel 5 – Perimetrele de concesiune petrolieră pe teritoriul județului Brașov
Tabel 6 – Suprafața solurilor afectate de factori de degradare în județul Brașov
Tabel 7 – Suprafața amenajată cu lucrări de îmbunătățiri funciare în județul Brașov (2021)
Tabel 8 – Riscul mediu de avalanșă în masivele Bucegi și Făgăraș
Tabel 9 – Coridorul de conectivitate 3 – ‘Coridorul Carpatia’
Tabel 10 – Intercoridorul de conectivitate B ‘Intercoridorul Autostrada Zăpezii’
Tabel 11 – Rutele trenului metropolitan identificate în județul Brașov
Tabel 12 – Distribuția populației urbane în funcție de tipul ariei de rezidență
Tabel 13 – Indicele de polarizare a localităților identificat prin PATN (2014)
Tabel 14 – Configurația zonelor urbane funcționale
Tabel 15 – UAT-uri din județul Brașov cuprinse în zonele montane
Tabel 16 – Unitățile de peisaj
Tabel 17 – Analiza factorilor ce asigură principiul dezvoltării durabile
Tabel 18 – Factori și grad de contributivitate în dezvoltarea policentrică a județului
Tabel 19 – Corelare programe – disfuncționalități
Tabel 20 – Răspunsul dat prin scenariul spațial priorităților Agendei Teritoriale UE 2020/2030
Tabel 21 – Coordonarea programelor cu domeniile de intervenție din Politica de Coeziune pentru 2021-2027
Tabel 22 – Coordonarea PATJ cu Strategia de Dezvoltarea a Județului Brașov pentru perioada 2021-2027
Tabel 23 – Fazele monitorizării implementării strategiei și fazele de realizare a proiectelor finanțate prin fonduri europene (fazele implementării proiectelor cuprinse în cadrul Strategiei de Dezvoltarea a Județului Brașov pentru perioada 2021-2027)
Tabel 24 – Indicatori de monitorizare a efectelor semnificative asupra mediului

1. INTRODUCERE: JUDEȚUL BRAȘOV, EVOLUȚIA CALITĂȚII SPAȚIULUI ÎN TIMP

În cadrul formulării strategiei de dezvoltare, calitatea vieții în cadrul UAT-urilor componente și a patrimoniului cultural și natural sunt condiții esențiale pentru dezvoltarea teritoriului județului Brașov, acestea asigurând obținerea de plus valoare socială și economică.

Județul Brașov dorește să devină un spațiu a cărui dezvoltare va asigura în următorul deceniu (1). păstrarea unui cadru natural de excepție și (2). obținerea unui teritoriu cu disparități reduse între UAT-urile componente. În acest sens, formularea politicilor spațiale va viza valorificarea potențialului economic și întărirea coeziunii sociale, contribuind la consolidarea moștenirii ce va fi transmisă generațiilor viitoare.

Respectând principiul dezvoltării durabile, care evocă egalitatea și echitatea între generații prezente și viitoare, Strategia de Dezvoltare Teritorială a Județului Brașov, pe lângă aspectul temporal al egalității de șanse, pune accent pe obiective și politici explicit spațiale, pe termen mediu și lung.

Prin conținut, Strategia Teritorială identifică și controlează atingerea obiectivului coeziunii teritoriale apărut în mecanismul dezvoltării județului, precum și evoluția polilor de dezvoltare actuali și impactul acestora asupra echilibrului și calității tiparului spațial al județului și a condițiilor de locuire, muncă și recreere pentru generațiile viitoare.

Prin prioritățile de dezvoltare, Strategia Teritorială integrează activitățile cheie care vor fi întreprinse în abordarea nevoilor de dezvoltare a județului Brașov, acestea fiind necesare și pentru coordonarea factorilor determinanți ai creșterii economice la nivel județean prin:

- Implementarea investițiilor publice necesare dezvoltării infrastructurii de transport terestru și accesului la rețele de transport, energie și apă, pentru creșterea densității demografice și a masei economice a UAT-urilor componente;
- Respectarea cerințelor ce guvernează protecția mediului, a habitatelor și a resurselor naturale, atunci când sunt planificate investiții de dezvoltare județeană și regională;
- Creșterea susținută a infrastructurii și a calității serviciilor publice de interes general, pentru a spori capacitatea de răspuns la cererea cetățenilor și la nevoile sectorului de educație, sănătate, social și de siguranță publică;
- Implementarea unei culturi de îmbunătățire a spațiului public construit și de păstrare a unui mediu înconjurător mai bun pentru rezidenții și vizitatorii județului și pentru păstrarea și atragerea forței de muncă calificate;
- Construirea capacității administrației publice și a comunităților locale de a dezvolta economia județeană în condiții de protejare și promovare a valorilor unice naturale existente pe teritoriul județului Brașov.

2. CONTEXTUL ELABORĂRII STRATEGIEI TERITORIALE

2.1. CONTEXTUL NORMATIV

„Art. 42 – (1) al Legii 350/2001 republicată cu modificările ulterioare precizează că Planul de amenajare a teritoriului județean are caracter director și reprezintă expresia spațială a programului de dezvoltare socio-economică a județului. Planul de amenajare a teritoriului județean se corelează cu Planul de amenajare a teritoriului național, cu Planul de amenajare a teritoriului zonal, cu programele guvernamentale sectoriale, precum și cu alte programe de dezvoltare”.

În conformitate cu Normele Metodologice de aplicare a Legii nr. 350/2001 privind amenajarea teritoriului și urbanismul și de elaborare și actualizare a documentațiilor de urbanism, aprobate prin Ordinul nr. 233 din 26 februarie 2016 (art. 11), “Partea a 3-a a P.A.T.J. cuprinde strategia de dezvoltare teritorială a județului cu direcțiile și prioritățile de dezvoltare a județului în plan teritorial, stabilite în baza diagnosticului prospectiv, urmărind să se asigure eliminarea/reducerea decalajelor de dezvoltare.

În situația existenței unei strategii de dezvoltare socioeconomică a județului, strategia de dezvoltare teritorială transpune în plan teritorial prevederile acesteia și o completează cu obiective și măsuri specifice”.

În coordonare cu această prevedere, Strategia de Dezvoltare Teritorială a Județului Brașov valorifică cele șase obiective strategice cuprinse în *Strategia de Dezvoltare a Județului Brașov pentru perioada 2021-2027*, dezvoltându-le pe cele explicit teritoriale:

Direcție strategică 1:

ÎMBUNĂTĂȚIREA FACTORILOR DE MEDIU, EFICIENȚĂ ENERGETICĂ, ENERGIE REGENERABILĂ ȘI SCHIMBĂRI CLIMATICE

Direcție strategică 2:

CONECTIVITATE DURABILĂ, DEZVOLTARE INTEGRATĂ ȘI INTELIGENTĂ A COMUNITĂȚILOR URBANE & RURALE

Direcție strategică 3:

CONSOLIDAREA ȘI DEZVOLTAREA ECONOMIEI JUDEȚENE DURABILE ȘI COMPETITIVE

Direcție strategică 4:

DEZVOLTAREA UNUI TURISM SUSTENABIL ȘI ATRACTIV PENTRU TURIȘTI ȘI LOCUIITORII SĂI

Direcție strategică 5

DEZVOLTARE SUSTENABILĂ INTEGRATĂ ȘI UNITARĂ A CULTURII BRAȘOVENE PRIN RESPECTAREA MOȘTENIRII TRECUTULUI ȘI ASIGURAREA DE INVESTIȚII PERMANENTE ÎN INIȚIATIVELE CULTURALE ȘI ARTISTICE DE CALITATE OFERITE LOCUIITORILOR ȘI TURIȘTILOR

Direcție strategică 6

CREȘTEREA CAPITALULUI UMAN DIN JUDEȚUL BRAȘOV PRIN ÎMBUNĂTĂȚIREA ACCESULUI LA SERVICII DE EDUCAȚIE, DE SĂNĂTATE ȘI DE ASISTENȚĂ SOCIALĂ DE CALITATE PENTRU TOȚI

Conținutul Strategiei Teritoriale a județului Brașov, parte integrantă a PATJ Brașov, se coordonează cu *Strategia de Dezvoltare a Județului Brașov 2021-2027*, prin propuneri, programe și proiecte necesare în dirijarea și coordonarea distribuției spațiale viitoare a investițiilor pentru echiparea teritoriului, a proiectelor economice și sociale pe teritoriul aflat în administrarea Consiliului Județean și a Consiliilor Locale în scopul:

- Încadrării în prevederile art. 42, alin 3 din legea 350/2001 privind amenajarea teritoriului și urbanismul, prin care PATJ Brașov, plan cu caracter director, reprezintă expresia spațială a programului de dezvoltarea socio-economică a județului;
- Organizării cooperării consiliilor locale pentru atingerea, pe baza *Strategiei de Dezvoltare a Județului Brașov 2021-2027*, a aspectelor explicit teritoriale ale obiectivelor de dezvoltare menționate anterior;

- Coordonării și armonizării modului de utilizare a terenurilor din UAT-urile componente și a condițiilor stabilite pentru dezvoltarea acestora, dezvoltării infrastructurii tehnice și socio-economice necesare creșterii bunăstării și calității vieții și păstrării echilibrului dintre cererea de dezvoltare și necesitatea de a proteja și conserva mediul înconjurător;
- Necesității ca prevederile și cerințele instituțiilor ce avizează Planul de Amenajare a Teritoriului Județean Brașov să devină, din momentul aprobării acestuia, obligatorii pentru celelalte planuri de amenajarea teritoriului și de urbanism, întocmite ulterior de UAT-urile componente județului.

2.2. FACTORI CHEIE ÎN STRUCTURAREA ȘI DEZVOLTAREA TERITORIULUI JUDEȚULUI

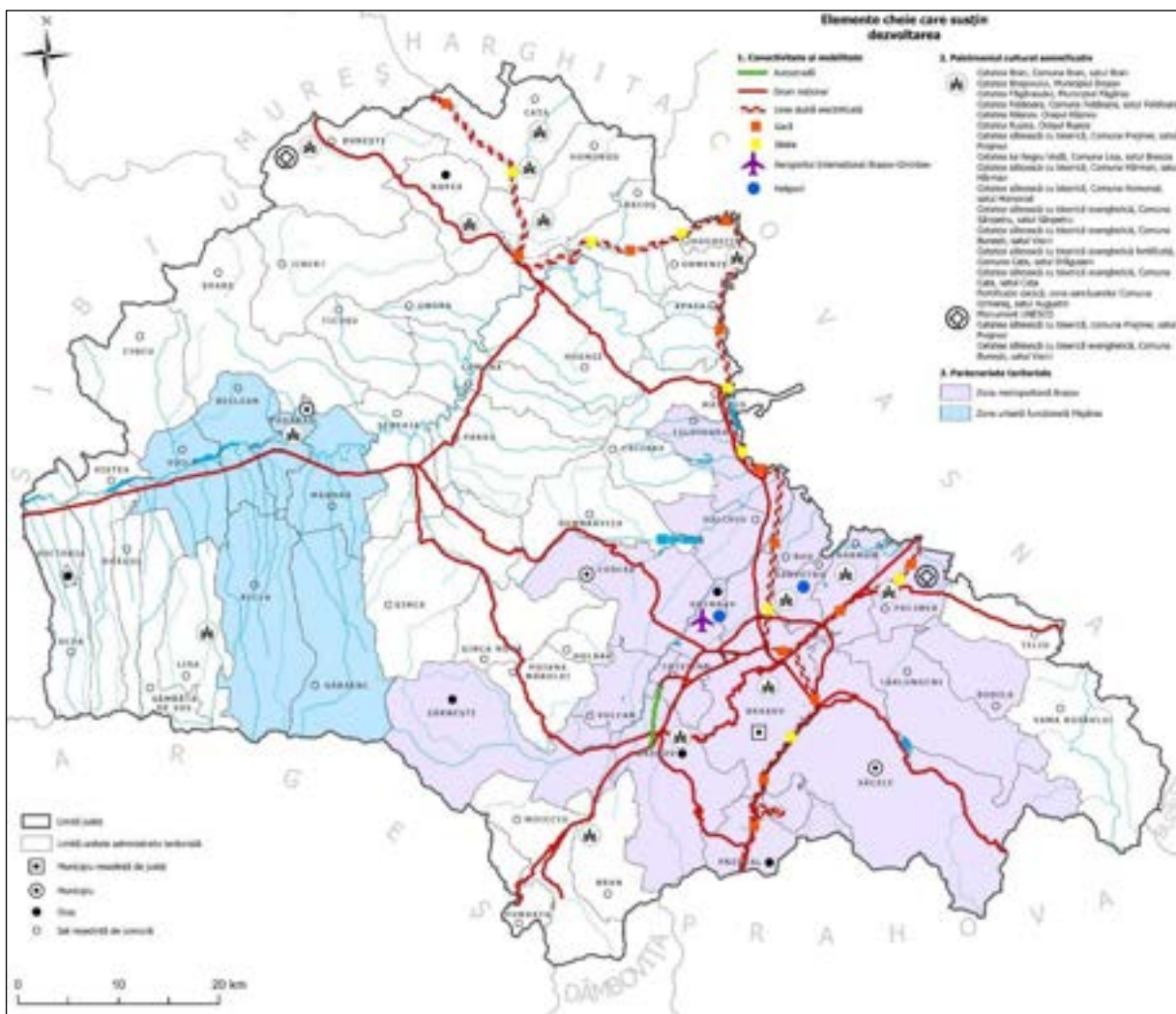
Dezvoltarea și configurația teritoriului județului Brașov au fost influențate istoric de decizii ale factorilor politici și administrativi ce au privit organizarea și implementarea acțiunilor prin care s-au mobilizat și care au afectat caracterul spațial al județului, agregat din factori abiotici, biotici și antropici. Factorii cheie care au influențat și influențează preponderent dezvoltarea județului precum și rolul acestora sunt prezentați în tabelul 1.

Tabel 1 – Factori care influențează dezvoltarea spațială a județului

Nr. crt.	Factor	Rol
1	Relieful și apele de suprafață Resursele solului și subsolului Vegetația și habitate Riscuri naturale (alunecări de teren, inundații)	1. Localizarea și distribuția spațială a UAT-urilor pe teritoriul județului; 2. Configurarea tipologiei spațiale a intravilanului UAT-urilor; 3. Influențe în densitatea locuirii în cadrul UAT-urilor; 4. Influențe din punct de vedere al costurilor în echiparea și exploatarea infrastructurii tehnico-edilitare a teritoriului; 5. Determinarea specificului dominant al activităților economice.
2	Accesibilitate, mobilitate	1. Influențarea configurării tiparului spațial al UAT-urilor prin stabilirea și configurarea coridoarelor de transport; 2. Mărirea densității și structurii demografice; 3. Configurarea rețelei de localități; 4. Favorizarea localizării de investiții private; 5. Creșterea suprafețelor intravilanului în urma realizării investițiilor cu funcții de locuire, producție, turistice și servicii.
3	Rețeaua localităților și nivelul de echipare a teritoriului acestora	1. Influențarea diversității și complementarității activităților economice; 2. Concentrarea serviciilor de interes general și a activităților economice; 3. Cooperarea între UAT-uri cu rezultat în echiparea teritoriului și realizarea de investiții de interes comun; 4. Mărirea și densitatea demografică.
4	Peisajul cultural (natural și antropic)	1. Consolidarea identității locurilor, a profilului cultural; 2. Dezvoltarea turismului prin creșterea rolului UAT-urilor cu valoare culturală 3. Creșterea schimburilor culturale și științifice; 4. Diversificarea formelor de promovare a peisajului cultural.
5	Economia locală	1. Creșterea valorii adăugate a activităților economice; 2. Creșterea veniturilor locale; 3. Adaptarea structurii profesionale a forței de muncă la cererea pieței.

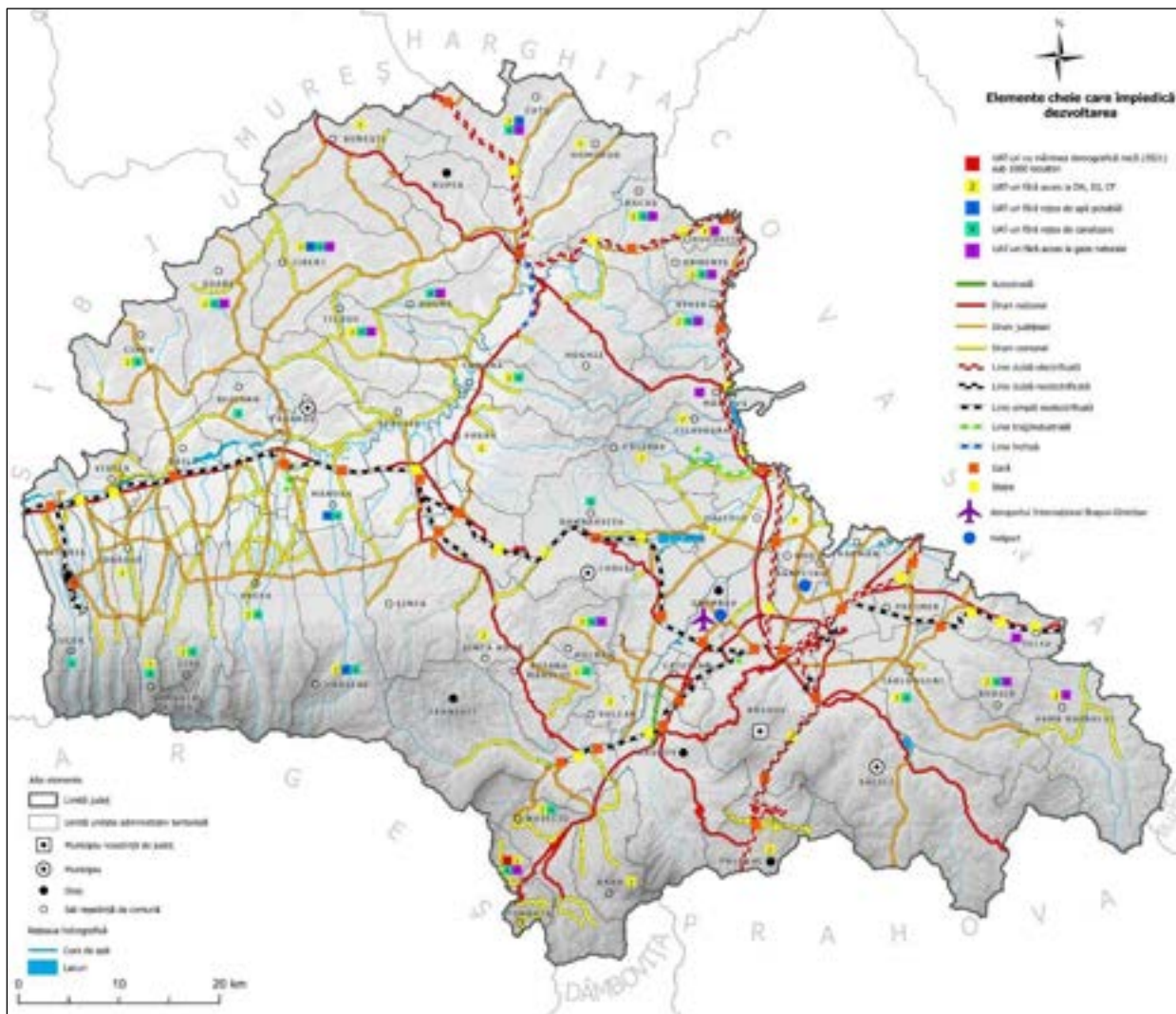
Pe baza acestor factori, figurile 1 și 2 prezintă distribuția spațială a elementelor cheie care contribuie și care împiedică dezvoltarea județului. În continuare, pe scurt, sunt descriși factorii cheie ai contextului formulării strategiei dezvoltării teritoriale a județului Brașov. Disfuncționalitățile majore cu care se confruntă UAT-urile urbane și rurale sunt prezentate în anexa 1. Aceasta anexă are rol de ghidare în realizarea strategiilor de dezvoltare teritorială realizate în cadrul Planurilor Urbanistice Generale și al planului de acțiune atașat acestora.

Figura 1 – Elemente cheie care contribuie la dezvoltarea judetului

Sursa: Planșă proprie, Eco Maps

Figura 2 – Elemente cheie care împiedică dezvoltarea județului Brașov

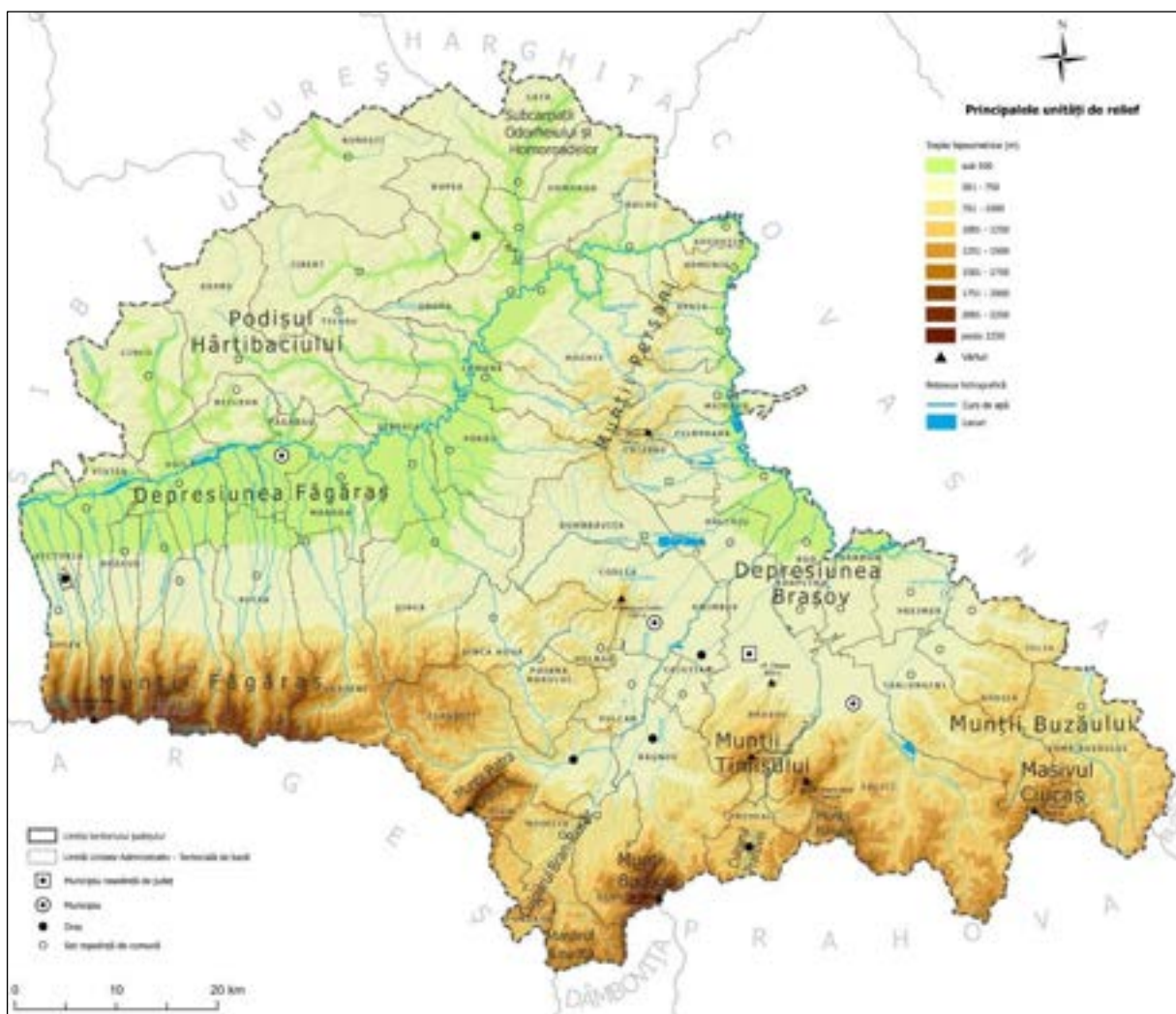

Sursa: Planșă proprie, Eco Maps

2.3. CONTEXTUL DEZVOLTĂRII TERITORIALE RAPORTAT LA FACTORII ABIOTICI ȘI BIOTICI

2.3.1. Localizarea geografică și cadrul natural: Județul Brașov este localizat din punct de vedere geografic în partea central - vestică a României, în interiorul arcului Carpatic ocupând, din punct de vedere fizico-geografic, cea mai mare parte a depresiunilor Brașov și Făgăraș. Județul are o suprafață de 6255 km², reprezentând 2,6% din suprafața țării. (date INS, 2022).

Figura 3 – Relieful județului Brașov

Sursa: Planșă proprie, Eco Maps

Sub aspect fizico-geografic, județul Brașov se încadrează în bazinul hidrografic de ordin superior al Oltului, la joncțiunea a trei unități majore de relief: Carpații Orientali, Carpații Meridionali și Depresiunea Colinară a Transilvaniei formate din¹:

- Subunități de relief aparținând Carpaților Meridionali: grupele Bucegi și Făgăraș cu Munții Făgăraș, Munții Bucegi, Masivul Leaota, Masivul Piatra Craiului, culoarul Bran-Rucăr-Drăgoslavele, culoarul Prahovei.
- Subunități de relief aparținând Carpaților de Curbură: Munții Timișului, Munții Baiului, Masivul Ciucaș, Munții Buzăului, Munții Perșani, precum și depresiunea Brașov.
- Subunități de relief aparținând Depresiunii colinare a Transilvaniei: Depresiunea Făgăraș, Podișul Târnavelor (subdiviziunea Podișul Hârtibaciului) și Subcarpații Transilvaniei (subdiviziunea Subcarpații Odorheiului și Homoroadelor).

Amplitudinea hipsometrică a județului Brașov este de 2127 m, altitudinea maximă înregistrându-se în Vf. Viștea Mare (2527 m) din Munții Făgăraș, iar cea minimă în talvegul Oltului (400 m) în aval de satul Ucea de Jos.

¹ Caracteristicile formelor de relief din județul Brașov sunt prezentate detaliat în Studiul de fundamentare 1 - Localizarea geografică, Cadrul natural, Mediul, Zonele de risc.

2.3.2. Rețeaua hidrografică, apele subterane: Intreg teritoriul județului Brașov se încadrează în bazinul hidrografic de ordin superior al Oltului². Procentual, 94% din lungimea totală a cursurilor de apă de pe teritoriul județului Brașov aparțin bazinului hidrografic Olt, 3% aparțin bazinului hidrografic Buzău, 2% bazinului hidrografic Târnava Mare (Mureș) și 1% bazinului hidrografic Prahova (Ialomița) (PAAR Brașov, 2019).

Râul Olt străbate județul Brașov pe o distanță de 210 km, de la confluența cu Râul Negru până în aval de confluența cu râul Ucea primind între aceste limite afluenți: (a). pe partea dreaptă: Aita, Baraolt, Vîrghiș, Homorodul Mare cu Homorodul Mic și Valea Mare, Ticuș, Felmer și Cincu, (b). pe partea stângă: Tărlung, Timiș cu Ghimbășel, Bârsa, Vulcănița cu Homorod, Crizbav, Bogata, Comăna, Veneția, Șercaia, Mândra, Sebeș, Berivoi, Dejan, Breaza, Sâmbăta, Viștea cu Viștișoara, Ucea.

Tabel 2 – Repartiția pe bazine hidrografice a apelor de suprafață

Denumire bazin hidrografic/Indicatori	Total bazin hidrografic Olt	Total bazin hidrografic Mureș (Târnava Mare)	Total bazin hidrografic Ialomița (Prahova)	Total bazin hidrografic Buzău	Total Județ Brașov
Lungimi cursuri de apă (km)	2011,45	38,50	25,00	72,00	2146,95
Suprafețe ape curgătoare (ha)	2155,49	72,31	9,95	99,37	2337,12
Suprafețe bălți (ha)	4,50	0,00	0,00	0,00	4,50
Suprafețe acumulări (ha)	704,76	0,00	0,00	0,00	704,76
Suprafețe canale, derivații (ha)	18,86	0,00	0,00	0,00	18,86
Suprafețe amenajări piscicole (ha)	21,06	0,00	0,00	0,00	21,06
Suprafețe alte ape (ha)	20,67	0,00	0,00	0,00	20,67
Total suprafețe lucii apă (ha)	2925,34	72,31	9,95	99,37	3106,97

Sursa: PAAR Brașov, 2019

Densitatea rețelei hidrografice este mai mare pe versantul nordic al Munților Făgăraș și în depresiunea adiacentă, unde ajunge până la 1,4 km/km² (una dintre cele mai mari valori din țară), scăzând până la 0,6-0,7 km/km² în depresiune.

Lacurile: Pe teritoriul județului Brașov sunt localizate mai multe unități lacustre, fiind împărțite după geneza cuvetei în naturale și antropice. Lacurile naturale sunt reprezentate prin cele de origine glaciară din Munții Făgăraș (Podragu și Urlea) și reprezintă surse de alimentare ale unor afluenți ai Oltului. La acestea se adaugă și alte categorii de lacuri, precum Poiana Brașov și Noua (Brașov) (DJS Brașov, 2022). În ceea ce privește lacurile antropice, se remarcă mai multe suprafețe lacustre, ale căror caracteristici sunt individualizate în tabelul de mai jos.

Tabel 3 – Lacurile antropice (baraje) de pe teritoriul județului Brașov

Denumirea lacului antropic	Cursul de apă care îl alimentează	Suprafața la nivel normal de retenție (ha)	Volumul la nivel normal de retenție (mil. mc)	Categoria de folosință
Săcele (Tărlung)	Tărlung	154,392	20,759	Alimentare apă brută în vederea potabilizării și energie electrică
Dopca	Valea Mare	10,52	0,57	Alimentare apă brută în vederea potabilizării, atenuarea viiturilor
Voila	Olt	251	1,42	Producerea energiei electrice

² Cu excepția unor mici porțiuni din extremitatea sudică și sud-estică (ce aparține bazinelor hidrografice ale Prahovei și Buzăului) și din extremitatea nord-vestică (ce aparține bazinului hidrografic Târnava Mare)

Viștea	Olt	119	2,53	Producerea energiei electrice
Hamaradia Holbășel	- Homorod (Ciucas)	112	1,75	Irigații, piscicultură, protecție împotriva inundațiilor
Cetățuia	Valea Cetății	18,2	0,73	Alimentare apă industrială
Valea Cetății	Răcădău	2,1	0,129	Atenuare viitură
Codlea I	Auriu	2,4	0,085	Agrement, piscicultură
Codlea II	Auriu	4,3	0,145	Agrement, piscicultură
Fișer	Fișer	3,3	0,0513	Agrement

Sursa datelor: SGA Brașov citat în DJS Brașov, 2022

Pe teritoriul județului Brașov există și amenajări piscicole, printre care pot fi menționate Dumbrăvița, Rotbav, Hamaradea, etc.

Sistemul apelor subterane: La nivel teritorial au fost delimitate și identificate șapte corpuri de apă subterană. Delimitarea acestora s-a făcut numai pentru zonele în care există acvifere semnificative ca importanță pentru alimentări cu apă și anume debite exploatabile mai mari de 10 m³/zi. În restul arealului, chiar dacă există condiții locale de acumulare a apelor în subteran, acestea nu se constituie în corpuri de apă, conform prevederilor Directivei Cadru 2000/60/CE (PMB-Olt, 2022). Cele șapte corpuri de apă subterană delimitate sunt: ROOT02 - Depresiunea Brașov, ROOT03 - Munții Perșani, ROOT04 - Munții Bârsei, ROOT07 - Depresiunea Făgăraș, ROOT11 - Depresiunea Brașov, ROIL02 - Munții Ciucas, ROIL03 - Munții Bucegi. Din punct de vedere administrativ primele cinci se află în spațiul hidrografic administrat de ABA (Administrația Bazinală de Apă) Olt, iar ultimele două în spațiul gestionat de ABA Buzău-Ialomița³.

2.3.3. Resursele subsolului: În strânsă legătură cu condițiile geologice, în subsolul județului Brașov se găsesc diverse resurse naturale, multe dintre acestea constituind obiectul unor exploatare industriale. Rocile utile au o mare varietate de tipuri și rezerve considerabile.

Rocile magmatice: bazaltul, rocă neovulcanică cu textură masivă sau vacuolară (scorie bazaltică), răspândită pe latura vestică a Munților Perșani, începând din defileul Oltului de la Racoș și până la Valea Bogății (lângă Hoghiz). Tot în această categorie se include și corpul intrusiv *granodioritic*, cu înveliș periferic granitic, în Valea Bârsei Fierului, la nord-vest de Zărnești (Catrina și Lupu, coord., 1981).

Rocile sedimentare: *argilele comune și luturile* din terasele Oltului și piemonturile cuaternare din Depresiunea Brașov și Depresiunea Făgăraș; *argila refractară*, de culoare cenușie, din depozitele liasice de lângă Cristian; *marnele miocene* din dealurile nord-vestice și de la marginea sud-vestică a Munților Perșani și marnele cretacee de pe latura estică și sudică a Munților Perșani; *gresiile* sarmațiene din dealurile nord-vestice, helvețiene și oligocene de la marginea sud-estică a Depresiunii Făgăraș, cele din formațiunile de fliș cretacic din Munții Întorsurii Buzăului, Masivul Ciucas, Munții Baiului, Munții Perșani; *conglomeratele* cretacee din zona montană central-sudică a județului; *materialele detritice mobile* (bolovăniș, nisip, pietriș) din albiile minore și terasele râurilor; deschideri de *tuf dacitic*, rocă vulcanogen-sedimentară de culoare verzuie, utilizată ca piatră de construcție, se găsesc la Perșani, Șinca Veche, Valea Bogății, Dopca, Racoș; *calcarele*, roci sedimentare biogene de vârstă triasică și jurasică, au o largă răspândire în munții aparținând zonei cristalino-mezozoice: Munții Perșani (klippele calcareoase triasice din defileul Oltului de la Racoș, din sectorul Apața și din sectorul sud-vestic dintre satele Fântâna și Veneția de Sus, calcarele triasice și jurasice din sectorul Codlea – Holbav – Vulcan),

³ În Studiul de fundamentare 1 - Localizarea geografică, Cadrul natural, Mediul, Zonele de risc sunt prezentate sintetic caracteristicile a șapte corpuri de apă subterană conform informațiilor de la Administrația Națională Apele Române.

masivul Piatra Craiului (calcare jurasice), în împrejurimile localității Fundata din culoarul Bran-Rucăr-Dragoslavele (calcare jurasice), Munții Timișului (calcare jurasice și triasice în sectorul Râșnov – Cristian – Brașov);

Rocile metamorfice – *gnaise, amfibolite, cuarțite, șisturi cloritoase*, etc. – sunt larg răspândite în zona montană din sud-vest și sud: Munții Făgăraș, Munții Perșani, Masivul Leaota Mineralizații metalifere de plumb, zinc, cupru, fier, nichel, platină sunt semnalate în cristalinul metamorfic din Munții Perșani, Șinca Nouă – Holbav.

Apele minerale fac parte tot din rândul resurselor subsolului, legate de: aureola mofetică din Carpații Orientali: Zizin – *ape carbogazoase-bicarbonatate*; diapirul salifer de vârstă tortoniană de la marginea Bazinului Transilvaniei: *izvoare cloro-sodice* de la Perșani, Grid, Veneția de Jos, Rupea, Homorod; apele sărate (*cloro-sodice și iodo-bromurate*) de zăcământ din depozitele de nisipuri sarmațiene: Băile Rodbav de la nord de Făgăraș; *izvoare mezotermale* de sub Măgura Codlei; *izvoare carstice* la Hoghiz. Multe dintre resursele naturale prezentate mai sus reprezintă, în prezent, obiectul unor explorări și exploatare, conform Agenției Naționale a Resurselor Minerale (2022), conform tabelului următor.

Tabel 4 – Perimetrele de explorare/exploatare a substanțelor minerale utile în județul Brașov

Nr.	Perimetru	Tip licență minieră	Titular	Substanța
1	Hoghiz-Cuciulata (Dealul Măgura)	concesiune pentru exploatare	Romcim fosta CRH Ciment (România) SA	Calcar industrial și de construcție
2	Hoghiz-Lupșa	concesiune pentru exploatare	Romcim fosta CRH Ciment (România) SA	Argila comună
3	Dealul Blidarului Zărnești	concesiune pentru exploatare	Morani Impex SRL Zărnești	Granodiorit
4	Răsăritul	concesiune pentru exploatare	Temelia SA Brașov	Calcar industrial și de construcție
5	Stejeriș	concesiune pentru exploatare	Prescon Prefeb SRL Brașov	Calcar
6	Șercaia	concesiune pentru exploatare	C.R.D. Agregate	Nisip și pietriș
7	Racoș – Dealul Somosmay	concesiune pentru exploatare	Romcim fosta CRH Ciment (România) SA	Calcar industrial și de construcție
8	Zizin	concesiune pentru exploatare	S.N.A.M. București (RAMIN)	Ape minerale
9	Băile Rodbav	dare în administrare pentru exploatare	Ministerul Justiției – Direcția Generală a Penitenciarelor – Penitenciarul Codlea	Ape minerale terapeutice
10	Codlea – Dealul Frâsinet	concesiune pentru exploatare	Prescon Prefeb SRL Brașov	Calcar industrial și de construcție
11	Varnița	concesiune pentru exploatare	Apemin Zizin SA Zizin	Ape minerale naturale necarbogazoase (plate)
12	Poiana Stânii	concesiune pentru exploatare	RS Activ SRL Ghimbav	Bazalt
13	Bogata II – Pârâul Canzii	concesiune pentru exploatare	Romcim fosta CRH Ciment (România) SA	Bazalt
14	Izvoarele Padinei 2	concesiune pentru exploatare	Aguapur SRL	Ape minerale naturale
15	Sarmal	concesiune pentru exploatare	Gotic SA Brașov	Ape minerale naturale
16	Zizinaș Izvorul nr. 1 Zizin	concesiune pentru exploatare	Apemin Zizin SA Zizin	Ape minerale naturale

17	Izvorul Cetății	concesiune pentru exploatare	Izvorul Cetății Crizbav SRL	Ape minerale naturale
18	Măieruș-Vest	concesiune pentru exploatare	Doripesco Prod SRL Hălchiu	Ape minerale naturale

Sursa: ANRM București, 2022

Teritoriul județului Brașov se suprapune cu o serie de perimetre de concesiune petrolieră conform tabelului următor.

Tabel 5 – Perimetrele de concesiune petrolieră pe teritoriul județului Brașov

Nr.	Perimetru	Tip acord petrolier	Titular
1	Transilvania Sud RG 03	acord petrolier explorare-dezvoltare-exploatare	Romgaz S.A.
2	Jibert	dezvoltare-exploatare-descoperire comercială pe acordul petrolier Transilvania Sud RG 03	Romgaz S.A.
3	Bărcuț	acord petrolier exploatare	Romgaz S.A.
4	Beia	acord petrolier dezvoltare-exploatare	Romgaz S.A.
5	Bunești	acord petrolier exploatare	Romgaz S.A.
6	P VII-5 Beclean	dezvoltare-exploatare	Expert Petroleum SRL

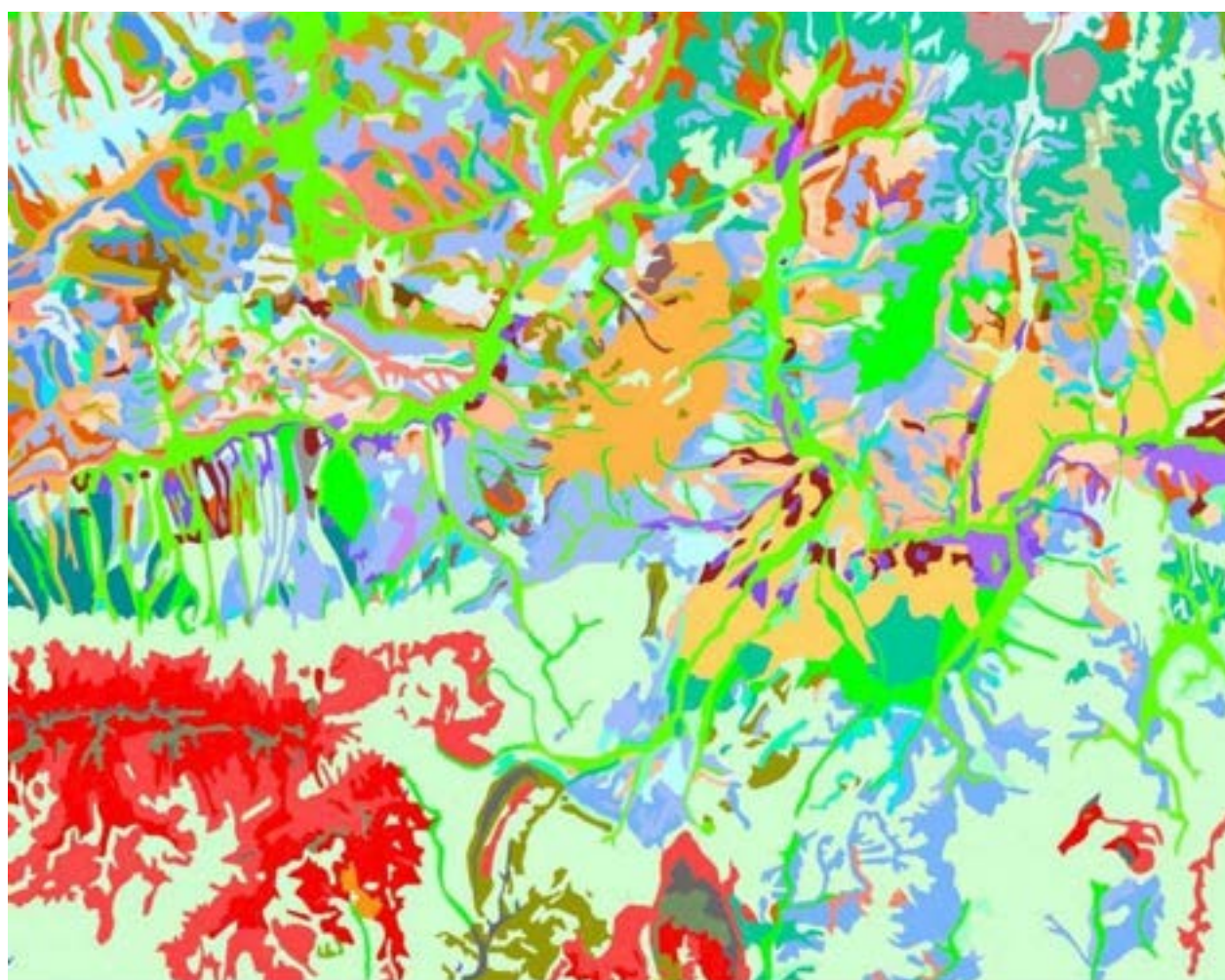
Sursa: ANRM București, 2022

2.3.4. Soluri: Învelișul edafic al județului Brașov prezintă o mare diversitate, determinată de factorii pedogenetici: rocă, relief, climă, ape, vegetație, precum și de intervenția antropică. Distribuția solurilor, în județul Brașov, pe tipuri și subtipuri de sol, este evidențiată în figura 4.

Etajarea pe verticală a învelișului de sol este cel mai clar exprimată în unitățile montane unde se succed, dinspre culmile înalte spre altitudini mai reduse, mai multe clase și tipuri de soluri, prezentate în caseta 1:

Caseta 1: (a). humosiosoluri de pajiști alpine, (crestele munților Făgăraș și Bucegi); podzoluri, din clasa Spodisoluri (Munții Făgăraș, Leaota, Bucegi, Ciucaș); (b). prepodzoluri necriptospodice și criptospodice, din clasa Spodisoluri (Munții Făgăraș, Piatra Craiului, Leaota, versantul nordic al Bucegilor și pe suprafețe restrânse în masivul Ciucaș și munții Buzăului – subdiviziunea Tătaru); (c). districambosoluri negleice, din clasa Cambisoluri (treapta inferioară a Munților Făgăraș, zona sudică a Munților Perșani, treapta joasă nordică a masivelor Leaota și Bucegi, Postăvaru, Piatra Mare, Munții Baiului, Masivul Ciucaș, Munții Buzăului, culoarul Bran-Rucăr-Dragoslavele); (d). eutricambosoluri nerodice negleice asociate cu districambosoluri, din clasa Cambisoluri (marginea estică a zonei sudice a Munților Perșani, Munții Piatra Craiului, treapta inferioară a masivelor Piatra Mare, Postăvaru și pe areale restrânse în Munții Baiului, Ciucaș și Munții Buzăului); (e). local, pe substraturi calcaroase, se formează rendzine din clasa Cernisoluri (Munții Piatra Craiului, culoarul Bran-Rucăr-Dragoslavele, Munții Bucegi, Masivul Leaota, Postăvaru, Piatra Mare, Munții Perșani); (f). piemonturile înalte din Depresiunea Brașov sunt ocupate de preluvosoluri neroșcate și luvosoluri (clasa Luvisoluri); (g). mare parte din suprafața glacisurilor, piemonturilor joase sau câmpurilor din Depresiunea Brașov este acoperită cu: faeoziomuri cernoziomoide, cernoziomuri necambice negleice și cernoziomuri gleice din clasa Cernisoluri, și local eutricambosoluri din clasa Cambisoluri; (h). șesurile joase și luncile râurilor din Depresiunea Brașov, slab drenate, cu nivel freatic la mică adâncime, sunt ocupate de gleiosoluri și stagnosoluri (clasa Hidrisoluri). Sursa: <http://geodim.meteoromania.ro/sia/>

Figura 4 – Harta solurilor

Scara: 1:200000

Terenuri afectate de diverși factori limitativi. În zona analizată, se manifestă o serie de factori limitativi asupra capacității de producție a solurilor, precum compactarea care se manifestă pe 130000 ha, eroziunea în suprafață, care afectează 120000 ha, acidifierea pe 105000 ha, etc. De asemenea, prezența pantei ca factor de degradare (pentru 150000 ha), este impusă de dispunerea județului Brașov într-un mediu natural cu altitudini ridicate și grad semnificativ de fragmentare a reliefului.

Tabel 6 – Suprafața solurilor afectate de factori de degradare în județul Brașov

Factori limitativi sau restrictivi	Criterii pedologice	Suprafața (ha)
Eroziune – în suprafață	Eroziune slabă - excesivă; pericol de eroziune moderată - foarte mare	120000
Eroziune – în adâncime	Ogașe și ravene	10000
Alunecări de teren	Alunecări în brazde, valuri, trepte, movile, curgătoare; prăbușiri	60000
Acidifiere	pH (H ₂ O) < 5,8 V<75% la arabil; V<60% la pajiști	105000
Compactitate (tasare)	Grad de tasare slab – puternic (> 0% v/v în stratul de sol cuprins între 20–75 cm)	130000
Rezervă de humus redusă	Rezerva de humus <120 t/ha	30000
Textură grosieră la suprafață	Argilă<12%, nisip>56%	25000
Textură fină la suprafață	Argilă>33% (lut argilos, argilă)	50000
Volum edafic redus	Sub 50% (soluri cu schelet și grosime mai mică de 125 cm)	45000
Portanță redusă	Materie organică (turbă) la suprafață; exces de umiditate	70000
Panta terenului	Panta >15% (8°)	150000
Stânci și bolovani la suprafața terenului	Abrupturi și grohotiș (în munți)	2500
Exces de umiditate freatică	Adâncimea apei freatice <3 m	28000
Exces de umiditate de suprafață (stagnantă)	Exces de umiditate de suprafață slab (sub 15 zile/an) – extrem de puternic (cea mai mare parte a anului)	60000
Exces de umiditate pe versant	Izvoare	40000
Temperaturi scăzute	Temperatura medie anuală sub 4°C (în munți)	21000

Sursa datelor: OSPA Brașov citat în RSM Brașov, 2022

Eroziunea accelerată are o amploare și o intensitate redusă în ansamblu, însă există areale, în special în Podișul Târnavelor și Subcarpații Transilvaniei, unde eroziunea hidrică are valori ridicate. Acest fenomen se datorează practicilor agricole necorespunzătoare. Solurile extrem de erodate (erodisoluri) acoperă circa 1% din suprafața agricolă a județului⁴.

Lucrări de îmbunătățiri funciare: În perioada 2016 – 2021 suprafețele pe care s-au executat lucrări de îmbunătățiri funciare a rămas constantă pentru toate cele 4 tipuri majore de lucrări. Lucrări de combatere a eroziunii și de ameliorare a terenurilor s-au efectuat pentru 50040

⁴ Studiile pedologice actuale furnizează informații despre starea actuală a fondului funciar, dar nu pot determina dinamica actuală și durata eroziunii. Cu alte cuvinte, un sol puternic erodat poate să fi atins acest grad de eroziune acum mai multe decenii, iar în prezent intensitatea procesului să fie scăzută. Pe de altă parte, un sol aparent neerodat, situat pe o pantă, poate să-și piardă stratul humifer într-un timp scurt dacă nu se iau măsuri adecvate. În principiu, orice sol aflat pe pante cu o înclinare mai mare de 5% poate fi afectat de eroziune (prin apă) în cazul unei practici agricole dăunătoare (circulația vehiculelor, tehnici agricole, etc.) (RSM Brașov, 2022).

ha, lucrări de drenaj au avut loc pe o suprafață de 15559 ha, lucrări de desecare s-au aplicat pe 81369 ha și amenajări pentru irigații s-au realizat pentru o suprafață de 2653 ha (INS tempo online). Însă, datele ANIF (citate în RSM Brașov, 2022) conțin unele diferențieri, cu o suprafață amenajată cu lucrări de desecare – drenaj de 76964 ha și amenajări pentru irigații în sisteme pe 1557 ha (0,55% din totalul suprafeței agricole) (RSM Brașov, 2022).

Tabel 7 – Suprafața amenajată cu lucrări de îmbunătățiri funciare în județul Brașov (2021)

Tip lucrare/categorie teren	Suprafața pe care s-au efectuat lucrări (ha)
Terenuri amenajate cu lucrări de irigații	2653
Suprafața agricolă amenajată	2629
Arabil	2579
Teren agricol efectiv irigat cel puțin cu o udare	-
Arabil	-
Terenuri amenajate cu lucrări de desecare - suprafața totală amenajată	81369
Suprafața agricolă amenajată	75083
Arabil	53898
Pășuni naturale	12828
Fânețe naturale	7778
Vii, pepiniere viticole și hameiști	1
Livezi de pomi, pepiniere, arbuști fructiferi	578
Terenuri amenajate cu lucrări de drenaj – suprafața totală amenajată	15559
Suprafața agricolă amenajată	15558
Arabil	12122
Terenuri amenajate cu lucrări combatere a eroziunii și de ameliorare - suprafața totală amenajată	50040
Suprafața agricolă amenajată	48006
Arabil	18023
Pășuni naturale	21298
Fânețe naturale	7910
Vii, pepiniere viticole și hameiști	48006
Livezi de pomi, pepiniere, arbuști fructiferi	772

Sursa datelor: INS tempo online

Substanțe care poluează solul: În conformitate cu ordinul nr. 1552-743/2008 (emis de Ministerul Mediului și Dezvoltării Durabile și Ministerul Agriculturii și Dezvoltării Rurale), pentru aprobarea listei localităților pe județe unde există surse de nitrați din activități agricole, se constată că în județul Brașov sunt indicate 43 de unități administrativ-teritoriale. Această încadrare evidențiază că majoritatea unităților administrativ-teritoriale din județ (74,1%) au fost identificate ca fiind vulnerabile la poluarea cu nitrați. Ulterior, în anul 2013, în urma consultărilor cu Comisia Europeană, s-a agreeat ca România să nu mai desemneze zone vulnerabile la nitrați, ci să aplice prevederile Codului de bune practici agricole și măsurile din programele de acțiune pe întreg teritoriul țării (RSM România, 2019).

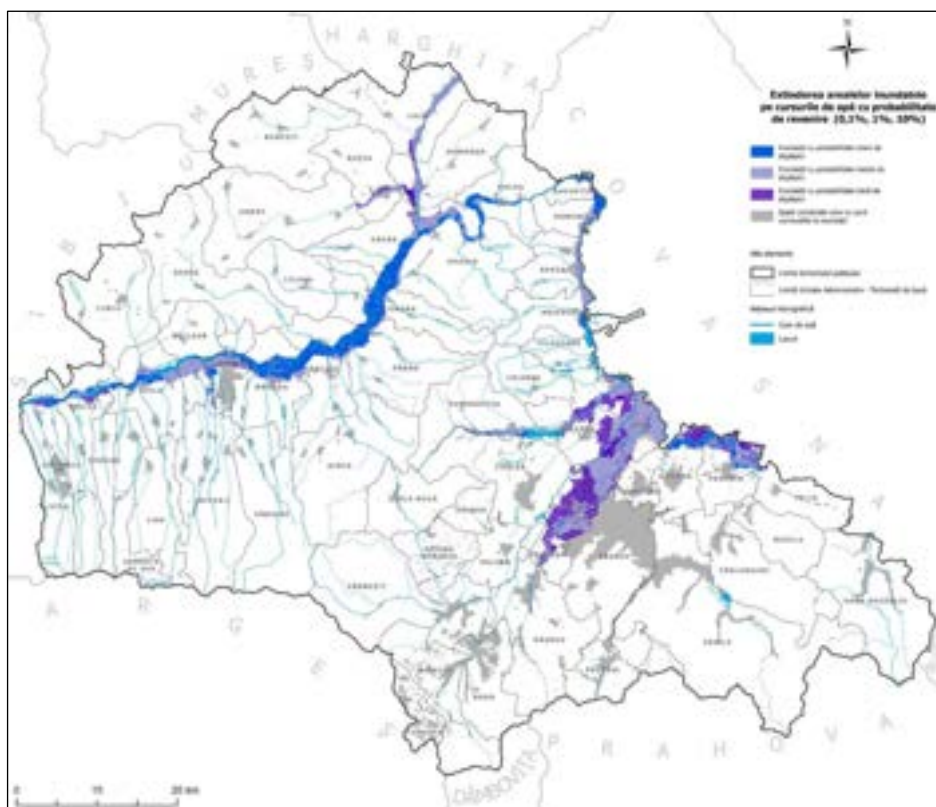
2.3.5. Riscuri naturale: Sunt analizate inundațiile și alunecările de teren, precum și o serie de fenomene meteorologice severe cu impact asupra locuirii și activităților economice din județ.

2.3.5-a: Inundații și istoric: Raportat la în intervalul de analiză 1970-2021, anul cu cele mai multe inundații este 2005 (8 evenimente), urmat de 2021 (7 evenimente). În anul 2005, principala cauză a viiturilor a fost cantitatea ridicată de precipitații căzută în 24 h, precum și scurgerile de pe versanți, ceea ce a determinat revărsări ale râurilor. Prima viitură s-a înregistrat în februarie pe râul Șercaia, ca urmare a cantității de precipitații și a zăporului, afectând 12 gospodării. În luna mai s-a produs o inundație ca urmare a cantității de precipitații de 40-60 l/m²/24h ce a afectat 297 gospodării, 6 poduri, 1 pod cale ferată, precum și alte infrastructuri din 31 localități. În lunile iulie-august s-au produs 3 evenimente, afectând un număr total de 766 gospodării, 26 poduri, precum și alte infrastructuri edilitare și de transport (conform datelor ABA Olt, 2022). De altfel, în iulie - august 2005 au fost înregistrate cantități mari de precipitații în tot bazinul, debitul înregistrat la stația hidrometrică Șercaia fiind de 123 m³/s pe râul Șercaia (PMRI Olt, 2016).

În anul 2021, s-a produs o viitură ca urmare a scurgerii accelerate de pe versanți și a topirii bruște a zăpezilor în luna aprilie la Predeal, afectând un pod. În perioada iunie-septembrie s-au produs 5 viituri pe râurile Olt, Homorod, Bârsa, Timiș, Ghimbășel, afectând o serie de infrastructuri de transport și edilitare, 75 de gospodării, precum și terenuri cu destinație agricolă (conform datelor ABA Olt, 2022).

Hărțile de hazard la inundații oferă informații despre limita de inundabilitate, adâncimea maximă a apei și viteza maximă a apei, pentru zonele desemnate ca având un risc potențial semnificativ la inundații și acoperă zonele geografice care ar putea fi inundate în scenariile: (a). cu probabilitate redusă (p 0,1% se pot produce, în medie, o dată la 1000 de ani); (b). cu probabilitate medie (p 1% se pot produce, în medie, o dată la 100 de ani); (c). cu probabilitate medie incluzând efectul schimbărilor climatice (p1% + CC); (d). cu probabilitate mare (p 10% se pot produce, în medie, o dată la 10 de ani) (PMRI Olt, 2022). Extinderea arealelor inundabile în cele 3 scenarii (0,1%, 1%, 10%) în județul Brașov este prezentată în figura 5:

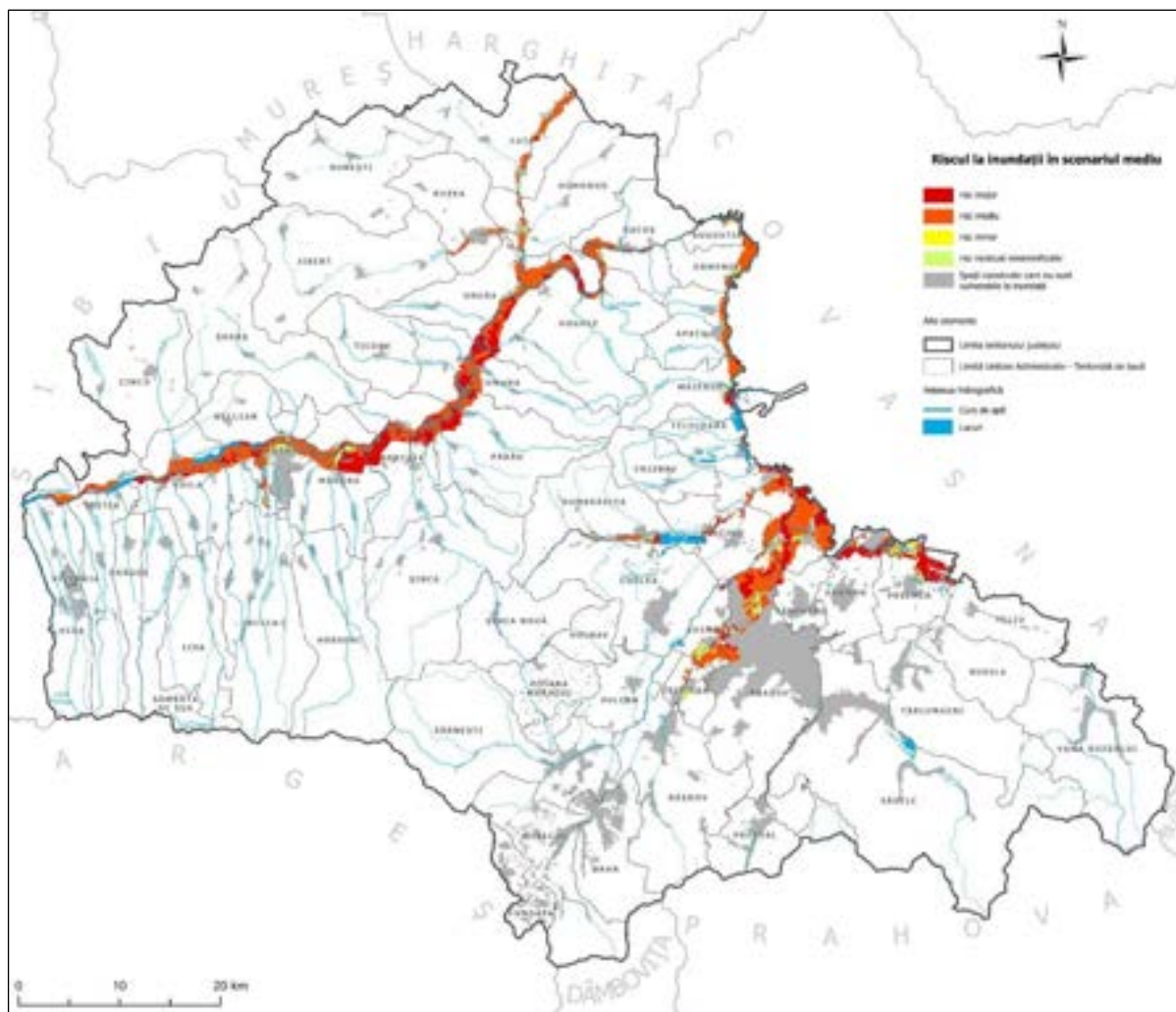
Figura 5 – Extinderea arealelor inundabile pe cursurile de apă cu probabilitate de revenire (0,1%, 1%, 10%)

Sursa: prelucrare după date Administrația Națională Apele Române

Pe baza hărților de hazard au fost elaborate hărți de risc la inundații, luând în considerare caracteristicile elementelor expuse și vulnerabilitatea acestora la inundații (PMRI Olt, 2022). Harta de risc la inundații pentru scenariul cu probabilitate medie (1%) de depășire a debitului maxim este prezentată în figura 16:

Figura 6 – Riscul la inundații în scenariul mediu

Sursa: prelucrare după date Administrația Națională Apele Române

Legenda: zone cu risc major - roșu, zone cu risc mediu - portocaliu, zone cu risc redus - galben (PMRI Olt, 2022)

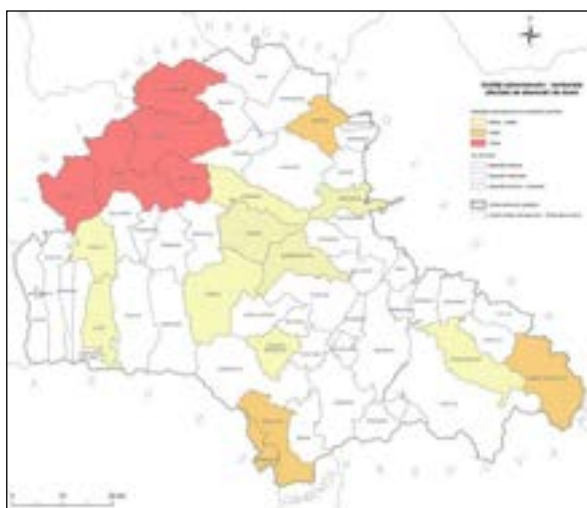
2.3.5-b: Lucrări de apărare împotriva inundațiilor. Pe teritoriul județului Brașov se regăsesc o serie de lucrări de apărare împotriva inundațiilor, printre care: acumulări permanente, diguri pe principalele cursuri de apă, regularizări de albie, consolidări de albie și maluri (PMRI Olt, 2022). Acumulările sunt realizate printr-un număr de 4 baraje de categorie A și B, respectiv un număr de 21 baraje de categorie C și D. În prezent, există 34 de lucrări de îndiguire cu o lungime totală de 310,336 km, aflate în inventarul SGA Brașov, la care se adaugă 3 de lucrări de îndiguire cu o lungime de 5,59 km aflate în administrarea UAT-urilor (ABA Olt, 2022). În ceea ce privește lucrările de regularizări ale cursurilor de apă, în administrarea SGA Brașov se regăsesc un total de 193,035 km, în timp ce în administrarea ANIF se regăsesc 68,798 km.

2.3.5-c: Cutremure. Cutremurele de pământ care se resimt pe teritoriul județului Brașov provin din cele produse în curbură Munților Carpați, în zona Vrancea și în zona Făgăraș. Aproape în totalitate sunt de natură tectonică, cele mai puternice putând afecta tot teritoriul județului

(PAAR Brașov, 2019). Codul de proiectare antiseismică P100-1/2013 (aflat în vigoare din ianuarie 2014) introduce creșterea nivelului siguranței construcțiilor la cutremurele cu perioadă de revenire lungă și anume 225 de ani. (MDRAP, 2013). Ca urmare a evaluării riscurilor identificate și inventariate în cadrul județului Brașov și având în vedere actuala zonificare seismică, se stabilește că zona de risc cuprinde 90% din județ și corespunde zonei de intensitate seismică D, fiind caracterizată prin: (a). Magnitudini medii de 6 grade pe scara MERCALI, care pot conduce la intensități seismice de 6-7 grade pe scara MSK; (b). Coeficientul de accelerație al vibrațiilor T=1,0 sec; (c). Direcțiile de propagare posibile, cu efecte mai puternice: SE-NV/S-N (PAAR Brașov, 2019).

2.3.5-d: Alunecări de teren. În Legea 575/2001 (privind aprobarea Planului de amenajare a teritoriului național - Secțiunea a V-a, Zone de risc natural), sunt indicate 18 unități administrativ-teritoriale din județul Brașov ca fiind afectate de alunecări de teren, de tip primar sau reactivate. În ceea ce privește potențialul de producere a alunecărilor de teren se constată că este încadrat ca fiind ridicat în partea de nord-vest și vest a județului, care aparține din punct de vedere geografic Podișului Hârtibaciului și parțial Subcarpaților Odorheiului și Homoroadelor⁵.

Figura 7 – UAT-uri afectate de alunecări de teren indicate în Legea 575/2001

Sursa: prelucrare după Legea 575/2001

Figura 8 – UAT-uri afectate de alunecări de teren

Sursa datelor: ISU Brașov, 2022

2.3.5-e: Avalanșe. Pe teritoriul județului Brașov există posibilitatea producerii de avalanșe pe crestele și văile despădurite, mai frecvent în masivele Făgăraș, Piatra Craiului, Bucegi și mai puțin în munții Ciucașului (PAAR Brașov, 2019). În Masivul Piatra Craiului se produc avalanșe anuale în zonele Grind (3 aprilie 2018, 30 martie 2021) și Padinile Frumose (13 aprilie 2018, 3 aprilie 2021), iar în 1950/1951 o avalanșă de mari dimensiuni a distrus Cabana Radu Negru din zona Grind. În 2021 o avalanșă de mari proporții produsă pe Valea Sâmbetei a distrus o suprafață însemnată de pădure (Șerbănuță, 2021). În Bucegi, avalanșe frecvente au loc în Bucșoiu Mic sau Șaua Strunga.

Riscul mediu de avalanșă calculat pentru masivele Bucegi și Făgăraș pe baza datelor înregistrate la stațiile meteorologice în perioada 2007-2017 arată faptul că peste 54% din arealul de la peste 1800 m altitudine din Bucegi, respectiv 61 % din Făgăraș se încadrează în clasele de risc însemnat, mare și foarte mare (clase conform scalei europene a riscului de avalanșă).

⁵ Eroziune de suprafață, de adâncime și alunecări: Apața, Beclean, Bran, Budila, Bunești, Cața, Cincu, Codlea, Comăna, Făgăraș, Hălchiu, Hoghiz, Homorod, Jibert, Măieruș, Mândra, Ormeniș, Pârâu, Poiana Mărului, Predeal, Racoș, Rupea, Săcele, Șercaia, Șinca, Șoarș, Târlungeni, Telu, Ticuș, Ucea, Ungra, Vama Buzăului, Viștea, Voila, Zărnești (sursa: Strategia de dezvoltare durabilă a județului Brașov 2021-2030)

Tabel 8 – Riscul mediu de avalanșă în masivele Bucegi și Făgăraș

Clasa de risc la avalanșe	Bucegi		Făgăraș	
	> 1800 m	< 1800 m	> 1800 m	< 1800 m
Redusă	9%	31%	7%	31%
Moderată	37%	36%	32%	36%
Însemnată	43%	30%	42%	30%
Mare	11%	3%	18%	3%
Foarte mare	0%	0%	1%	0%

Sursa datelor: ANM - Centrul Meteorologic Regional Transilvania, citat în PAAR Brașov, 2019

2.3.5-f: Căderi masive de zăpadă și viscole. La stațiile din zona depresionară, cea mai semnificativă depunere de zăpadă a fost măsurată în anul 2015, la Stația Meteorologică Făgăraș, și a fost de 35 de cm zăpadă căzută în 24 de ore. În zona de munte, stratul cel mai gros de zăpadă depus în 24 de ore a fost în Masivul Postăvaru, în anul 2007 (PAAR Brașov, 2019).

2.3.5-g: Poleiul. La stațiile meteorologice Brașov și Făgăraș în intervalul 2007-2017, s-au înregistrat câteva cazuri de formare a poleiului, acest fenomen fiind mai frecvent în sezonul de iarnă și în luna noiembrie cu o frecvență de manifestare mai mare în zona municipiului Brașov (PAAR Brașov, 2019).

2.3.5-h: Furtuni puternice. Pe teritoriul județului s-au manifestat furtuni puternice, care au condus la situații de blocaj rutier, pe fondul căderii de copaci pe carosabil ce au determinat blocarea unor tronsoane de drum național pe o durată maximă de 4 ore (PAAR Brașov, 2019). Pe fondul modificărilor climatice din ultimii ani sunt tot mai frecvente furtunile cu aspect de vijelie însoțite deseori și de grindină.

2.3.5-i: Seceta. La nivelul județului Brașov, mai multe unități administrativ-teritoriale au fost afectate de secetă pedologică. Anul 2012 este consemnat ca fiind unul secetos, mai multe localități fiind afectate.

În comuna Ticuș s-a înregistrat cea mai gravă situație. La Racoș, Ungra, Măieruș, Bran, Părau, Codlea și Feldioara a fost afectată alimentarea cu apă potabilă, iar în alte 7 UAT-uri au existat restricții privind folosirea apei potabile (Vulcan, Hoghiz, Racoș, Homorod, Rupea, Feldioara și Cristian). De asemenea, a fost limitată furnizarea de apă și la obiective industriale, cum ar fi: Nitroporos Făgăraș, Roman Brașov, Tong Construct Teliu și Feldioara, Euroagregate, Sut – Icim, iar aproximativ 30% din culturile agricole au fost compromise (PAAR Brașov, 2019).

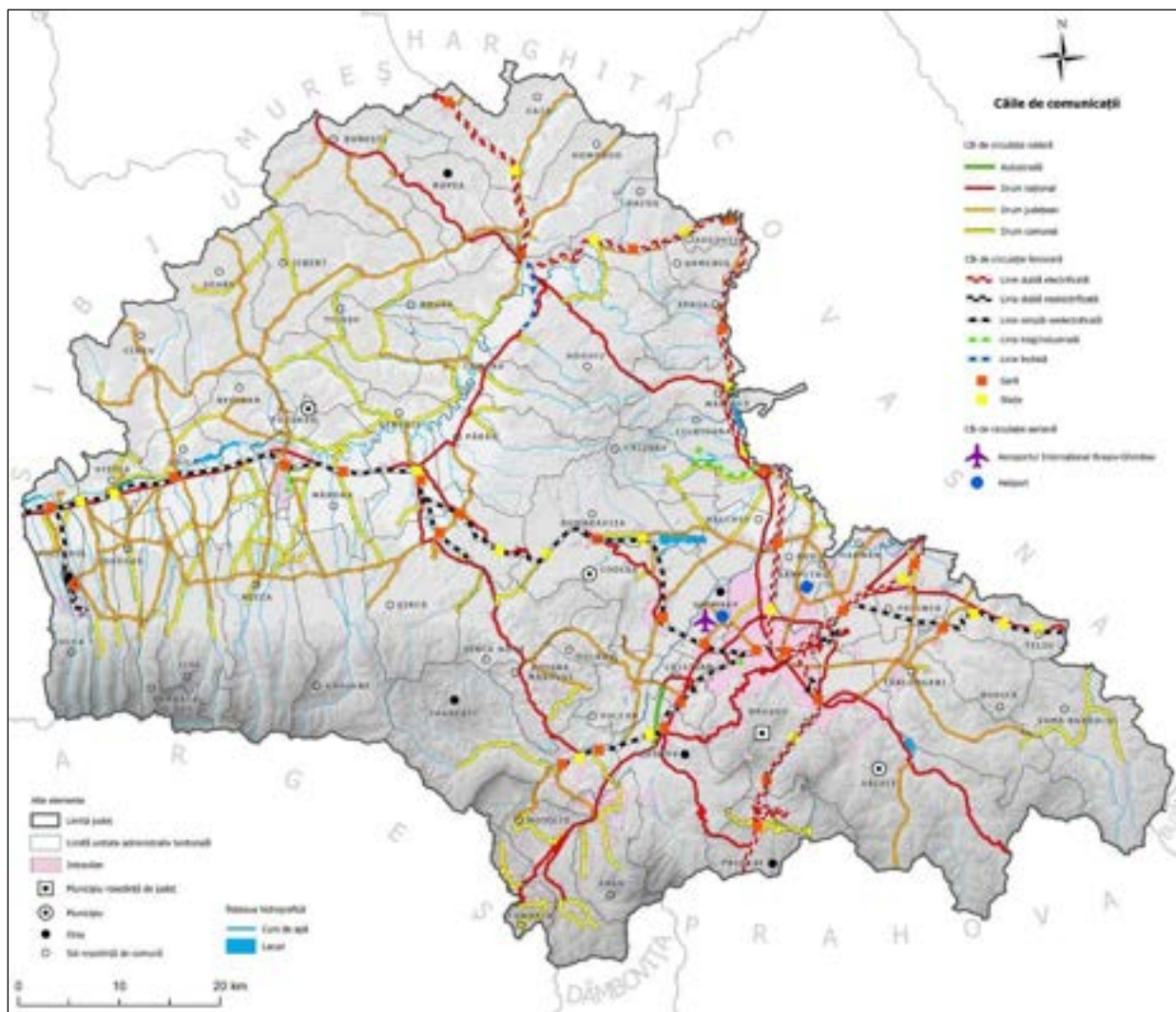
2.4. CONTEXTUL DEZVOLTĂRII TERITORIALE RAPORTAT LA CONECTIVITATE ȘI MOBILITATE

2.4.1. Elemente constitutive: Conectivitatea și mobilitatea județului Brașov este privită din punctul de vedere al dezvoltării legăturilor de transport între județele componente Regiunii de Dezvoltare Centru - Alba, Covasna, Harghita, Mureș și Sibiu - și cu rețeaua de transport terestru și aerian, națională și europeană. În prezent dinamica dezvoltării socio-economice a județului Brașov evidențiază efectul gradului de accesibilitate, mobilitate și al intensității traficului între UAT-urile componente în județ în general, și în vecinătatea rețelelor primare de transport în principal.

Județul Brașov prezintă o densitate urbană constituită în zone de-a lungul căilor de circulație majore, zone aflate astăzi într-o dezvoltare și diversificare economică pe baza resurselor și atractivității județului, valorificate superior pe (1). Culoarul Prahovei, prin DN 1 și DN73A și feroviar prin magistrala M300, auxiliar prin culoarul Rucăr-Bran prin DN73 și (2). dinspre vest, județul Sibiu, prin DN1 și feroviar prin M200 de la Podul Olt-Ucea la Bartolomeu-Brașov.

Sunt de amintit legăturile terestre prin care județul este conectat în est prin pasul Bratocea DN1A, Cheia cu jud. Prahova și nord-est cu județele Covasna și Buzău prin DN10, DN11, DN13A și prin calea ferată M400 și liniile CF adiacente (Întorsura Buzăului - tunelul și viaductul de la Teliu) și dinspre nord/vest, cu județul Mureș, prin DN 13 și feroviar prin M300.

Figura 9 – Rețeaua de transport pe teritoriul județului Brașov

Sursa: Planșă proprie, Eco Maps

Urmărind configurația rețelei de Drumuri Naționale din județul Brașov, se observă că în afară de DN13 care este orientat spre nord, celelalte Drumuri Naționale au traseele în partea de sud și est a județului, unde s-au dezvoltat și cele mai importante localități. Conexiunile rutiere cu teritoriul înconjurător sunt dominante și se realizează prin următoarele direcții majore de legătură:

- DN1 care asigură legătura județului și implicit a Municipiului Brașov cu partea de sud, având traseul paralel cu râul Timiș și cu partea de vest a țării (Județul Sibiu), traversând râurile Barsa și Șercaia și mergând paralel cu râul Olt; are statut de Drum European (E60).
- DN11 cu orientare spre est, asigură legătura cu Județul Covasna.
- DN13 cu orientare spre nord, asigură legătura cu Județul Mureș, traversează râul Olt, în zona localității Harghita.
- DN73 cu orientare spre sud, asigură legătura cu Județul Argeș, trecând prin localitatea Râșnov, Cristian, Bran.

- DN73A se desprinde din DN73 în localitatea Râșnov, trece prin localitatea Șercaia și se încheie în DN1, localitatea Șercaia.
- DN10 se desprinde din DN11, în apropierea localității Hărman, cu orientare spre est, asigură legătura cu Județul Buzău, traversează râul Târlung, trece prin localitatea Prejmer.
- DN73B se desprinde din DN1 (E60) și DN73, respectiv asigură legătura între localitățile Ghimbav (oraș) și Comuna Cristian; traseul se desfășoară paralel cu râul Ghimbășel.
- Autostrada A3 al cărei traseu ar trebui să facă legătura între Municipiul București și Municipiul Brașov (respectiv partea centrală și de vest a țării) nu are pe teritoriul Județului Brașov decât un tronson, în zona localității Râșnov, cu lungimea de 6.50km, asigurând legătura între DN73 printr-un sens giratoriu și localitatea Râșnov.

2.4.2. Influența caracteristicilor geografice asupra rețelei de transport terestre: Județul Brașov prezintă o structură geografică complexă, formată din munți, dealuri și podișuri, depresiuni și culoare. Rețelele de transport terestre, feroviare și rutiere, au fost și sunt influențate de configurația reliefului terenului și de caracteristicile geologice ale acestuia. Relieful dominat de areale montane și zonele înalte de podiș și dublate de rețeaua hidrografică au determinat traseele căilor de transport terestre.

Relieful și structura bazinului râului Olt nu creează, prin declivitate și prin frecvența inundațiilor, probleme majore rețelei de transport. Totuși, viituri formate din ploile torențiale și scurgerile de pe versanți au cauzat creșteri de debite și depășirea cotelor de inundație. În anul 2021, s-a produs o viitură ca urmare a scurgerii accelerate de pe versanți și a topirii bruște a zăpezilor în luna aprilie la Predeal, afectând un pod.

În perioada iunie-septembrie s-au produs 5 viituri pe râurile Olt, Homorod, Bârsa, Timiș, Ghimbășel, afectând o serie de infrastructuri de transport și edilitare, 75 de gospodării, precum și terenuri cu destinație agricolă. În ceea ce privește potențialul de producere a alunecărilor de teren se constată că acesta este încadrat ca fiind ridicat în partea de nord-vest și vest a județului, care aparține din punct de vedere geografic Podișului Hârtibaciului și parțial Subcarpaților Odorheiului și Homoroadelor.

2.4.3. Conectivitatea județului la infrastructura de transport european: România este conectată la două coridoare TEN-T: Coridorul Rin–Dunăre și Coridorul Marea Baltică - Marea Neagră - Marea Egee. Prima ramură a Coridorului Rin-Dunăre, de interes pentru România, oferă principala legătură est-vest de-a lungul fluviului Dunărea, legând Strasbourg și sudul Germaniei de orașele central-europene Viena, Bratislava și Budapesta, capitala României, București și portul Constanța la Marea Neagră. A doua ramură cuprinde în partea nordică rețeaua de porturi Bremen-Hamburg-Rostock conectate cu Berlin, urmând spre sud legături cu Dresda-Köln-Praga-Brno-Viena/Bratislava-Budapesta. În România această ramură are traseul Arad-Timișoara-Craiova-Calafat, dezvoltându-se în Bulgaria pe două ramuri Sofia-Plovdiv-Burgas și Sofia-Salonic-Atena Pireu cu ramificații către oraș/port din sudul Greciei până la granița cu Turcia.

Coridorul Marea Baltică – Marea Neagră – Marea Egee reprezintă forma nouă a coridorului nord-sud creat pe flancul estic al UE, coridorul ce va lega Marea Baltică, Marea Neagră și Marea Egee fiind o nouă legătură între Polonia (Gdynia/Gdansk), Slovacia, Ungaria, România (inclusiv portul Constanța), Bulgaria și Grecia.

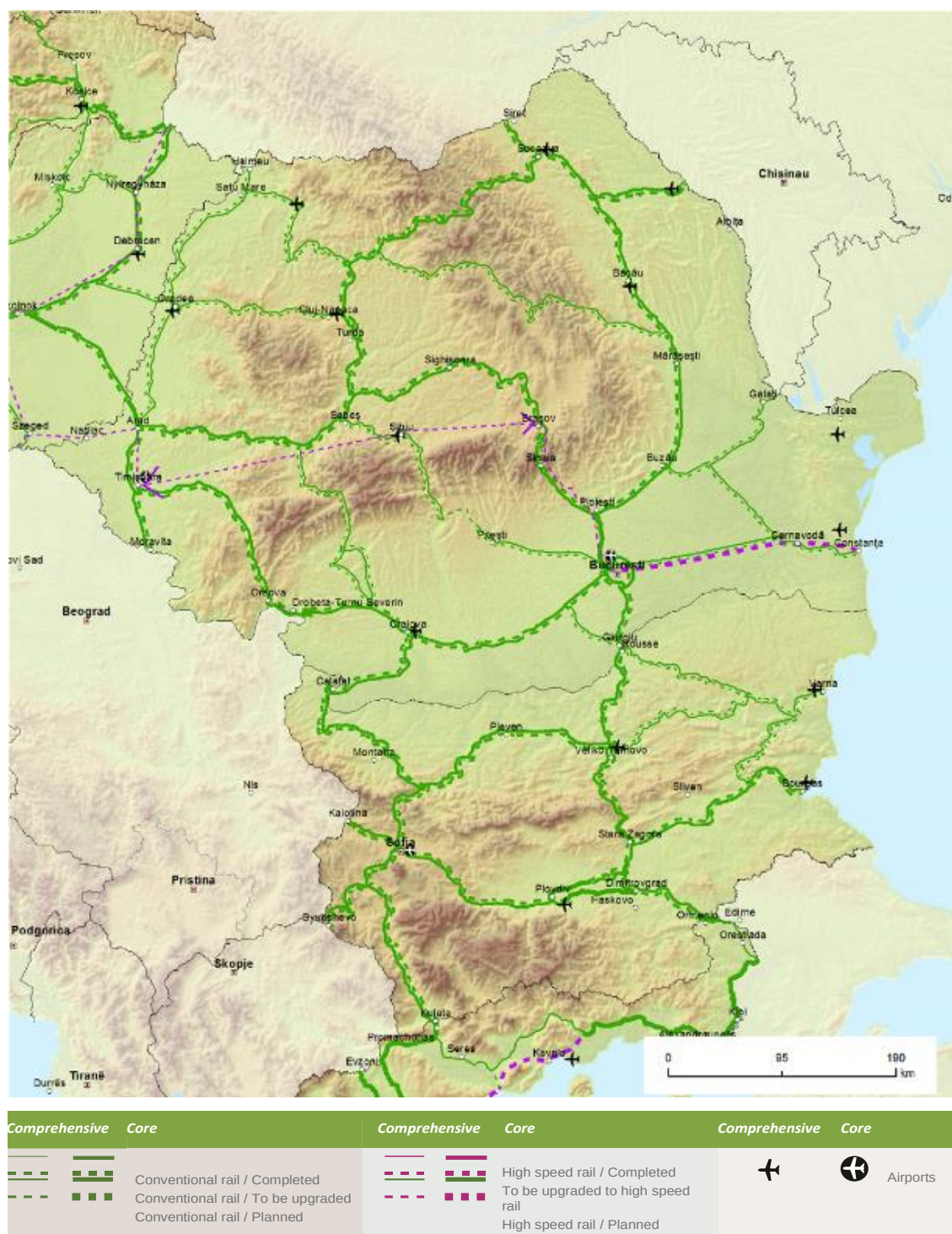
Rețeaua TEN-T include toate modurile de transport terestre, aeriene și navale/maritime și suportă aproximativ jumătate din traficul de pasageri și marfă. Dezvoltarea TEN-T presupune interconectarea și interoperabilitatea rețelelor naționale de transport. Figurile următoare prezintă rețeaua rutieră și feroviară din România cu conectivitatea către aeroporturi și porturi.

Figura 10 – Rețeaua TEN-T rutieră cu conectivitatea la aeroporturi și porturi

Sursa: CE - Comprehensive Network: Railways and airports, Core Network: Railways (passengers) and airports

Figura 11 – Rețeaua TEN-T feroviară cu conectivitatea la aeroporturi și porturi

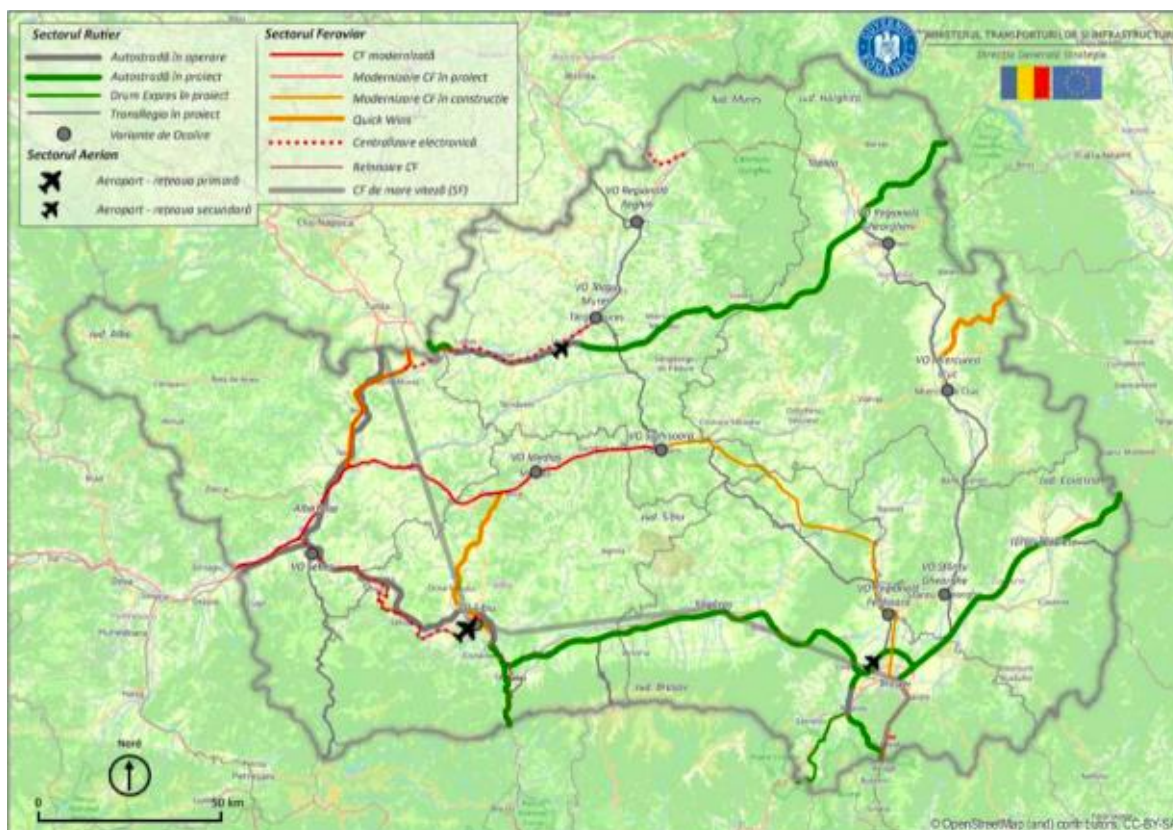

Sursa: CE - Comprehensive Network: Railways and airports, Core Network: Railways (passengers) and airports

2.4.4. Rețeaua de transport conform Masterplanului General de Transport al României: Prin Masterplanul General de Transport al României (MGTR) sunt evidențiate coridoarele de transport și proiectele prioritare organizate conform acestor coridoare și care cuprind proiecte amplasate în județul Brașov.

În vederea asigurării unui cadru strategic coerent de dezvoltare a infrastructurii de transport de pe teritoriul județului corelate cu prevederilor din PATN Secțiunea I-Transporturi, Figura următoare ilustrează conectivitatea la rețeaua de transport rutier, feroviar și aerian a județului Brașov în cadrul Regiunii de Dezvoltare Centru.

Figura 12 – Conectivitatea județului Brașov în cadrul Regiunii Centru

Sursa: <http://mtransporturi.maps.arcgis.com/apps/webappviewer/index.html?id=4e84b8ff37de48c6a001c0bae9974693>

2.4.4-a Conectivitate prin rețeaua rutieră:

Coridorul de conectivitate 3 (Coridorul Carpatia) – este compus din două proiecte de autostradă și un proiect de conectivitate între acestea. Coridorul, în lungime de aproximativ 300 km, asigură legătura între sudul Transilvaniei și Moldova și reprezintă o cale rapidă de acces la coridorul de conectivitate 1. Întreg coridorul se suprapune rețelei europene de transport TEN-T Comprehensive. Coridorul de conectivitate este compus din proiectele de autostradă Sibiu – Brașov și Brașov – Bacău care sunt legate de proiectul de autostrada ByPass Brașov – Nord.

InterCoridorul de conectivitate B (InterCoridorul Autostrada zăpezii) – este compus din două proiecte de autostradă și are o lungime de aproximativ 105 km, suprapunându-se rețelei TEN-T Comprehensive între Ploiești și Brașov. InterCoridorul asigură mobilitatea între mai multe coridoare de conectivitate: CC 1 Transcarpați, la sud, respectiv CC 3 Carpatia, la nord. Coridorul este compus din autostrăzile Ploiești – Comarnic și Comarnic – Râșnov - Cristian - Ghimbav (Brașov). În operare se află aproximativ 6.3 km de autostradă corespunzătoare secțiunii dintre Cristian și Râșnov

Pe lângă proiectele cuprinse de coridoarele menționate, în completare, Programul investițional pentru dezvoltarea infrastructurii de transport pentru perioada 2021-2030 realizat de Ministerul Transporturilor și Infrastructurii menționează în lista proiectelor de variante de ocolire regională și proiectul *VO Feldioara*, drum nou la profil 2+2 în lungime de 2,5 km.

Figura 13 – Stadiul coridoarelor de conectivitate rutieră din România

Informații privind stadiul acestor coridoare sunt prezentate în tabelele următoare.

Tabel 9 – Coridorul de conectivitate 3 – ‘Coridorul Carpatia’

Nr crt	Rețea TEN-T	Denumire proiect	Lungime (km)	Localități urbane deservite
1	CORIDORUL DE CONECTIVITATE 3 CC 3 - 'CARPATIA' Sibiu - Făgăraș - Brașov - Onești – Bacău TEN-T Comprehensive	Sibiu - Brașov	129.6	Sibiu, Talmaciu, Avrig, Făgăraș, Codlea, Ghimbav, Brașov
2		ByPass Brașov Nord	19.7	Codlea, Brașov
3		Brașov - Bacău	159.9	Brașov, Sf.Gheorghe, Tg.Secuiesc, Covasna, Tg. Ocna, Slănic Moldova, Onești, Bacău
4	Total coridor (în proiect)		309,2	

Tabel 10 – Intercoridorul de conectivitate B ‘Intercoridorul Autostrada Zăpezii’

Nr crt	Rețea TEN-T	Denumire proiect	Lungime (km)	Localități urbane deservite
1	INTERCORIDORUL DE CONECTIVITATE B IC B - 'AUTOSTRADA ZĂPEZII' București - Ploiești - Comarnic - Sinaia - Predeal - Râșnov - Brașov TEN-T Comprehensive	Ploiești - Comarnic	48.6	Ploiești, Băicoi, Câmpina, Comarnic
2		Comarnic - Râșnov	45.4	Comarnic, Sinaia, Bușteni, Azuga, Predeal, Râșnov, Bran, Brașov
3		Râșnov - Cristian	159.9	Brașov, Sf. Gheorghe, Tg. Secuiesc, Covasna, Tg. Ocna, Slănic Moldova, Onești, Bacău

		Cristian Ghimbav	-	6.3	Râșnov, Bran, Cristian, Brașov
4					Brașov, Ghimbav, Codlea
5	Total coridor (în operare 6,3 km)			105.0	

Sursa: Programul investițional pentru dezvoltarea infrastructurii de transport pentru perioada 2021-2030 realizat de Ministerul Transporturilor și Infrastructurii

2.4.4-b Conectivitate prin rețeaua feroviară: Județul Brașov este străbătut de rețeaua CF primară, fiind amplasat pe coridorul de conectivitate 1 (Coridorul Feroviar Central- Port Constanța / Constanța - Complex Feroviar București – Predeal - Brașov - Sighișoara - Simeria - Arad - Curtici), ce asigură conectivitatea feroviară între Marea Neagră și Europa Centrală prin PTF Curtici. Lungimea coridorului este de 1641 km. Relațiile pe calea ferată a județului Brașov cu teritoriul național sunt supuse unui program de modernizare linii CF pe tronsonul Predeal – Brașov în lungime de 27 km și 112,6 km construcție de linii CF pe tronsonul Brașov-Sighișoara (lucrări în curs).

Figura 14 – Harta rețelei feroviare primare în relație cu rețeaua TEN-T din România

Sursa: Programul investițional pentru dezvoltarea infrastructurii de transport pentru perioada 2021-2030 realizat de Ministerul Transporturilor și Infrastructurii

2.4.4-c Conectivitate prin rețeaua feroviară de navetă (tren metropolitan): În vederea implementării conceptului de tren metropolitan, în România au fost identificate stațiile de cale ferată pe o rază de 30 km din fiecare reședință de județ și liniile de cale ferată. Astfel, au fost identificate la nivelul țării 144 de rute de tren metropolitan posibile, cu o lungime totală de 1440 km și toate municipiile reședință de județ. Studiul relevă pentru județul Brașov cinci linii în lungime de 187 km care pornesc din municipiul Brașov.

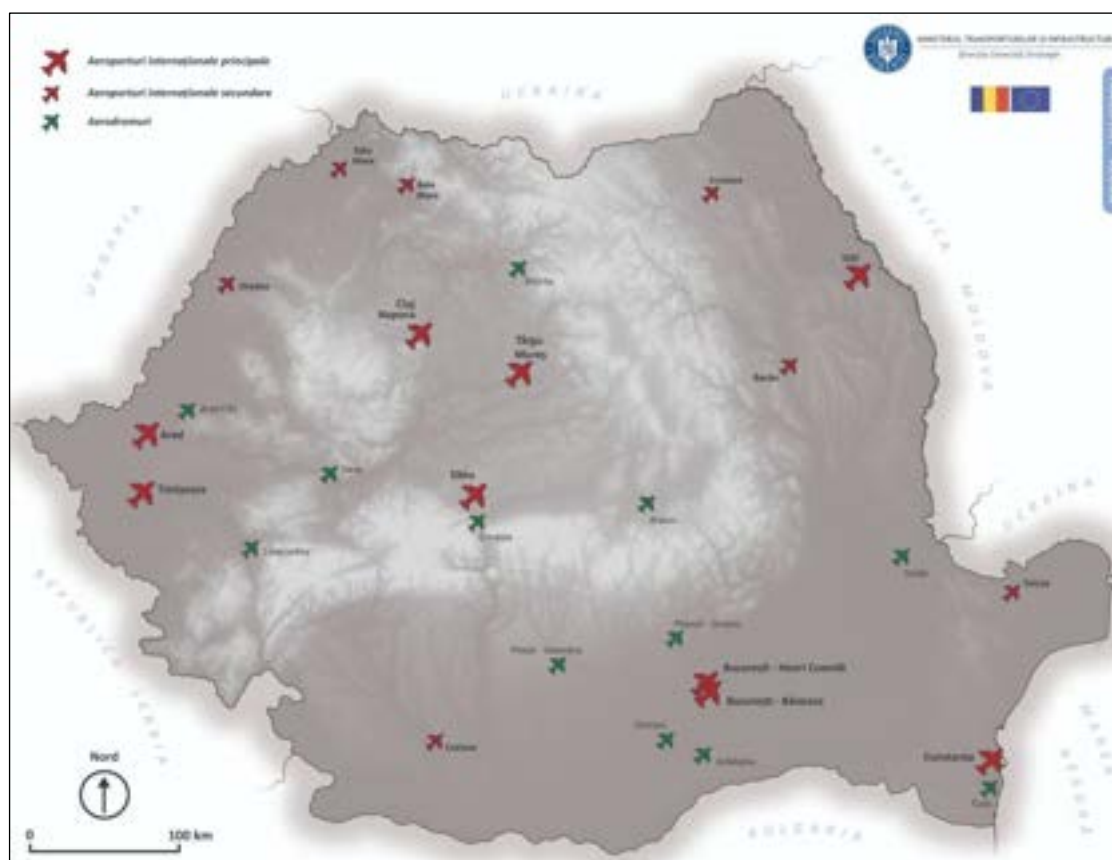
Tabel 11 – Rutele trenului metropolitan identificate în județul Brașov

Nr. crt	Ruta	Lungime (km)	Nr. UAT-uri fără reședința de județ
1	S1: Brașov-Dârste (Săcele) – Timișul de Sus-Predeal	26	15
2	S2: Brașov-Bod-Feldioara-Apata	37	13
3	S3: Brașov-Ghimbav-Codlea-Vlădeni	27	14
4	S4: Brașov-Sf Gheorghe	32	
5	S4: Brașov-Budilă-Întorsura Buzăului	36	12
6	S5: Brașov-Ghimbav (aeroport Brașov)	8	12
7	Brașov-Cristian-Râșnov-Tohan-Zărnești	27	

Sursa: Programul investițional pentru dezvoltarea infrastructurii de transport pentru perioada 2021-2030 realizat de Ministerul Transporturilor și Infrastructurii

2.4.4-d Conectivitate prin rețeaua de transport aerian: Pe teritoriul județului Brașov a fost pus în funcțiune Aeroportul Brașov-Ghimbav care în conformitate cu MPGM face parte din rețeaua secundară (aeroporturile regionale și mici regionale, conform MPGT). Aeroporturile rețelei secundare au obligația dezvoltării de terminale de pasageri pentru trafic național și internațional și pot dezvolta terminale cargo dacă analizele socio-economice susțin viabilitatea economică a acestora. Aeroporturile rețelei secundare trebuie să aibă asigurată o legătură intermodală.

Figura 15 – Aeroporturile și aerodromurile operaționale ale României conform Publicației de Informare Aeronautică

Sursa: Programul investițional pentru dezvoltarea infrastructurii de transport pentru perioada 2021-2030 realizat de Ministerul Transporturilor și Infrastructurii

2.5. CONTEXTUL DEZVOLTĂRII TERITORIALE RAPORTAT LA REȚEAUA DE LOCALITĂȚI

2.5.1. Rețeaua de localități: Suprafața totală a județului Brașov este de 5363,09 km². Aceasta reprezintă 2,2% din suprafața totală a României (locul 25/41 la nivel național) și 15,7% din suprafața Regiunii de Dezvoltare Centru (locul 5/6, depășind doar județul Covasna).

Județul Brașov face parte din Regiunea de dezvoltare Centru (nivel NUTS 2 - regiuni de bază pentru aplicarea politicilor regionale, ale căror populație se încadrează între 800.000 și 3.000.000 de locuitori), alături de județele Alba, Covasna, Harghita, Mureș și Sibiu.

Conform clasificării localităților din Legea nr. 351/2001 cu modificările și completările ulterioare, structura rețelei de localități din județul Brașov este compusă din localități urbane de rangul II și III și din localități rurale de rang IV și V:

1. 4 localități de rang II (municipii de importanță interjudețeană, județeană sau cu rol de echilibru în rețeaua de localități) - Brașov, Făgăraș, Codlea și Săcele;
2. 6 localități de rang III (orașe): Zărnești, Râșnov, Rupea, Victoria, Predeal și Ghimbav
3. 48 localități de rang IV (sate reședință de comună)
4. 149 localități de rang V (sate componente ale comunelor și sate aparținând municipiilor și orașelor).

2.5.2. Zone marginalizate și așezări informale: În perioada iulie 2021-aprilie 2022 s-au centralizat datele colectate de către MDLPA, ce evidențiază faptul că în România există 393 de așezări informale în care locuiesc 71.965 locuitori. În acest sens autorii atlasului identifică zonele marginalizate la nivelul municipiilor Brașov, Făgăraș, Săcele și al orașelor Râșnov și Zărnești. Ponderea cea mai mare a populației urbane care trăiește în zone marginalizate aparține orașului Rupea (15,18%), în timp ce cea mai mică pondere a acestora se înregistrează în municipiul Brașov (0,51%). În orașul Ghimbav nu există populație care să trăiască în zone marginalizate.

Tabel 12 – Distribuția populației urbane în funcție de tipul ariei de rezidență

Oraș	Ponderea populației din zone dezavantajate	Ponderea populației din zone dezavantajate pe locuire	Ponderea populației din zone dezavantajate pe ocupare	Ponderea populației din zone dezavantajate pe capital uman	Ponderea populației din zone marginalizate
Municipiul Brașov	86,84	6,45	2,14	1,95	0,51
Municipiul Codlea	60,66	3,67	2,42	25,44	4,74
Municipiul Făgăraș	69,19	0	15,12	8,24	6,77
Municipiul Săcele	51,94	5,09	12,17	14,34	15,11
Ghimbav	62,43	24,12	4,11	6,43	0
Predeal	55,69	17,31	9,23	0	7,59
Râșnov	62,90	3,07	16,67	11,17	6,19
Rupea	20,17	0	27,88	32,66	15,18
Victoria	42,47	0	43,96	1,56	7,68
Zărnești	64,07	1,98	8,76	12,82	11,51
Urban județul Brașov	76,71	5,43	6,10	6,10	3,63

Sursa datelor: Atlasul zonelor urbane marginalizate din România, 2014

Există diferențieri destul de mari în ceea ce privește ierarhia orașelor. Astfel, ponderea populației din zone dezavantajate pe locuire are cele mai mari valori în Ghimbav, situându-se atât peste media județeană cât și peste cea a Regiunii Centru. În același timp, există trei orașe care nu au populație dezavantajată din acest punct de vedere (Victoria, Rupea și Făgăraș).

În schimb, ponderea populației din zone dezavantajate pe ocupare este mai mare decât media regională și județeană în șapte municipii și orașe (Zărnești, Victoria, Rupea, Râșnov, Predeal, Săcele și Făgăraș) cu un maxim de 43,96% în orașul Victoria. Cele mai mici valori se înregistrează în municipiile Brașov (2,14%) și Codlea (2,42%).

În ceea ce privește ponderea populației din zone dezavantajate pe capital uman cinci UAT-uri urbane au valori peste media județeană și cea regională (Zărnești, Rupea, Râșnov, Săcele și Codlea). Pe lângă acestea, încă două orașe depășesc doar media județeană (Făgăraș și Ghimbav).

2.5.3. Dezvoltare policentrică: În detalierea conceptului de dezvoltare policentrică (prin adoptarea principiilor dezvoltării policentrice promovate la nivelul UE cu scopul de a reechilibra rețeaua națională de localități prin contracararea tendințelor de accentuare a gradului de polarizare și hipertrofie a capitalei) sunt determinate cinci categorii de poli de dezvoltare; dintre aceștia, pentru județul Brașov au fost identificați următorii poli:

- Poli regionali de dezvoltare: municipiul Brașov - importanță și rol teritorial județean, pol principal la nivel național
- Poli intraregionali de dezvoltare: Oraș Predeal, Oraș Rupea, Municipiul Codlea, Oraș Zărnești, Municipiul Săcele, Oraș Victoria, Municipiul Făgăraș, Oraș Râșnov, Oraș Ghimbav
- Centre de creștere: Bran, Prejmer

Tabel 13 – Indicele de polarizare a localităților identificat prin PATN (2014)

Polii de dezvoltare	Indicele capacității de polarizare	Categoria
Municipiul București	63,33	Capitala
Municipiul Brașov	53,61	Pol regional de dezvoltare
Oraș Predeal	52,01	Pol intraregional de dezvoltare
Oraș Rupea	51,84	Pol intraregional de dezvoltare
Municipiul Codlea	51,80	Pol intraregional de dezvoltare
Oraș Zărnești	51,79	Pol intraregional de dezvoltare
Municipiul Săcele	51,76	Pol intraregional de dezvoltare
Oraș Victoria	51,74	Pol intraregional de dezvoltare
Municipiul Făgăraș	51,74	Pol intraregional de dezvoltare
Oraș Râșnov	51,70	Pol intraregional de dezvoltare
Oraș Ghimbav	51,70	Pol intraregional de dezvoltare
Bran	50,71	Centru de creștere
Prejmer	50,70	Centru de creștere

Indicii de polarizare cuprinși în tabel sunt similari pentru nouă din UAT-urile menționate. Un impact semnificativ al conceptului de dezvoltare policentrică pentru dezvoltarea socio-economică și creșterea coeziunii teritoriale a județului are în vedere proiectarea unei configurații spațiale specializată și complementară a polilor de dezvoltare interregională. Aceasta nu se poate realiza fără coordonarea strategiilor teritoriale cuprinse în Planurile Urbanistice Generale ale UAT-urilor menționate.

2.6. CONTEXTUL DEZVOLTĂRII TERITORIALE RAPORTAT LA GRADUL DE COOPERARE TERITORIALĂ

2.6.1. Zone Urbane Funcționale⁶: Pe teritoriul județului Brașov au fost identificate 6 zone urbane funcționale cu date prezentate în tabelul și în figura următoare.

Tabel 14 – Configurația zonelor urbane funcționale

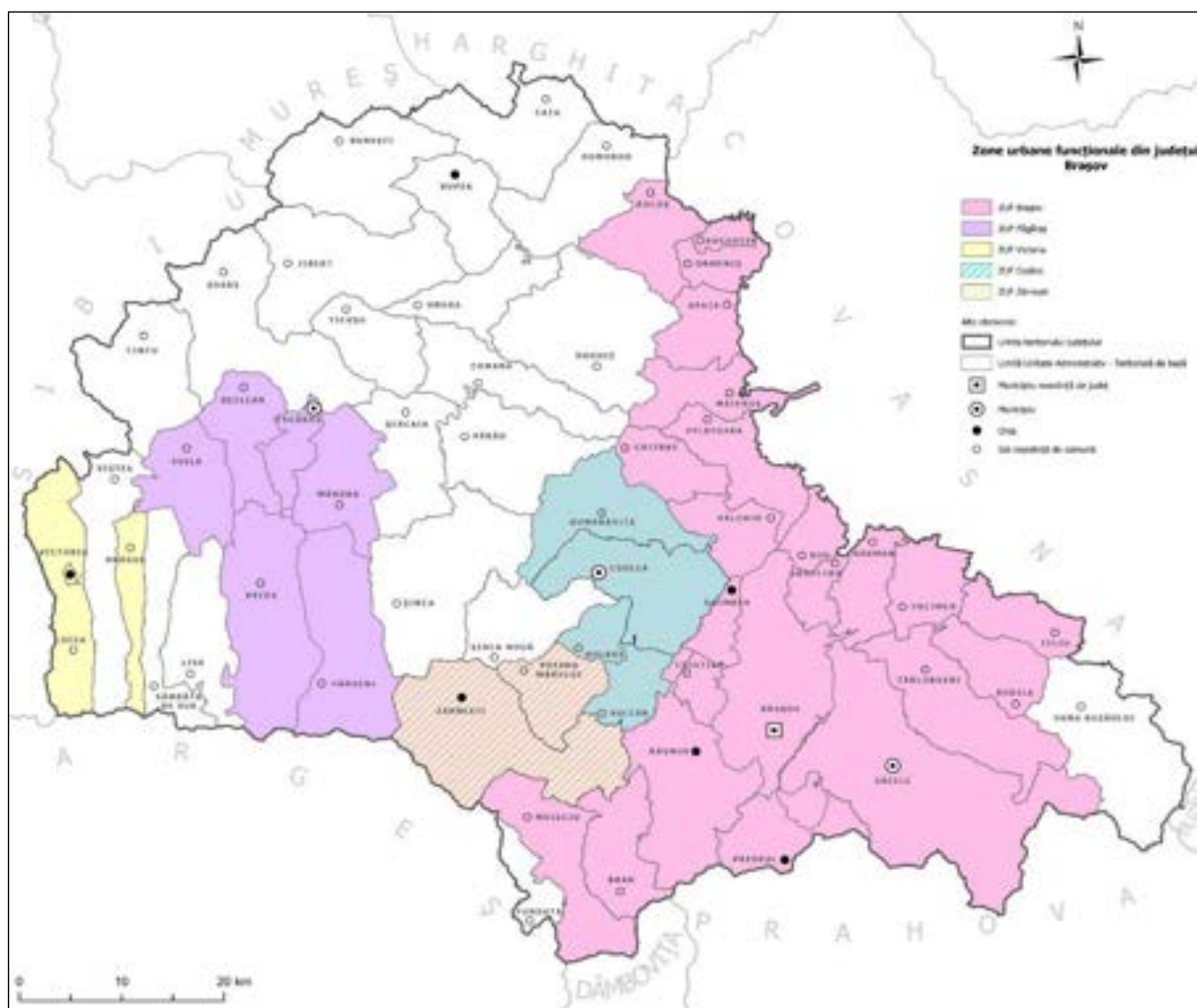
Nr. crt.	Zona Urbană Funcțională	UAT-urilor componente
1	Zona urbană funcțională Brașov	municipiile Săcele (36% rată a navetismului) și Codlea (22%), orașele Ghimbav (39%), Predeal (15%), Râșnov (38%), Zărnești (33%), respectiv comunele Apața (23%), Bod (38%), Bran (18%), Budila (49%), Cristian (49%), Dumbrăvița (34%), Feldioara (35%), Hălchiu (38%), Hărman (43%), Măieruș (24%), Moieciu (18%), Ormeniș (28%), Poiana Mărului (15%), Prejmer (38%), Racoș (18%), Sânpetru (62%), Târlungeni (35%), Teliu (40%), Vulcan (27%), Crizbav (32%), Holbav (17%), Augustin (25%).
2	Zona urbană funcțională Municipiul Făgăraș	comunele Mândra (cu o rată a navetismului de 34%), Beclean (30%), Recea (28%), Hârseni (27%) și Voila (19%).
3	Zona urbană funcțională Codlea	comunele Vulcan (23% rată a navetismului), Holbav (22%) și Dumbrăvița (15%); (proximitatea față de municipiului Brașov fiind de natură să restrângă aria de captură a forței de muncă din zonă)
4	Zona urbană funcțională Zărnești	comuna Poiana Mărului (23% rată a navetismului), în condițiile în care zona de influență a orașului este într-o concurență inegală cu cea a municipiului Brașov.
5	Zona urbană funcțională Victoria	comunele Ucea (cu o rată a navetismului de 21%) și Drăguș (19%)
6	În cazul orașelor Rupea, Râșnov, Ghimbav și Predeal, a municipiului Săcele nu existau localități care să îndeplinească pragul minimal pentru a intra în zona urbană funcțională. Pentru ultimele trei, proximitatea față de municipiul Brașov face ca acestea să fie parte din zona urbană funcțională a reședinței de județ.	

Zona urbană funcțională, cu Brașov în centrul său, se extinde de la Racoș în nord, până la Dumbrăvița și Poiana Mărului în vest, granița cu județele Argeș, Dâmbovița și Prahova în sud, respectiv Covasna în est⁷. În cea mai mare parte, zonele urbane funcționale din județ integrează economic zonele rurale cu centre urbane, exceptând zona nord-vestică, nordică și centrală a județului, unde există încă areale rurale care nu beneficiază de acces facil la centrele urbane consolidate. Astfel, în comune precum Bunești, Cața, Cincu, Comăna, Hoghiz, Jibert, Părau, Șercaia, Șoarș și Ticușu ponderea navetiștilor nu trece de 20%, ceea ce obligă forța de muncă locală să rămână ancorată în activitățile agricole tradiționale sau să emigreze definitiv. Unele dintre aceste comune, precum Hoghiz sau Șercaia, dispun de unele unități economice importante care asigură locuri de muncă pentru o parte dintre cetățeni, însă în cele mai multe continuă să predomine ocuparea informală în agricultură.

⁶ Analiză făcută pe baza metodologiei OECD și a Comisiei Europene, respectiv a rezultatelor recensământului din anul 2011

⁷ Zonele urbane funcționale ale municipiilor Brașov, Codlea și Zărnești se suprapun. Comunele Vulcan, Holbav și Dumbrăvița înregistrează rate ale navetismului de peste 15% atât către Codlea cât și către Brașov. Idem în cazul comunei Poiana Mărului, în relația cu Brașov și Zărnești și în cazul municipiului Codlea și orașul Zărnești care înregistrează, la rândul lor, o rată a navetismului de peste 15% către Brașov.

Figura 16 – Zonele urbane funcționale

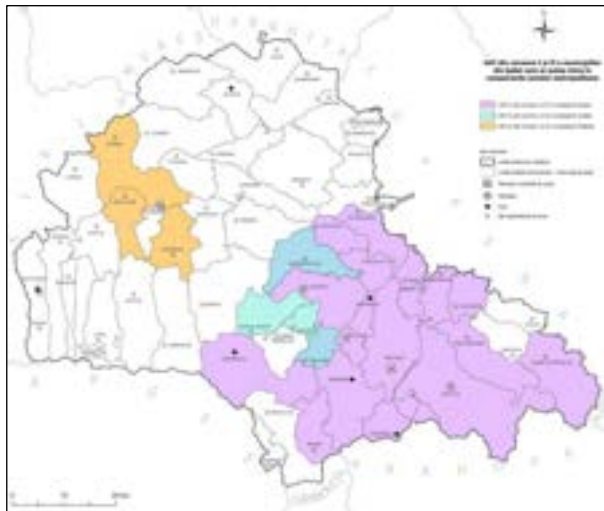
Sursa: Planșă proprie pe baza rezultatelor finale ale RPL 2011

2.6.2. Zone Metropolitane: Agenția Metropolitană pentru Dezvoltare Durabilă Brașov cuprinde, conform Legii 246/2022, municipiile Brașov, Săcele și Codlea, orașele Râșnov, Ghimbav, Predeal și Zărnești și comunele Sânpetru, Hărman, Prejmer, Târlungeni, Bod, Hălchiu, Cristian, Crizbav, Feldioara, Vulcan și Budila, la care se adaugă și Consiliul Județean Brașov

Municipiul Codlea: în zona sa metropolitană ar intra, conform Legii 246/2022, comunele Dumbrăvița, Vulcan (ambele aflate și în inelul II al municipiului Brașov), Holbav și Șinca Nouă.

Municipiul Făgăraș: zona sa metropolitană ar cuprinde, conform Legii 246/2022, comunele Beclean, Mândra și Șoarș.

Figura 17 – UAT-uri din coroana I și II
a municipiilor care ar putea intra
în componența zonelor metropolitane

Sursa: Planșă proprie pe baza textului Legii nr. 246/2022

Figura 18 – UAT-uri componente ale
ADI "ISO Mediu" și ADI "Intersal"

Sursa: Planșă proprie pe baza datelor puse la dispoziție de
ADI "ISO Mediu" și a ADI "Intersal"

2.6.3. Zone de dezvoltare intercomunitară (ADI): Legea nr. 215 din 2001 a administrației publice locale, cu modificările și completările ulterioare, definește la art. 1 alin. 2. lit. c. asociațiile de dezvoltare intercomunitară ca fiind "structurile de cooperare cu personalitate juridică, de drept privat, înființate, în condițiile legii, de unitățile administrative-teritoriale pentru realizarea în comun a unor proiecte de dezvoltare de interes zonal sau regional, ori furnizarea în comun a unor servicii publice". În acest context, la nivelul județului Brașov au fost înființate următoarele structuri asociative:

Asociația de Dezvoltare Intercomunitară "ISO Mediu" în domeniul salubrității localităților din județul Brașov – cuprinde un număr de 59 UAT-urilor din județ, inclusiv Consiliul Județean Brașov. Deși acest sistem nu este încă funcțional, ADI a obținut recent fonduri PNRR pentru amenajarea de centre de aport voluntar pentru diferite tipuri de deșeuri în Râșnov, Predeal, Zărnești, Codlea și Târlungeni.

De asemenea, aceasta a încheiat un contract pe 5 ani cu operatorul depozitului ecologic de la Săcele care permite depozitarea în respectiva locație a tuturor deșeurilor colectate din județ. Prin accesarea de fonduri europene, în cadrul proiectului SMID se vor amenaja o stație de transfer în zona Rupea, un centru de sortare în comuna Părău, respectiv o stație integrată de tratare a deșeurilor reciclabile în comuna Măieruș.

Asociația de Dezvoltare Intercomunitară "Intersal" – a fost înființată în anul 2021 și cuprinde comunele Prejmer, Hărman, Teliu, Vama Buzăului, Sânpetru, Măieruș, Jibert și Părău. Asociația fost înființată în scopul organizării, reglementării, exploatării, monitorizării și gestionării în comun a serviciului de salubritate a localităților teritoriale membre, precum și realizarea în comun a unor proiecte de investiții publice de interes zonal sau regional destinate înființării, modernizării și / sau dezvoltării, după caz, a sistemelor de utilități publice aferente Serviciului de salubritate, pe baza strategiei de dezvoltare a acestuia.

Asociația de Dezvoltare Intercomunitară în Domeniul Apei din județul Brașov "ADIDAJBv" – din Asociație fac parte CJ Brașov și 22 de UAT-uri din județ, respectiv: municipiile Brașov, Codlea, Săcele, orașele Rupea și Ghimbav, comunele Apața, Bod, Crizbav, Drăguș, Feldioara, Hălchiu, Hărman, Hoghiz, Homorod, Moieciu, Prejmer, Racoș, Sânpetru, Teliu, Ungra, Viștea, Vulcan.

Asociația de Apă Sibiu – înființată în anul 2008 și având același scop ca și ADIDAJ Brașov, cuprinde mai multe UAT-uri din județul Sibiu, la care se adaugă municipiul Făgăraș și comunele Beclean, Voila, Lisa, Mândra, Recea și Șoarș din județul Brașov. CJ Brașov este, de asemenea, membru al Asociației.

Asociația Metropolitană pentru Dezvoltarea Durabilă a Transportului Public Brașov (AMDDTP) – cuprinde Brașov, Cristian, Râșnov, Ghimbav, Codlea, Feldioara, Sânpetru, Bod, Prejmer, Vama Buzăului, Târlungeni, Budila, Teliu, Predeal, Hălchiu și Vulcan. Începând cu anul 2023, operatorul RATBV va prelua și serviciile de transport public din Săcele.

Asociația de Dezvoltare Intercomunitară ITI Microregiunea Țara Făgărașului – cuprinde municipiul Făgăraș, orașul Victoria, precum și 19 comune din județul Brașov: Beclean, Cincu, Comăna, Drăguș, Hârseni, Jibert, Lisa, Mândra, Părău, Recea, Sâmbăta de Sus, Șercaia, Șinca, Șinca Nouă, Șoarș, Ticușu, Ucea, Viștea, Voila.

Asociația de Dezvoltare Intercomunitară Centrul Regional pentru Dezvoltare Durabilă și Promovarea Turismului „Țara Făgărașului” – înființată în anul 2008, cu scopul de a promova și sprijini dezvoltarea durabilă a regiunii: economie, social, cultural. Au aderat 24 de UAT-uri din județ: Victoria, Drăguș, Viștea, Sâmbăta de Sus, Ucea, Voila, Lisa, Beclean, Recea, Hârseni, Mândra, Șercaia, Șinca Nouă, Șinca, Șoarș, Părău, Comăna, Jibert, Cincu.

Figura 19 – UAT-uri componente ale ADIDAJ Brașov

Sursa: Planșă proprie pe baza datelor puse la dispoziție de ADIDAJ Brașov

Figura 20 – UAT-uri componente ale Asociației de Apă Sibiu

Sursa: Planșă proprie pe baza datelor puse la dispoziție de Asociația de Apă Sibiu

Asociația de Dezvoltare Intercomunitară "Valea Prahovei în Acțiune" – a fost constituită în anul 2020, cu scopul de a concepe și promova un concept integrat de mobilitate pentru coridorul Văii Prahova. Proiectul prioritar al acestei structuri asociative, la care au aderat CJ Brașov și orașul Râșnov este construcția Autostrăzii Comarnic-Brașov.

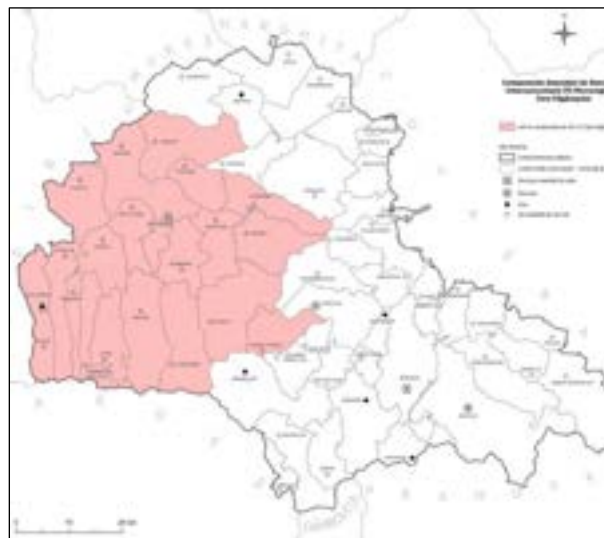
Asociația de Dezvoltare Intercomunitară Agenția de Dezvoltare Durabilă a Județului Brașov (ADDJB) – are ca scop facilitarea dezvoltării durabile a județului și a fost înființată în anul 2006. Are 54 de membri activi, singurele UAT care nu fac parte din aceasta fiind municipiul Brașov și comunele Bod, Vulcan, Voila și Șinca.

Figura 21 – UAT-uri componente AMDDTP

Sursa: Planșă proprie pe baza datelor puse la dispoziție pe site-ul Web al AMDDTP

Figura 22 – UAT-uri componente ale ADI ITI Microregiunea Țara Făgărașului

Sursa: Planșă proprie pe baza datelor puse la dispoziție de ADI ITI Țara Făgărașului

2.6.4. Cooperare în cadrul Zonelor Montane: Lista UAT-urilor cuprinse pe teritoriul zonelor montane din județul Brașov,⁸ cuprinde 53 de UAT-uri, dintre care 3 municipii, 6 orașe și 44 de comune:

Tabel 15 – UAT-uri din județul Brașov cuprinse în zonele montane

	Denumire	Tip UAT		Denumire	Tip UAT
1	Brașov***	Municipiu	28	Hoghiz***	Comună
2	Codlea***	Municipiu	29	Holbav***	Comună
3	Săcele***	Municipiu	30	Homorod*	Comună
4	Ghimbav*	Oraș	31	Jibert*	Comună
5	Predeal***	Oraș	32	Lisa***	Comună
6	Râșnov***	Oraș	33	Măieruș***	Comună
7	Rupea*	Oraș	34	Moieciu***	Comună
8	Victoria**	Oraș	35	Ormeniș***	Comună
9	Zărnești***	Oraș	36	Părau*	Comună
10	Apața***	Comună	37	Poiana Mărului***	Comună
11	Augustin*	Comună	38	Prejmer*	Comună
12	Bod*	Comună	39	Racoș*	Comună
13	Bran***	Comună	40	Recea***	Comună
14	Budila***	Comună	41	Sâmbăta de Sus***	Comună
15	Bunești***	Comună	42	Sânpetru*	Comună
16	Cața*	Comună	43	Șinca***	Comună
17	Cincu*	Comună	44	Șinca Nouă***	Comună
18	Comăna*	Comună	45	Șoarș*	Comună

⁸ conform ordinului Ministerul Agriculturii și Dezvoltării Rurale Nr. 97 din 19 februarie 2019 și a Ministerul Dezvoltării Regionale și Administrației Publice Nr. 1332 din 14 martie 2019

19	Cristian***	Comună
20	Crizbav***	Comună
21	Drăguș***	Comună
22	Dumbrăvița***	Comună
23	Feldioara*	Comună
24	Fundata*	Comună
25	Hălchiu*	Comună
26	Hărman**	Comună
27	Hârseni***	Comună

46	Târlungeni***	Comună
47	Teliu***	Comună
48	Ticușu*	Comună
49	Ucea***	Comună
50	Ungra*	Comună
51	Vama Buzăului***	Comună
52	Viștea***	Comună
53	Vulcan***	Comună

Sursa: Monitorul Oficial Nr. 224 din 22 martie 2019

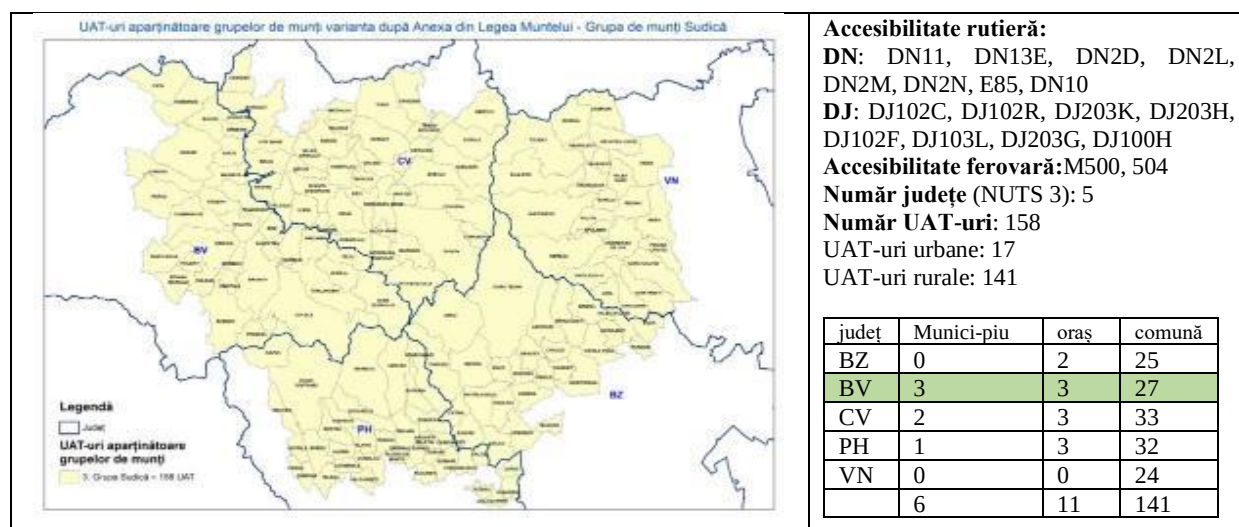
*Localități încadrate în zona montană pentru care se aplică doar programul de încurajare a activităților din zona montană prevăzute în art. 16, alin. 1 din legea Muntelui nr. 19/2018

** Localități încadrate în zone care se confruntă cu constrângeri naturale semnificative conform Programului Național de Dezvoltare Rurală 2014-2020

***Localități încadrate în zona montană conform Programului Național de Dezvoltare Rurală 2014 - 2020

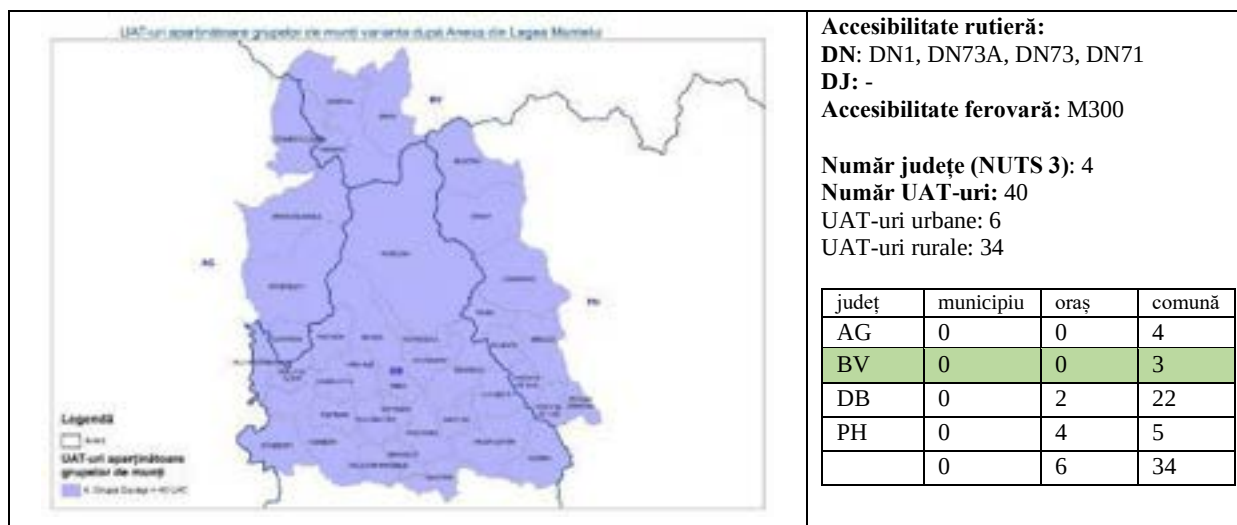
Configurația teritorială a UAT-urilor pe grupele de munți este prezentată în figurile de mai jos.

Figura 23 – UAT-uri din Grupa Sudică

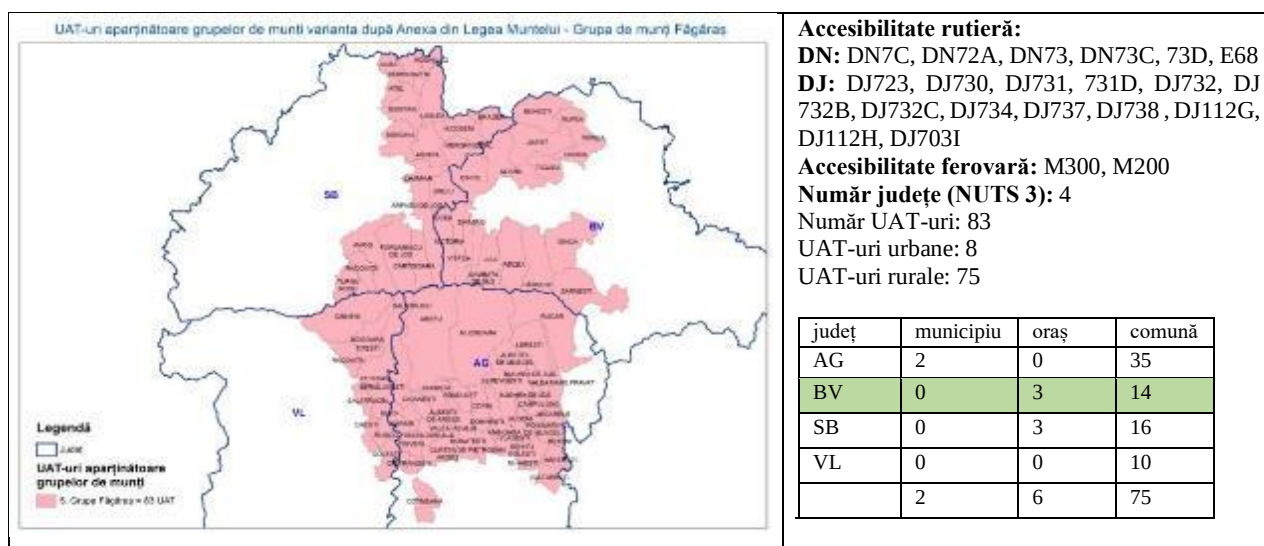
Sursa: <https://azm.gov.ro/category/comitete-de-masiv/>

Figura 24 – UAT-uri din Grupa Bucegi

Sursa: <https://azm.gov.ro/category/comitete-de-masiv/>

Figura 25 – UAT-uri din Grupa Sudică a Carpaților Orientali

Sursa: <https://azm.gov.ro/category/comitete-de-masiv/>

2.6.5. Grupurile de Acțiune Locală (GAL): Grupurile de Acțiune Locală ce cuprind unități administrativ teritoriale din județul Brașov sunt:

GAL "Asociația Transilvană Brașov Nord" – cuprinde orașul Rupea și comunele Apața, Augustin, Bunești, Cața, Homorod, Hoghiz, Jibert, Măieruș, Ormeniș, Racoș, Ticușu și Ungra.

GAL "Ținutul Bârsei" – cuprinde orașul Ghimbav și comunele Hărman, Sânpetru, Bod, Hălchiu, Feldioara, Crizbav, Dumbrăvița, Cristian, Vulcan, Șinca, Poiana Mărului.

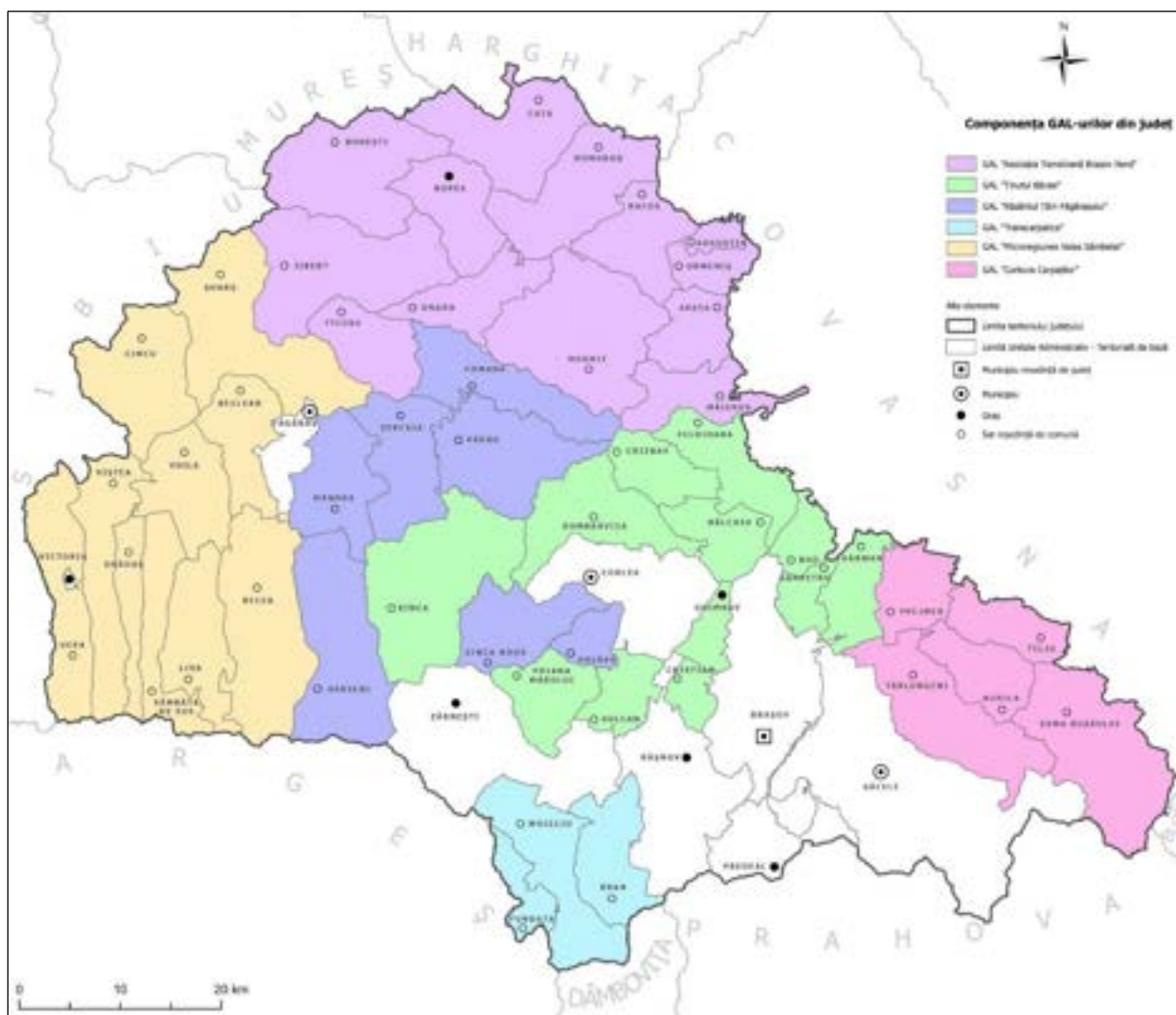
GAL "Răsăritul Țării Făgărașului" – cuprinde comunele Șinca Nouă, Părau, Comăna, Holbav, Hârseni, Șercaia și Mândra

GAL "Transcarpatica" – cuprinde comunele Bran, Moieciu și Fundata

GAL "Microregiunea Valea Sâmbetei" – cuprinde comunele Beclean, Cincu, Drăguș, Lisa, Sâmbăta de Sus, Șoarș, Ucea, Viștea, Voila și Recea.

GAL "Curbura Carpaților" – cuprinde comunele Budila, Prejmer, Tărlungeni, Telu și Vama Buzăului.

Figura 26 – UAT-uri componente ale GAL-urilor din județul Brașov

Sursa: Planșă proprie pe baza datelor disponibile pe site-urile Web ale GAL-urilor

2.7. CONTEXTUL DEZVOLTĂRII TERITORIALE RAPORTAT LA STRUCTURA PEISAJULUI CULTURAL

2.7.1. Structura peisajului cultural: Peisajul cultural cuprinde diversitatea interacțiunii dintre oameni și mediu natural, precum și starea peisajelor din ansamblul teritoriului județului Brașov în înțelesul articolului 6 din Convenția europeană a peisajului, adoptată la Florența la 20 octombrie 2000, ratificată prin Legea nr. 451 din 8 iulie 2002 și publicată în Monitorul Oficial, Partea I nr. 536 din 23 iulie 2002. Privit ca factor de atractivitate a teritoriului pentru localizare și activități de turism și agrement, peisajul județului se constituie din varietatea și personalitatea factorilor abiotici, biotici, complete și modificate istoric de acțiunea factorilor antropici.

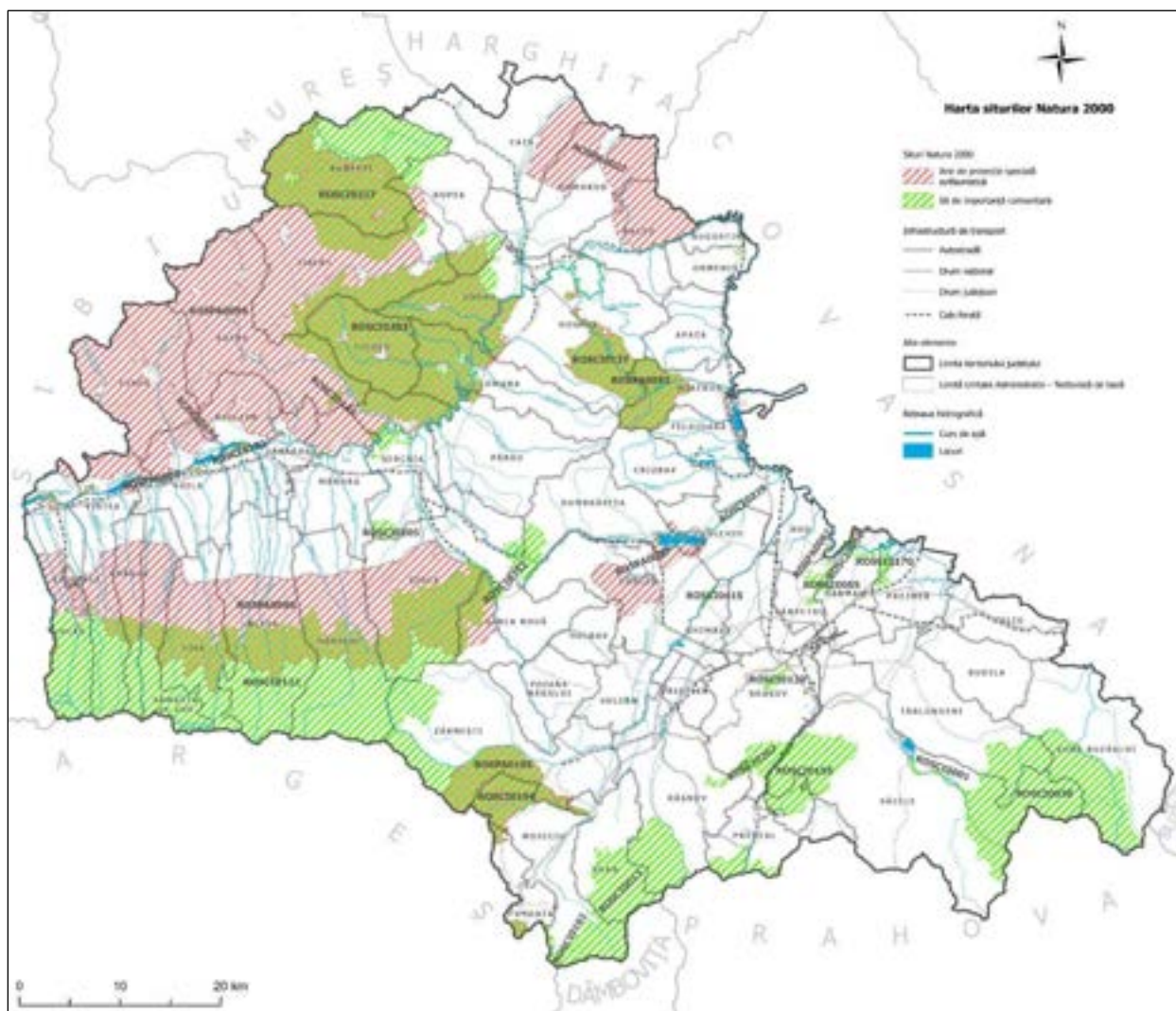
2.7.1-a: Areale cu patrimoniu natural: În județul Brașov, există mai multe arii naturale protejate, de interes național, desemnate prin Legea nr. 5/2000, HG 2151/2004 și HG 1581/2005; de interes comunitar, desemnate prin OM 1964/2007 modificat și completat prin OM 2387/2011 și OM 46/2016, precum și HG 1284/2007, modificată și completată de HG 971/2011 și HG 663/2016; de interes internațional, declarate prin HG 1586/2006 (RSM Brașov, 2022).

Arii naturale protejate de interes național: În cadrul județului Brașov au fost desemnate, 33 de arii naturale protejate de interes național, după cum urmează:

- 1 parc național (Piatra Craiului);
- 1 parc natural (Bucegi);
- 15 rezervații naturale;
- 14 monumente ale naturii;
- 2 arii de protecție avifaunistică (RSM Brașov, 2022).

Arii naturale protejate de interes comunitar: În conformitate cu legislația în vigoare, ariile naturale protejate de interes comunitar sau situri „Natura 2000” pot fi: situri de importanță comunitară (SCI), arii speciale de conservare (SAC), arii de protecție specială avifaunistică (SPA). La nivelul județului Brașov au fost declarate, de-a lungul timpului, 30 de situri Natura 2000, dintre care 22 SCI (situri de importanță comunitară) și 8 SPA (arii de protecție specială avifaunistică).

Figura 27 – Harta siturilor „Natura 2000”

Sursa datelor: Prelucrare proprie

Biodiversitatea: Județul Brașov se află la interferența a două regiuni biogeografice, alpină și continentală. În județul Brașov au fost inventariate și catalogate 589 specii de plante, dintre care 21 specii de interes comunitar (*Campanula serrata* - fiind specie prioritară), 230 de specii de păsări sălbatice, 49 de specii de mamifere, 22 specii de amfibieni și reptile, 6 specii de

pești și 381 specii de nevertebrate (RSM Brașov, 2022). Depresiunile intramontane adăpostesc numeroase specii reliecte sau endemice, ca urmare a topoclimatelor specifice. Dintre endemisme se poate menționa jímbla Țării Bârsei (*Armeria barcensis*), iar ca relice glaciare, în ecosistemele de mlaștini eutrofe se întâlnesc: daria (*Pedicularis sceptrum-carolinum*), ochii broaștei (*Primula farinosa*), roua cerului (*Drosera anglica*) – plantă carnivoră.

Habitatele naturale: Teritoriul județului Brașov cuprinde (1). *Habitat acvatic* (de ape dulci-stătătoare și ape curgătoare), aflate într-o stare în general bună și nu s-au constatat poluări accidentale care să determine distrugerea florei și faunei specifice; (2). *Habitat terestre* formate din pajiști și păduri. În pădurile de fag sănătatea relativ bună a habitatelor a creat condiții de menținere a unor efective de specii de faună sălbatică relativ constante. Habitatetele din pădurile de rășinoase suferă de fenomene de defoliere și uscare, pe fondul secetei prelungite din anii anteriori, dar și a noxelor eliberate în atmosferă de întreprinderile industriale. Sunt afectate habitate din zona Brașov, Râșnov, Făgăraș. Pajiștile alpine din partea superioară a masivelor montane, sunt ocupate de pășuni; (3). *Habitat subterane* (peșteri). Județul Brașov are 4 peșteri declarate arii protejate: Peștera Liliecilor, Peștera Comăna, Peștera Bârlogul Ursului, Peștera Valea Cetății.

2.7.1-b: Areale cu patrimoniu construit:

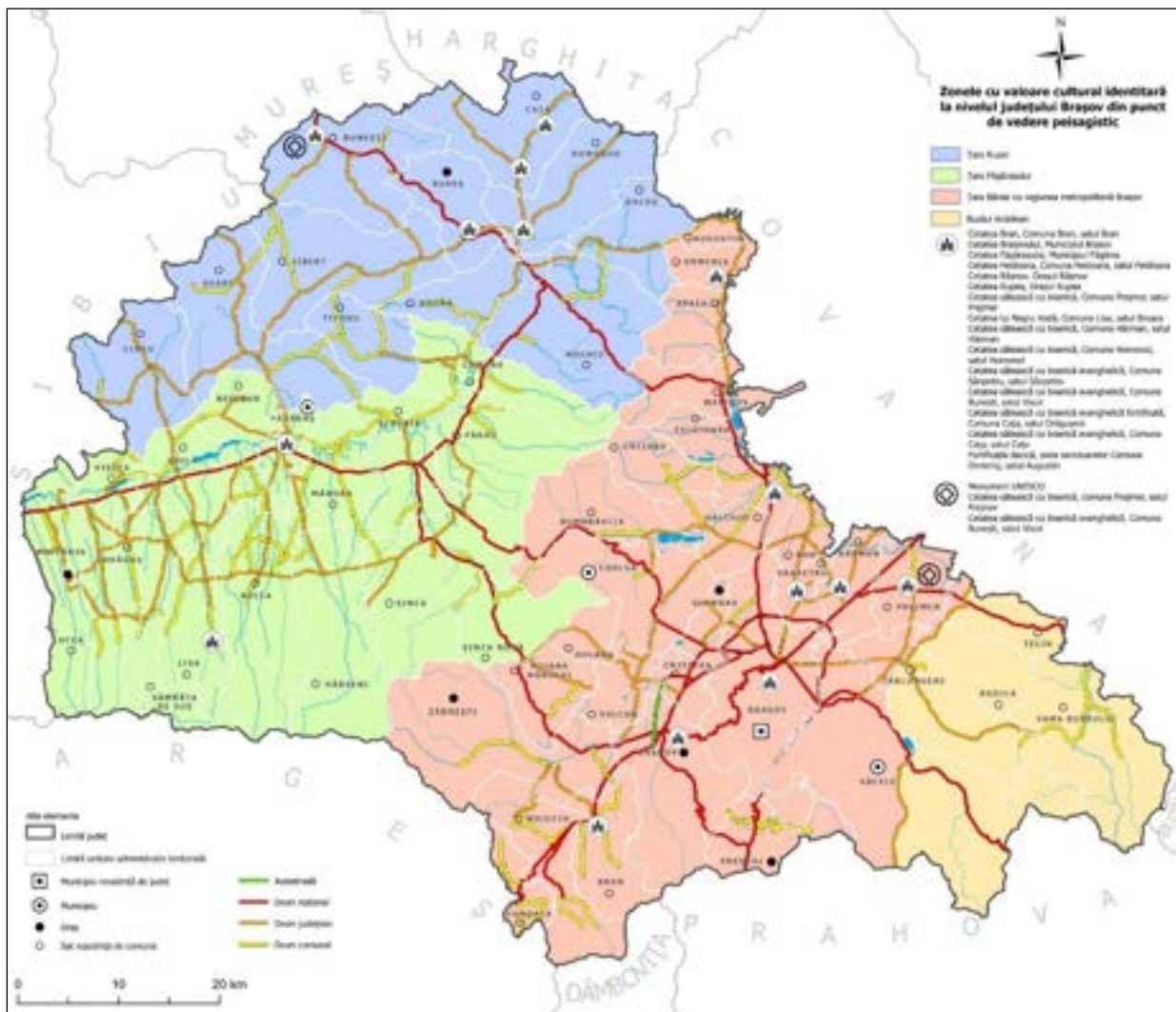
Areale urbane: Atestate documentar în sec. XIII - XIV (Brașov, Codlea, Făgăraș- sec. XIII și Rupea, Râșnov, Ghimbav, Zărnești, Săcele - sec. XIV) - excepție fiind orașul-stațiune Predeal (1805) și orașul nou Victoria (1949-1953) – aceste așezări urbane sunt reprezentative pentru tipologia unei dezvoltări începute în perioada medievală (ca amplasare în teritoriu, țesut urban, sistem de apărare) și continuate în perioada modernă, având ca repere ale siluetei lor urbane, bisericile fortificate sau cetățile (cu excepția municipiului Săcele și a orașului Zărnești). Cea mai mare concentrare a patrimoniului construit în mediul urban se regăsește în zona Brașov (60%), zona Rupea (15%) și zonă Făgăraș(14%), acestea fiind reprezentative și prin centrele lor istorice .

Areale rurale: Conform genezei așezărilor rurale, acestea se grupează în sate-matcă, ce se regăsesc pomenite în documente emise de cancelariile domnești, sate roi (de roire) , întemeiate de populația excedentară a satelor-matcă, ce întemeiază așezări noi pe același trup de moșie și sate de colonizare (spontană sau dirijată). Primele colonizări dirijate au avut un scop militar, fiind realizate de către statul feudal maghiar (sec. XII-XIII) cu populație de secui și sași, în SE și E Transilvaniei, în zona trecătorilor carpatice. Conform datelor istorice din sec. XVI - XVII, în Sudul Transilvaniei , în care se situează județul Brașov, numărul așezărilor - localități atestate în valori absolute este de 42 în sec. XVI, 45 în sec. XVII (în Teritoriul Crăiesc, Rupea), iar în teritoriile limitrofe: Sud/Făgăraș 71 în sec. XVI, 71 în sec. XVII și în zona Brașov - 19 în sec. XVI, 19 în sec. XVII, mărimea medie pe localitate fiind în acea perioadă de 40-45 de gospodării.

2.7.2. Zone cu identitate: Teritoriul județului este împărțit în 3 mari zone cu un specific bine definit, atât etnografic cât și arhitectural - Țara Făgărașului, Țara Bârsei, cu o diferențiere pe culoarul Rucăr- Bran /Zona etnografică Bran, zona Rupea - Cohalm și o microzonă a Buzăului Ardelean.

2.7.2-a: Țara Făgărașului/sau Țara Oltului - este amplasată între lanțul Munților Făgăraș și cursul mijlociu al râului Olt, zonă preponderent rurală, cu o populație majoritar română, sate în care păstoritul a fost o ocupație de bază și a determinat o conformare a satelor românești în lungul cursurilor de apă, terenurile pentru agricultură fiind amplasate în jurul așezărilor. Satele înființate de sași (Cobor, Cincșor, Șoarș, Șercaia, Șona, Veneția de Jos) păstrează tipologia de dezvoltare în lungul drumului, cu fronturi compacte și arhitectura de factură saxonă, cu front închis de fațada scurtă la stradă a casei de locuit continuată de poarta înaltă.

Figura 28 – Zone cu valoare cultural identitară

Sursa datelor: Prelucrare proprie

2.7.2-b: Țara Bârsei - satele românești aveau tipologia așezării cu vatră, către care convergeau, radial, străzile secundare, forma acestor sate fiind legată de morfologia topografică a locului - sate de tip răsfnrat. Aceste sate sunt completate de tipologia satelor cu populație săsească - sate adunate, compacte, dezvoltate în lungul drumului, unde strada principală ducea spre cetate sau spre biserica fortificată, punct de apărare al localității. O tipologie diferită se regăsește în Zona Bran/culoarul Rucăr - Bran, unde integrarea în peisajul natural duce la formarea de sate de tip risipit, fără o delimitare vizibilă între intravilan - extravilan, cu case risipite pe pantele de deal și munte. Așezări formate într-un proces organic conservă cadrul natural prin integrarea intervențiilor antropice, determinând identitatea locului. Definită ca peisaj agro-pastoral montan, această zonă include, din județul Brașov, comunele Bran - Moieciu - Fundata - Holbav - Poiana Mărului. "În zona Branului este specifică gospodăria cu curte deschisă, cu crosnie, cu grajd, cu șură; gospodăria în organizare geometrică, pe două linii, pe trei linii; gospodăria cu ocol întărit sau casa cu curte - cu curte simplă, cu grajdul în față, cu șura în față, cu două locuințe, cu structură complexă (I. Prahoveanu, 1998). Gospodăria cu ocol este specifică satelor risipite din zonele de munte, unde se practică păstoritul. Are aspectul unei mici cetăți în jurul căreia sunt așezate cu spatele spre exterior și fațadele spre interior, casa și construcțiile anexe. O poartă înaltă închide curtea interioară care constituie și un adăpost pentru oi în timpul iernii."

2.7.2-c: Zona Rupea - Cohalm - s-a dezvoltat din punct de vedere etnografic în zona de influență săsească, cu sate compacte - adunate și un grad sporit de stabilitate a țesutului urban originar (structura satelor de sec. XIII, păstrată de la coloniștii veniți din zona Rinului și a Mosellei). Gospodăria specifică are clădirile amplasate în formă de L pe parcelă, cu locuința la stradă și acareturile pentru creșterea animalelor (grajd, șură, etc.) și cele pentru depozitarea alimentelor, în continuarea corpului principal, subordonate acestuia. Locuită de comunități saxone (Viscri), sau maghiare (Cața, Apața, Racoș, Homorod, Ormeniș), este o zonă multietnică, caracterizată prin densitatea patrimoniului reprezentat de bisericile fortificate ce marchează imaginea acestor sate.

2.7.2-d: Microzona Buzăului Ardelean - include doar câteva comune - Teliu (este prima atestată, în sec. XIII) Budila, Vama Buzăului, Târlungeni - fiind o zonă de munte, aflată la granița a patru județe - Brașov, Buzău, Covasna, Prahova - nu are o arhitectură a fondului construit deosebită, dar construcțiile nobiliare, peisajul natural, fostul traseu al mocăniței ce trecea în județul Prahova, spre Măneciu (linie dispărută din anii 60 ai sec. XX, dar al cărui traseu a rămas), sunt elemente specifice ce diferențiază zona de celelalte zone etnografice ale județului.

2.7.3. Localități de interes cultural: Amplasat în centrul țării, în zona istorică a Transilvaniei și punct nodal al Țării Bârsei, județul Brașov beneficiază de amplasarea într-un cadru natural deosebit, cu o diversitate etnică, creatoare de patrimoniu material și imaterial specific și de patrimoniul cultural (mobil și imobil), uniform distribuit pe teritoriul său, ceea ce conduce la un număr însemnat de localități de interes cultural, ce constituie bazele unui turism de calitate și ale unei dezvoltări durabile a acestor localități.

Principala localitate de interes cultural este *Municipiul Brașov*, oraș-reședință cu un centru istoric și o cetate puse în valoare, care are numărul cel mai însemnat de obiective înscrise la Categoria structurală monumente de arhitectură (II) - 350 de poziții și care sunt completate de o serie de evenimente culturale ce dau viață acestui patrimoniu. Urmează municipiul Săcele cu 45 de obiective, municipiul Făgăraș cu 25 de obiective, Râșnov cu 14 obiective și Codlea cu 10 obiective. Interesul cultural este însă constituit și din modul de punere în valoare a obiectivelor fiecărei localități, precum și de evenimentele care sunt legate de acest patrimoniu și de viața și valorile culturale ale comunității locale.

Pentru zona rurală, ies în evidență, ca număr de obiective de patrimoniu construit arhitectural, comunele Cața (25 obiective) și Bunești (23 de obiective - din comună făcând parte și satul Viscri, înscris în Lista Patrimoniului Mondial UNESCO la Categoria IV), Prejmer (15 obiective, înscris de asemenea în Lista Patrimoniului Mondial UNESCO), Bran, Budila (cu câte 16 obiective), Șoarș (14 obiective), Fundata, Voila (13 obiective), Hoghiz (12 obiective), Homorod (11 obiective), Apața (9 obiective).

Dintre zonele etnografice, cea cu o densitate mare de obiective de patrimoniu din categoria bisericilor fortificate este *zona Rupea - Cohalm*, unde localitatea urbană Rupea este centrul polarizator pentru localitățile rurale cu acest tip de patrimoniu: Fișer, Homorod (cu satele Jimbor și Mercheașa), Cața (cu satul Drăușeni), Bunești (cu satele Viscri - înscris în Lista Patrimoniului Mondial UNESCO, Criț, Meșendorf, Roadeș), Ungra.

Acestui patrimoniu emblematic al zonei, i se adaugă construcțiile rurale specifice ce alcătuiesc țesutul urban al satelor și pentru unele dintre acestea, un element mineral aparte - sarea (la Mercheașa, Jimbor), care prin fântânile cu apă sărată aduc un element specific localităților.

Țara Bârsei include 3 zone urbane cu un puternic impact cultural – Brașov, Râșnov, Codlea, fiind completate de localitățile Cristian, Hălchiu, Feldioara, Hărman, Prejmer – cu un important patrimoniu fortificat (biserici fortificate, cetăți). Racoșul este o localitate unde patrimoniul construit/antropic este dublat de un patrimoniu natural deosebit, constituind un peisaj cultural unic.

Țara Făgărașului are un patrimoniu reprezentativ pentru bisericile ortodoxe române, în afara municipiului Făgăraș, localități reprezentative din punct de vedere cultural fiind Sâmbăta de Sus și Voila. Zona Branului este reprezentată de localitatea Bran, iar pentru patrimoniul rural tradițional, peisaj cultural, o localitate cu valoare culturală este Fundata.

2.7.4. Drumuri istorice: Primele drumuri istorice sunt cele romane, pe teritoriul județului Brașov existând forturi la Feldioara și Hoghiz (castre auxiliare, parte a Limes Alutanus) și castrul de la Râșnov/ *Cumidava* (*Limes Transalutanus*) – drumuri care legau localitățile susmenționate cu Brașovul, dar care treceau apoi munții, spre Moldova. Aceste drumuri se racordau în perioada romană cu drumurile principale, ce legau Dunărea de Nordul Transilvaniei.

Înainte de mijlocul sec. XIII, există dovezi ale existenței unei rețele de drumuri pe teritoriul Transilvaniei de Sud, legături apărate de fortificații puternice (ex. cetatea Rupea, cetatea Codlea), considerente legate de asigurarea securității unor drumuri rezultând și din colonizări efectuate în diferite locuri – la trecerile spre Țara Oltului/Țara Făgărașului, la Făgăraș sau Hălmeag-Șercaia, un drum principal pe direcția Est-Vest lega Teliu – Prejmer – Hărman – Codlea – Vlădeni. În Țara Bârsei, în perioada Cavalerilor teutoni, drumurile convergeau și spre centre de importanță locală – spre Feldioara, ulterior spre Bartolomeu-Râșnov-Bran.

Evoluția căilor de circulație între sec. XIV-XVI s-a datorat extinderii relațiilor comerciale, înmulțindu-se legăturile între Transilvania și Țara Românească. Astfel, pe lângă vechea legătură a negustorilor Brașovului cu Țara Românească prin pasul Boncuța și prin Bran-Rucăr, se utiliza și Pasul Predeluș (unele fiind chiar drumuri carosabile) - existând urme aproape de Podul Dâmboviței, sub Cetatea Orăștii, fiind păstrate două drumuri săpate în stâncă - cel vechi, pentru cai și cel nou, carosabil, care în sec. XVI era placat cu lemn, denumit “Podul Regelui”, îmbrăcăminte ce era refăcută periodic de către orașul Brașov.⁹

Sec. XVII privilegiază siguranța drumurilor față de lungimea suplimentară a unor trasee comerciale (ex. legătura dintre Sibiu și Brașov se realiza prin Nochrich - Cincu - Șoarș - Jibert - Rupea). Legăturile comerciale ale Brașovului cu zona Buzăului și a Brăilei au condus la configurarea “Drumului Telejenului” și „Drumului Buzăului”.

Un alt tip de drumuri istorice îl reprezintă *drumurile transhumanței*, acestea fiind practicate de către oierii din trei zone distincte ale județului: oierii din Șcheii Brașovului, mocanii săceleni din cele 7 sate și oierii din zona Branului. Pentru a putea ierna în zone mai bune, aceștia își duceau turmele pe următoarele drumuri, ce traversau Carpații: (a). oierii șcheieni prin pasul Buzăului - Buzău - Brăila - Măcin - Babadag, de unde drumul lor se bifurca, unii mergând spre Delta sau spre Constanța; (b). mocanii săceleni porneau prin pasul Bratocea – Ploiești - de unde alegeau drumul Urziceni/Slobozia, sau spre Hârșova – Dobrogea; (c). oierii brăneni treceau prin pasul Rucăr – Bran -Târgoviște, de aici fiind alese fie drumul București – Călărași, fie drumul Medgidia - Mangalia. Rezultatul acestui proces, în sec. XVIII-XIX, a dus la stabilirea unora dintre oieri cu familiile lor pe teritoriul Dobrogei, unde au întemeiat diferite localități - oieri din Săcele (Satlung, Purcăreni, Cernatu), dar și din Prejmer, Râșnov, Târlungeni sau Vama Buzăului - Casimcea fiind una dintre aceste localități.

2.7.5. Monumente si ansambluri de arhitectură, monumente și situri arheologice: În conformitate cu Legea 5/6 martie 2000 privind aprobarea PATN - Secțiunea III - Zone protejate, teritoriul județului Brașov reprezintă un areal cu o concentrare foarte mare a patrimoniului construit cu valoare culturală de interes național, având următoarele unități administrativ-teritoriale ce, la rândul lor au o concentrare foarte mare a patrimoniului construit cu valoare culturală de interes național:

⁹ Niedermaier Paul - *Habitatul medieval în Transilvania, Evoluția drumurilor*, pag. 260, 263-265, Ed. Academiei Române

Municipii:	Brașov, Fagaras
Orașe:	Codlea, Râșnov, Rupea, Sacele, Zarnesti
Comune:	Beclean, Bod, Bran, Bunești, Cata, Cincu, Dumbravita, Feldioara, Halchiu, Harman, Homorod, Jibert, Lisa, Moieciu, Ormenis, Prejmer, Sânpetru, Sercaia, Soars, Voila, Vulcan

Numărul cel mai mare de monumente înscrise în LMI 2015 se află în următoarele localități:

- **Municipii:** Brașov, Săcele, Făgăraș;
- **Orașe:** Prejmer, Râșnov, Rupea ;
- **Comune:** Apața, Bran, Budila, Bunești, Cața, Cincu, Fundata, Hoghiz, Homorod, Prejmer, Soars, Voila

În conformitate cu *Legea 422/18 iulie 2001, republicată privind protejarea monumentelor istorice, cu completările ulterioare*, în cadrul Listei Monumentelor Istorice 2015 pentru Județul BRAȘOV sunt înscrise un număr de 986 obiective, grupate structural după natura lor în 4 categorii, dintre care la Categoria I (Monumente de arheologie) 117 de obiective, Categoria II (Monumente și ansambluri de arhitectură) 784 de obiective, Categoria III (Monumente de for public) 8 obiective și Categoria IV (Monumente memoriale și funerare) 77 de obiective. Din punct de vedere al categoriilor valorice:

- Categoria I (Monumente de Arheologie): 34 de obiective sunt încadrate la Categoria valorică A (valoare națională și internațională) și 83 de obiective la Categoria valorică B (valoare locală).
- Categoria II (Monumente și ansambluri de arhitectură): 296 de obiective sunt încadrate la Categoria valorică A (valoare națională și internațională) și 488 de obiective la Categoria valorică B (valoare locală).
- Categoria III (Monumente de for public): 0 obiective încadrate la Categoria valorică A (valoare națională și internațională) și 8 obiective încadrate la Categoria valorică B (valoare locală).
- Categoria IV (Monumente memoriale și funerare): 9 obiective încadrate la Categoria valorică A (valoare națională și internațională) și 68 de obiective încadrate la Categoria valorică B (valoare locală).

Repartiția valorilor de patrimoniu construit în urban și rural demonstrează o mai mare densitate în zona urbană, procentele pe cele 4 categorii după natura obiectivelor fiind următoarele:

- (1). Zona urbană 578 de obiective: la Categoria I 23 (19,6%), Categoria II 487 (62,1%), Categoria III 7 (87,5%), Categoria IV 61 (79,2%);
- (2). Zona rurală 408 de obiective: la Categoria I 94 (80,4%), Categoria II 297 (37,9%), Categoria III 1 (12,5%), Categoria IV 16 (20,8%).

Categoriile unde sunt înscrise numărul cel mai mare de obiective sunt:

- (1). Categoria I - Monumente de Arheologie în zona rurală (94 de obiective) - situri și monumente;
- (2). Categoria a II-a - Monumente și ansambluri de arhitectură în zona urbană (487 de obiective), acestea fiind atât monumente, ansambluri cât și situri.

Figura 29 – Distribuția spațială a monumentelor cuprinse în LMI 2015

2.7.6. Tipuri de peisaj, unități și distribuția lor spațială. Județul Brașov prezintă un peisaj cultural dezvoltat evolutiv în context cultural, economic, administrativ și religios, parte integrantă a mediului înconjurător natural și adaptat caracteristicilor dominante ale locului. Din punct de vedere al compoziției "abiotic-biotic și antropic", peisajul județului are ca element dominant relieful configurat din cele trei unități geografice, respectiv Carpații Meridionali (în sud), Carpații Orientali (în est), zona Podișul Hârtibaciului (în nord) și zona depresiunii Făgărașului străbătută de râul Olt. Unitățile oferă vizual trei componente majore ce înglobează peisaje clasificate după scara spațială în "peisaje mega" cu areale geografice de peste 100 kmp:

- Teritoriu format din subdiviziuni ale Carpaților Meridionali cu relief masiv, cu creste continue, cuprinzând Munții Făgăraș, Masivul Piatra Craiului, Munții Bucegi și Masivul Leaota, precum și Culoarul Bran-Rucăr-Dragoslavele și Culoarul Prahovei care asigură legătura cu regiunilor sudice ale României.
- Teritoriu format din subdiviziuni ale Carpaților Orientali, ale Carpaților de Curbură cuprinzând Munții Timișului, Munții Baiului, Masivul Ciucaș, Munții Buzăului, Munții Perșani și Depresiunea Brașov
- Teritoriu format din subunități de relief aparținând Depresiunii colinare a Transilvaniei cuprinzând Depresiunea Făgăraș, Podișul Hârtibaciului și Subcarpații Odorheiului și Homoroadelor.

Descrierea componentelor majore ce definesc peisajul cultural al județului Brașov, coroborate cu cele trei areale geografice menționate, identifică următoarele caracteristici:

1. peisaj montan desfășurat pe două etaje, sub 1200 m și peste 1200 m, altitudini influențând decizia în alegerea sporturilor de iarnă, sau drumeție, recreere. Peisajul este configurat de subdiviziunile Carpaților Meridionali și de Curbură, incluzând coridoare de intrare în județ dinspre sud și est.
2. peisaj format din sectoare deluroase, parte a subdiviziunii Podișului Hârtibaciului, dominant vizual pe toată suprafața cuprinsă în partea vestică a județului, la nord și vest de Depresiunea Făgărașului și până la contactul cu Subcarpații Transilvaniei, în cea mai mare parte zonă naturală protejată.
3. peisajul depresiunii Făgărașului, cu relief desfășurat în trepte largi cuprinse între masivitatea "peretelui montan" al Munților Făgărașului la sud și a culmilor Munților Perșani la est și Podișul Hârtibaciului la nord, de la defileul de la Racoș și până la granița județului Sibiu, cuprinzând varietatea biotică a coridorului Oltului.
4. peisaj puternic antropizat al depresiunii Brașovului, arealul cu mozaic dominant urban al Zonei metropolitane Brașov, având grad ridicat de accesibilitate rutieră și feroviară dinspre județele aflate dincolo de Carpații Meridionali și de Curbură, respectiv Dâmbovița, Prahova și Buzău.
5. peisaj specific județului Brașov, discontinuu prin amplasament, impresionant prin contact vizual datorită arhitecturii, marcat prin cetățile și castelele cuprinse în LMI 2015.

Organizarea integrată a factorilor abiotici, biotici se aplică celor trei unități geografice majore, Carpații Meridionali, Carpații Orientali și Depresiunile colinare ale Transilvaniei și ale unităților de peisaj subsecvente – definite ca zone montane, zone depresionare, zone de podiș și zonele culoarelor.

Tabel 16 – Unitățile de peisaj

Unități majore de relief	Macro unități de peisaj	Componentele unității de peisaj	Cod unitate /subunitate de peisaj cultural
Teritoriu format din subdiviziuni ale Carpaților Meridionali	Grupa Făgăraș	Munții Făgăraș, Masivul Piatra Craiului	UP-1 UP-1a UP-1b
	Grupa Bucegi	Munții Bucegi, Masivul Leaota Culoarul Bran-Rucăr- Dragoslavele, Culoarul Prahovei	UP1-c UP-1d
Teritoriu format din subdiviziuni ale Carpaților Orientali	Carpații de Curbură	Munții Timișului, Munții Baiului, Masivul Ciucaș, Munții Buzăului,	UP-2 UP-2a
		Munții Perșani Depresiunea Brașov	UP-2b UP-2c
Teritoriu format din subunități de relief aparținând Depresiunii colinare a Transilvaniei	Podișul Târnavelor	Depresiunea Făgăraș Podișul Hârtibaciului	UP-3 UP-3a
	Subcarpații Transilvaniei	Subcarpații Odorheiului și Homoroadelor	UP-3b

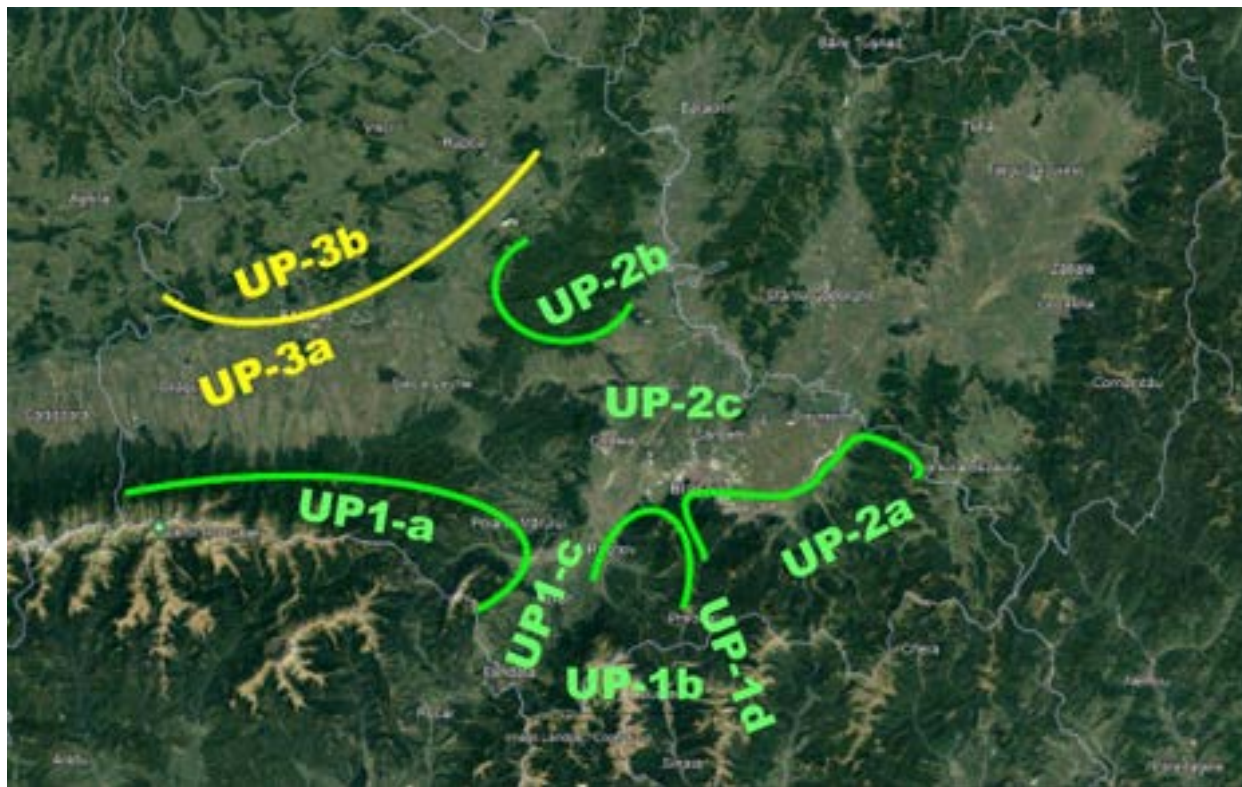
Factorii antropici, prin cuprinderea celor trei zone cu valoare cultural identitară, bazată pe tipologia locuirii tradiționale, nuanțează codurile stabilite la nivel macro cu următoarele subunități de peisaj:

Cod UP-1 cuprinde Tara Bârsei cu 27 de UAT-uri identificată prin patru unități de peisaj de la UP-1a la UP-1d

Cod UP-2 cuprinde Tara Făgărașului cu 19 UAT-uri identificată prin UP-3a și parțial prin UP-3b

Cod UP-3 cuprinde Tara Rupei cu 12 UAT-uri identificată prin UP-3b și parțial prin UP-2b

Figura 30 – Distribuția spațială a unităților de peisaj

Prelucrare proprie

2.8. CONTEXTUL DEZVOLTĂRII TERITORIALE RAPORTAT LA CARACTERISTICI ECONOMICE

2.8.1. Indicatori macroeconomici: Conform datelor furnizate de EUROSTAT pentru anul 2020, PIB-ul județului Brașov a atins valoarea de 14.151 milioane de euro în standarde ale puterii de cumpărare (SPC/PPS), într-o creștere de 60% față de anul 2010. În cadrul Regiunii Centru, județul Brașov a avut cea mai mare contribuție la PIB-ul regional, reprezentând 29,6% din total și fiind urmat de județul Mureș, cu o contribuție de 19,8%.

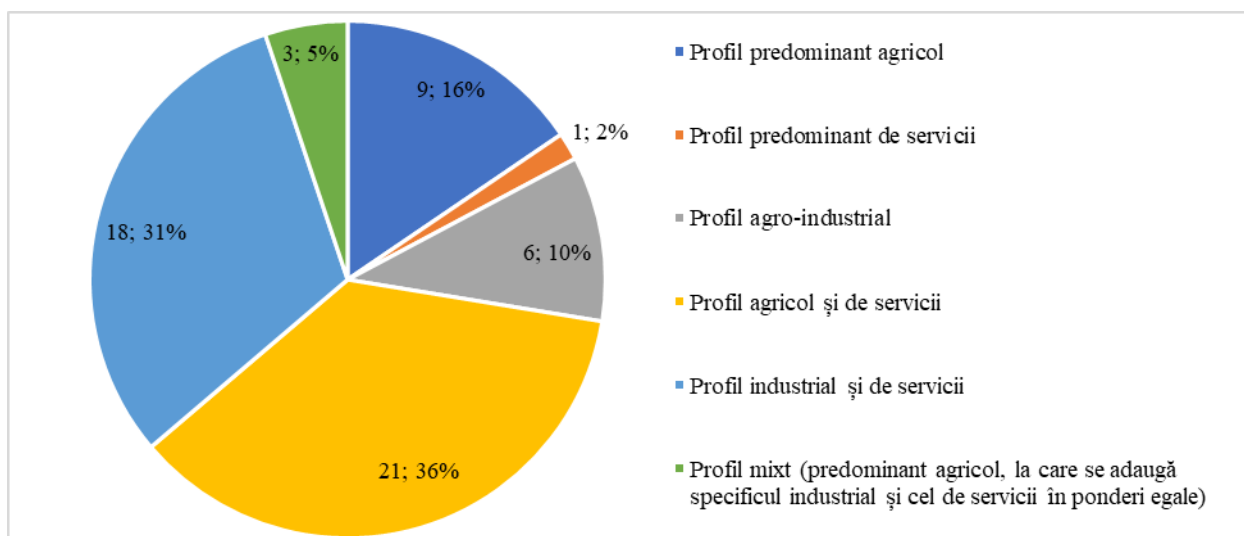
În anul 2020, județul Brașov a înregistrat o valoare a PIB/locuitor (PPS) de 25.600 euro, fiind cu 23,7% mai mare față de media regională și plasând județul Brașov pe prima poziție în Regiunea Centru. Comparativ cu media națională, PIB/locuitor al județului Brașov este cu 17,4% mai mare (plasându-l astfel în categoria județelor foarte dezvoltate din România), însă, raportat la nivel european, indicatorul este cu 14,7% mai mic decât valoarea medie a UE-27.

Valoarea Adăugată Brută (VAB) este un alt indicator important pentru evaluarea performanțelor economice ale județului: în anul 2020, Brașovul a înregistrat o valoare de 6.727 milioane euro a VAB, într-o creștere nominală de 76,2% față de anul 2010. În aceeași perioadă, rata de creștere a VAB a fost de 74,2% la nivel național și de 73,3% la nivelul Regiunii Centru. Județul Brașov ocupă prima poziție în regiune în ceea ce privește VAB, cu o diferență semnificativă față de județul Mureș, care a înregistrat 4.502 milioane euro în 2020.

În anul 2020 principalele sectoare din județul Brașov, din punct de vedere al contribuției la VAB, erau industria cu 25,6% și comerțul, transporturile și HORECA cu 21,7%. Cu o pondere semnificativă în valoarea adăugată a județului sunt serviciile financiare, tranzacțiile imobiliare, activitățile profesionale, științifice, tehnice și serviciile administrative și de suport, de 18,8%. Cumulat, administrația publică, apărarea, educația, sănătatea și asigurările sociale au înregistrat o pondere de 13,4% în VAB a județului, în timp ce construcțiile au contribuit cu 7,9%. Sectorul ITC, care angajează forță de muncă înalt calificată, a reprezentat 7,4% din totalul valorii adăugate brute a județului Brașov în 2020. Activitățile culturale și alte servicii au avut o pondere de doar 2,2% în valoarea adăugată brută, iar sectorul agricultură, silvicultură și pescuit a contribuit cu 3%.

2.8.2. Profil economic predominant: Conform INS 2011 distribuția specializării economice în cele 58 de localități ale județului este următoarea: 36,2% (21 localități) au un profil economic agricol și de servicii, 31% (18 localități) au un profil economic industrial și de servicii, 15,5% (9 localități) au un profil economic predominant agricol, 10,3% (6 localități) au un profil economic agro-industrial, 1,7% (1 singură localitate) are un profil economic predominant industrial. Pe lângă cele menționate anterior, se adaugă și trei localități, Recea, Viștea și Crizbav, unde agricultura ocupă majoritatea persoanelor ocupate (între 37% și 45% din totalul persoanelor ocupate din localitate), iar pe locul doi se situează atât industria, cât și serviciile, ambele având ponderi egale în totalul persoanelor ocupate din cele trei UAT-uri. Profilul dominant al UAT-urilor este prezentat în caseta 3.

Figura 31 – Specializarea economică a UAT-urilor din județul Brașov

Caseta 3: Profilul predominant al UAT-urilor:

Profil predominant agricol: Bunești, Câța, Comăna, Jibert, Părau, Șoarș, Ticușu, Unguraș, Vama Buzăului

Agro-Industrial: Budila, Hârseni, Poiana Mărului, Ucea, Holbăv, Drăguș

Agricol și servicii: Apața, Beclean, Bran, Cincu, Dumbrăvița, Fundata, Hălchiu, Hoghiț, Homorod, Lisa, Măieruș Mândra, Moieciu, Ormeniș, Racoș, Șercaia, Șinca, Voila, Șinca Nouă, Sâmbăta de Sus, Augustin

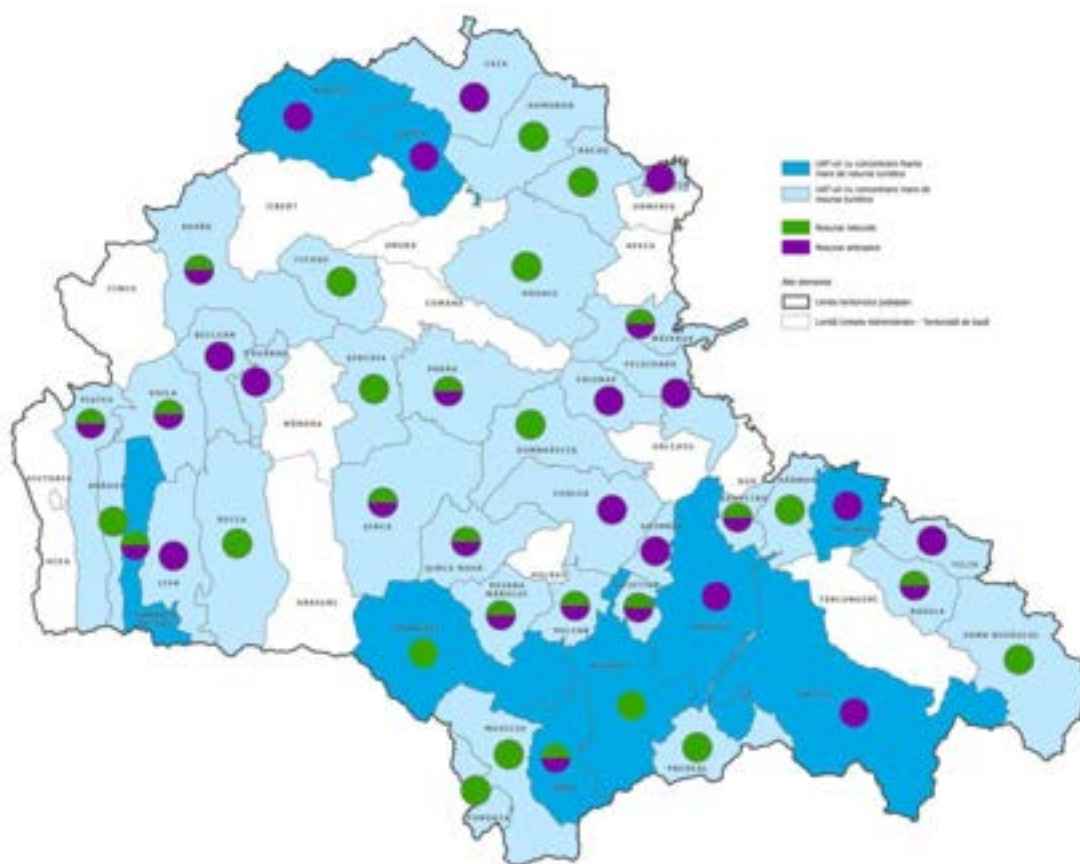
Industrial și servicii: Brașov, Ghimbav, Codlea, Făgăraș, Râșnov, Rupea, Săcele, Victoria, Zărnești, Bod, Cristian, Feldioara, Hărman, Prejmer, Sânpetru, Târlungeni, Teliu, Vulcan

Profil predominant servicii: Predeal

2.8.3. Concentrarea teritorială a resurselor naturale și antropice: Potrivit Ordonanței de Urgență nr. 142 din 28 octombrie 2008 privind aprobarea Planului de amenajare a teritoriului național Secțiunea a VIII-a - zone cu resurse turistice, din punctul de vedere al concentrării de resurse naturale și antropice, în județul Brașov există:

- 12 localități cu concentrare mare atât de resurse naturale, cât și antropice: Budila, Cristian, Măieruș, Părau, Poiana Mărului, Sânpetru, Șinca, Șinca Nouă, Șoarș, Viștea, Voila, Vulcan.
- 11 localități cu concentrare mare de resurse naturale: orașul Predeal, Drăguș, Dumbrăvița, Fundata, Hărman, Hoghiz, Homorod, Moieciu, Racoș, Recea, Șercaia.
- 10 localități cu concentrare mare de resurse antropice: municipiul Codlea, municipiul Făgăraș, orașul Ghimbav, Augustin, Beclean, Cața, Crizbav, Feldioara, Lisa, Teliu.
- 2 localități cu concentrare foarte mare atât de resurse naturale, cât și antropice: Bran, Sâmbăta de Sus.
- 2 localități cu concentrare foarte mare de resurse naturale: orașul Râșnov, orașul Zărnești.
- 5 localități cu concentrare foarte mare de resurse antropice: municipiul Brașov, municipiul Săcele, orașul Rupea, Bunești, Prejmer.

Figura 32 – Concentrarea resurselor turistice din județ

Sursa:
Prelucrare proprie, după datele PATN

2.8.4. Structura și distribuția teritorială a întreprinderilor: Potrivit datelor furnizate de Oficiul Național al Registrului Comerțului, la sfârșitul lunii aprilie 2023, în județul Brașov existau 51.893 profesioniști activi. Aceștia reprezentau 3,2% din totalul profesioniștilor din întreaga țară. Dintre aceștia, 11.879 erau persoane fizice (care includeau întreprinderile familiale, întreprinderile individuale și persoanele fizice autorizate), iar 40.014 erau persoane juridice. Comparativ cu anul 2013, numărul profesioniștilor activi juridici în județul Brașov a înregistrat o creștere de 63,6%. Numărul persoanelor fizice autorizate a crescut cu 45,4%, în timp ce numărul persoanelor juridice a înregistrat o creștere de 69,9% în aceeași perioadă.

În anul 2023, în județul Brașov, densitatea agenților economici activi din punct de vedere juridic a fost de 81,1 profesioniști/1000 de locuitori. Această valoare depășește media națională

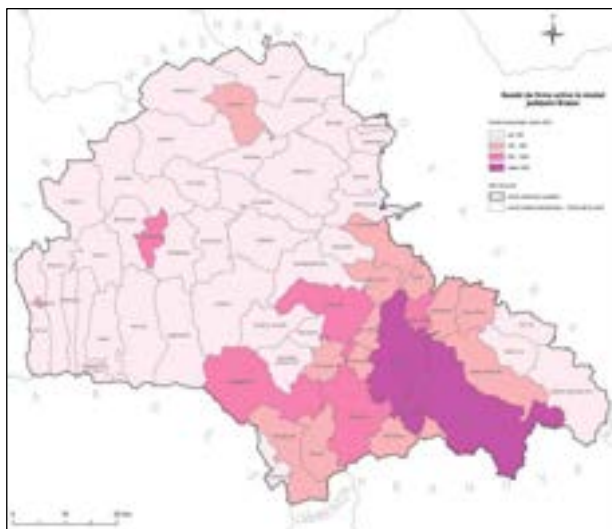
de 74,4 profesioniști/1000 de locuitori și media regională de 73,3 profesioniști/1000 de locuitori. Singurul județ din regiune care a înregistrat o densitate mai mare de profesioniști la 1000/locuitori este județul Alba, cu 86 de profesioniști activi/1000 de locuitori.

Distribuția agenților economici în teritoriu relevă o polarizare semnificativă a acestora în municipiile Brașov, Săcele, Făgăraș și Codlea, care ocupă primele patru poziții la nivel județean din perspectiva numărului de întreprinderi active, conform datelor publicate de Institutul Național de Statistică pe platforma online eDemos. În municipiul Brașov, se evidențiază o concentrare de aproximativ 60% din cifra totală de afaceri raportată la nivelul întregului județ, incluzând, de asemenea, aproape 63% din totalul angajaților județului. Această polarizare, împreună cu fenomenul de suburbanizare, conduce la disparități între localitățile rurale, deoarece comunele situate în imediata apropiere a orașelor (de exemplu, comunele Cristian, Sânpetru, Prejmer) înregistrează un număr mai mare de întreprinderi active comparativ cu localitățile aflate la distanțe mai mari de oraș.

2.8.5. Structura și distribuția teritorială a resurselor de muncă: Conform datelor furnizate de INS pentru anul 2021, resursele de muncă din județ totalizau 352.200 de persoane, reprezentând 63,7% din populația rezidentă la 1 ianuarie 2021 și 55,1% din populația județului Brașov după domiciliu, la 1 ianuarie 2021¹⁰. Din totalul resurselor de muncă, 51% erau bărbați și 49% femei.

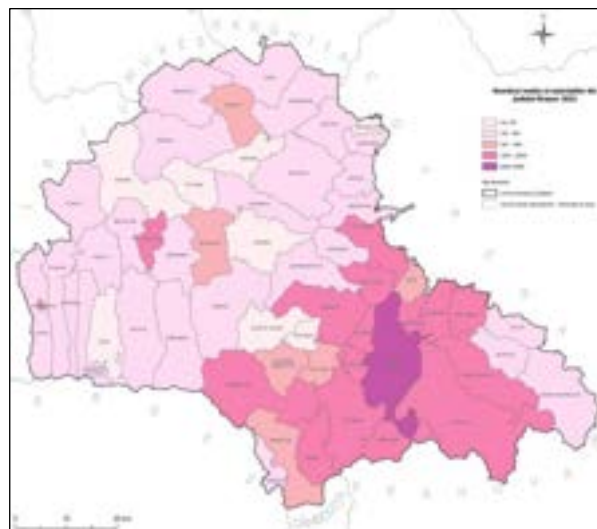
Numărul total de persoane active¹¹ din județ este de 251.700 persoane, distribuite în proporție de 56,5% bărbați și 43,5% femei. Privind evoluția în timp, constatăm că populația activă a înregistrat o creștere de 4,2% în perioada 2011-2021: populația activă de sex masculin a crescut cu 5,1%, în timp ce cea de sex feminin a înregistrat o creștere de 3,1%.

Figura 33 – Distribuția spațială a firmelor active

Sursa: Prelucrare proprie după baza de date INS Edemos

Figura 34 – Numărul mediu de salariați (2021)

Sursa: Prelucrare proprie pe baza datelor INS Tempo

Prin analizarea datelor INS pentru anul 2021 referitoare la numărul mediu de salariați din județul Brașov în funcție de activitățile economiei naționale, se observă că sectoarele care înregistrează cel mai mare număr mediu de persoane angajate sunt următoarele: industria

¹⁰ Această categorie include atât populația aptă de muncă, cuprinzând persoanele în vârstă de muncă, cât și persoanele sub și peste această limită de vârstă, dar care sunt active în câmpul muncii.

¹¹ Aceasta categorie include atât populația ocupată, cât și șomerii înregistrați.

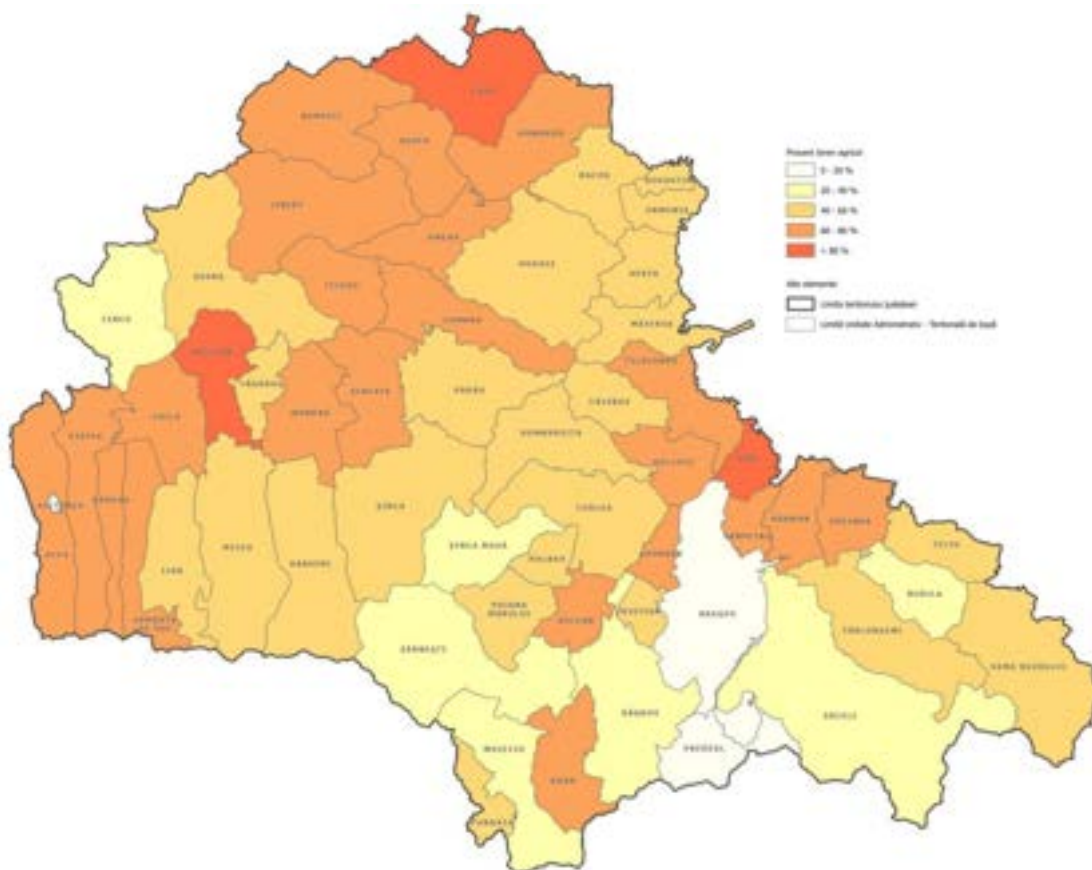
prelucrătoare (28,2%), comerțul (16,7%), construcțiile (7,7%), serviciile administrative și suport (7%), sănătatea și asistența socială (6,1%) și învățământul (5,6%).

Domeniile economice în care se înregistrează cel mai mic număr mediu de salariați sunt industria extractivă (0,3%), alte activități de servicii (0,6%), producția și furnizarea de energie, gaze, apă caldă și aer condiționat (0,8%), tranzacțiile imobiliare (0,8%), intermedierile financiare și asigurările (0,9%).

2.8.6. Informații teritoriale privind sectorul economic

2.8.6-a: Terenuri agricole: Datele furnizate de Direcția pentru Agricultură Județeană Brașov pentru anul 2022 arată că dintr-un total de 284.406 ha de teren agricol (o suprafață mai mare cu aproximativ 3.000 ha față de estimările INS din anul 2014), 119.536 ha (42%) sunt terenuri arabile, 163.805 ha (57,6%) sunt pășuni și fânețe, 1.062 ha (0,4%) sunt livezi și arbuști fructiferi, iar 3 ha sunt vii și hameiști.

Figura 35 – Ponderea terenurilor agricole din total suprafață U.A.T.

Potrivit estimărilor Institutului Național de Statistică pentru anul 2014, suprafața agricolă din județul Brașov era de 281.251 ha, ceea ce reprezenta 52,4% din totalul de 536.309 ha ale județului. Analiza suprafața agricolă a județului Brașov arată că 40,1% din aceasta este arabilă (20,7% din suprafața totală a județului), la care se adaugă suprafețele ocupate de pășuni (36,5%), fânețe (21,7%), vii și pepiniere viticole (1,4%) și, într-o pondere foarte redusă, livezile și pepinierele pomicole (0,3%).

Solurile agricole de pe teritoriul județului Brașov sunt caracterizate de un nivel relativ scăzut de calitate și fertilitate. Cea mai mare parte a terenurilor agricole din județ, reprezentând 167.444 hectare, se încadrează în clasa de fertilitate IV. În schimb, suprafețele clasificate în clasa I (1.384 ha) și clasa II (13.301 ha) reprezintă doar 5,6% din totalul suprafeței agricole a județului

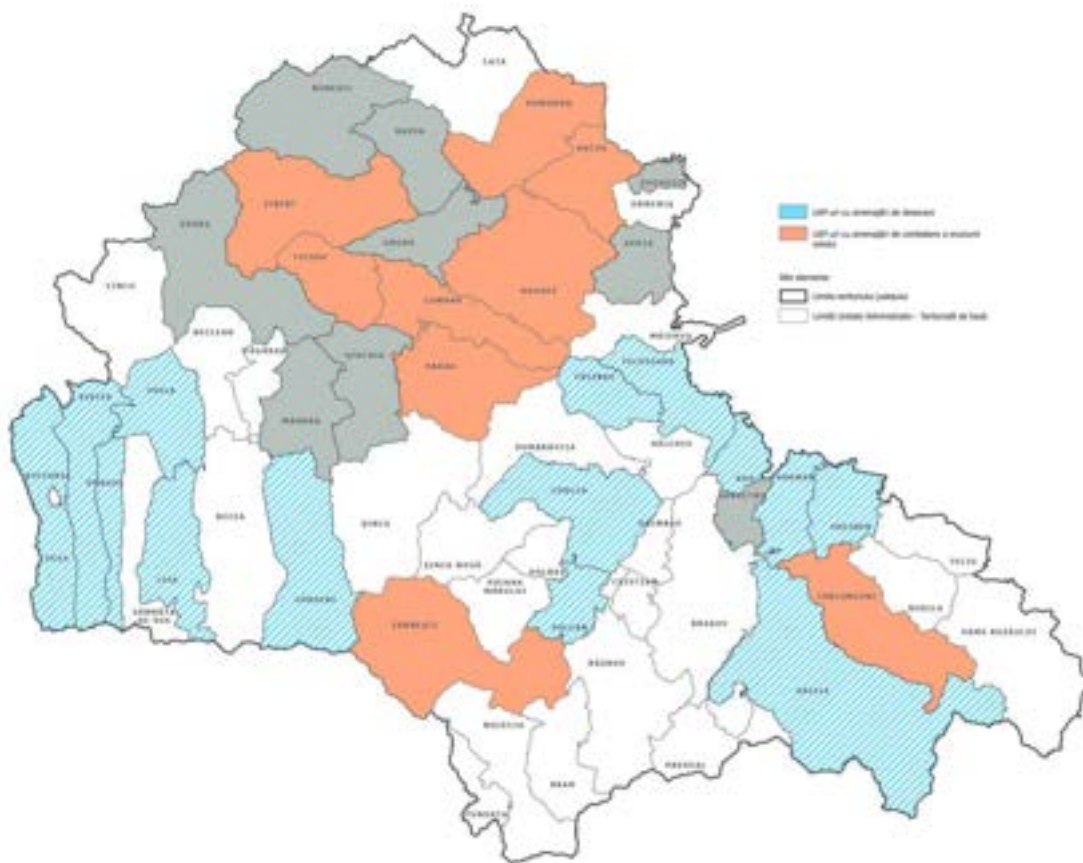
Brașov. Astfel, în ansamblu, fertilitatea predominantă a solurilor agricole din județul Brașov poate fi considerată medie spre slabă.

2.8.6-b: Amenajări și îmbunătățiri funciare: Potrivit datelor furnizate de Institutul Național de Statistică, în 2021, în județul Brașov au fost amenajate 2.653 ha pentru irigații, din care 2.629 ha erau suprafață agricolă, respectiv 2.579 ha erau teren arabil. Această suprafață reprezintă doar 2,2% din suprafața totală arabilă a județului. Pe perioada 2011-2021, suprafețele amenajate pentru irigații au rămas constante

Conform informațiilor disponibile pe platforma Tempo online pentru anul 2021, în județul Brașov, suprafața agricolă care a fost amenajată cu lucrări de desecare se întinde pe 75.083 ha. Mai exact, din suprafața amenajată cu lucrări de desecare, terenul arabil acoperă 72%, pășunile acoperă 17%, fânețele acoperă 10%, iar livezile acoperă doar 1%. În cazul viilor, pepinierelor viticole și hameiștilor, suprafața agricolă amenajată cu lucrări de desecare este de doar 1 ha.

În ceea ce privește suprafața agricolă amenajată cu lucrări de ameliorare și combatere a eroziunii solului din județul Brașov, aceasta se întinde pe 48.006 ha, conform datelor INS. Din această suprafață, pășunile acoperă 44%, terenul arabil acoperă 38%, fânețele acoperă 16%, iar livezile acoperă 2%. În cazul viilor, pepinierelor viticole și hameiștilor, suprafața agricolă amenajată cu lucrări de ameliorare și combatere a eroziunii solului este de doar 3 ha.

Figura 36 – Lucrări de îmbunătățire a potențialului productiv al solurilor

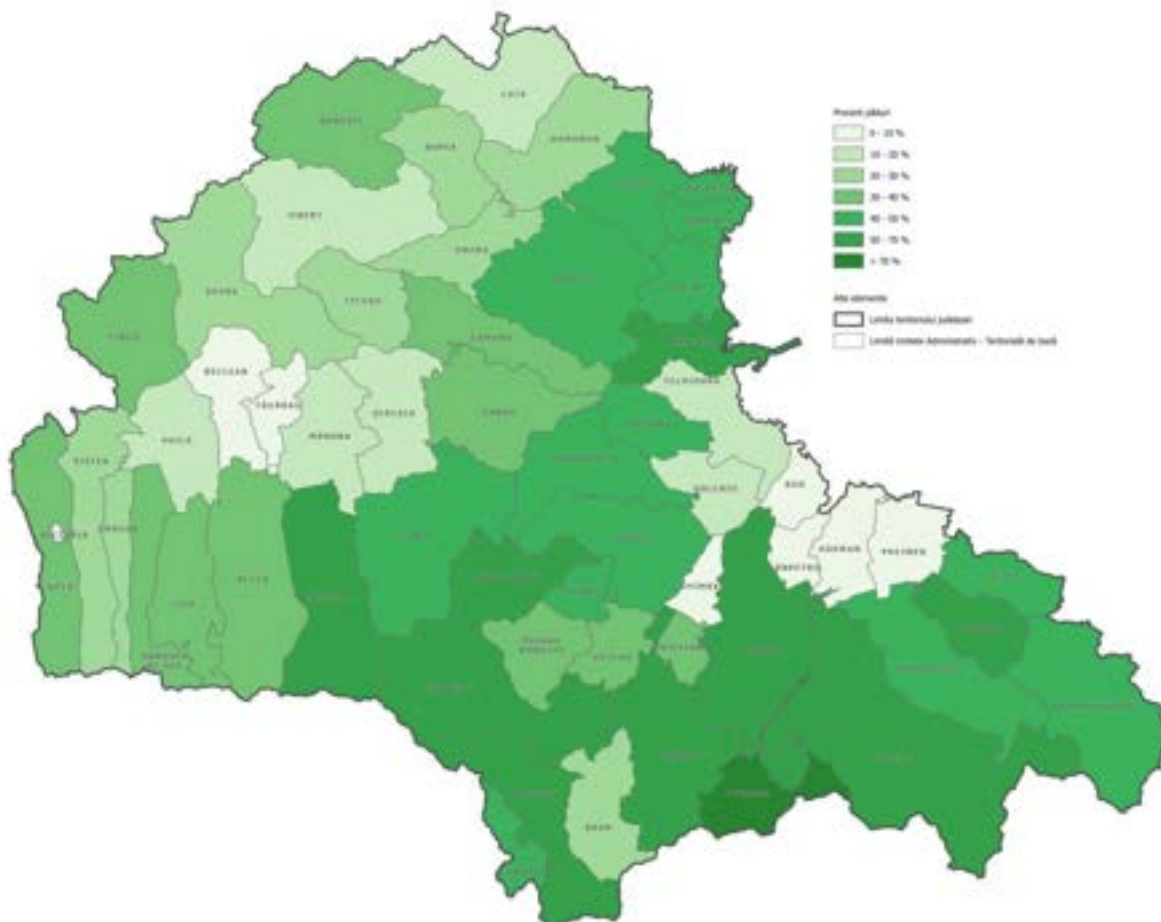
Datele cuprinse în studiul privind profilul teritorial al județului Brașov, care constituie parte integrantă a vechiului Plan de Amenajare Teritorială a Județului Brașov, relevă faptul că la nivelul județului s-au efectuat următoarele lucrări de îmbunătățire a potențialului productiv al solurilor: lucrări de irigații pe o suprafață de 2.635 ha, amenajări de desecare pe o suprafață de 81.298 ha (localizate în zonele Hărman – Prejmer, Bod, Crisbal, Bârsa – Vulcănița, Vlădeni –

Dumbrăvița – Feldioara, Olt – Sânpetru – Apața, Homorodu Mare, Șercaia, Șercaia – Mândra, Terasa Făgăraș, Netotu, Breaza – Sâmbăta, Sâmbăta – Viștea, Viștea – Ucea) și amenajări de combatere a eroziunii solului pe o suprafață de 50.040 ha (localizate în zonele Vărgheiș – Augustin, Etalon – Apața, Sânpetru – Apața, Târlung, Hârtibaciu super., Luța – Hârșeni, Veneția – Șercaia, Sona – Halmeag, Șercaia – Mândra, Ticuș – Cobor, Cozd, Homorodul Mare, Palas, Screafa – Bunești, Homorodul Mic).

În anul 2022, ANIF Brașov a lansat o licitație de 760 mii de lei pentru realizarea documentațiilor tehnice aferente mai multor zone din județul Brașov, în vederea implementării măsurilor incluse în Planul Național de acțiune pentru conservarea populației de castor în România, finanțat din fonduri europene. Mai exact, prin acest contract sunt vizate zonele Hârman – Prejmer, Bârsa – Vulcănița, Sâmbăta – Viștea, Hârșeni – Luța, Netotu – Breaza.

2.8.6-c: Terenuri ocupate cu resurse forestiere: Potrivit datelor INS din 2021, suprafața totală a fondului forestier din județul Brașov a fost de 205.400 ha, din care 69.800 ha (34%) erau păduri de rășinoase, 132.600 ha (64,6%) erau păduri de foioase, iar restul erau alte tipuri de terenuri forestiere. În consecință, județul Brașov deține aproximativ 16,2% din suprafața fondului forestier din Regiunea Centru (clasându-se pe locul 4, după Harghita, Mureș și Alba) și aproximativ 3,1% din totalul național. Conform INS, din totalul pădurilor din județ, 57% se află în proprietatea publică (aparțin statului sau UAT-urilor), iar 43% sunt deținute de proprietari privați (persoane fizice și juridice).

Figura 37 – Ponderea fondului forestier din total suprafețe UAT-uri

Sursa: Prelucrare proprie după datele INS

Datele oferite de Garda Forestieră Brașov pe site-ul propriu arată că suprafața acoperită cu păduri și vegetație forestieră reprezintă 38,3% din suprafața totală a județului, mai mare decât media națională de 27,5%. În funcție de tipul de proprietate, cele 205.168 de ha raportate de instituție sunt distribuite astfel: 65% se află în proprietate publică a UAT-urilor, 19% în proprietate privată a persoanelor fizice și juridice, 12% în proprietate publică a statului și 4% în proprietate privată a UAT-urilor.

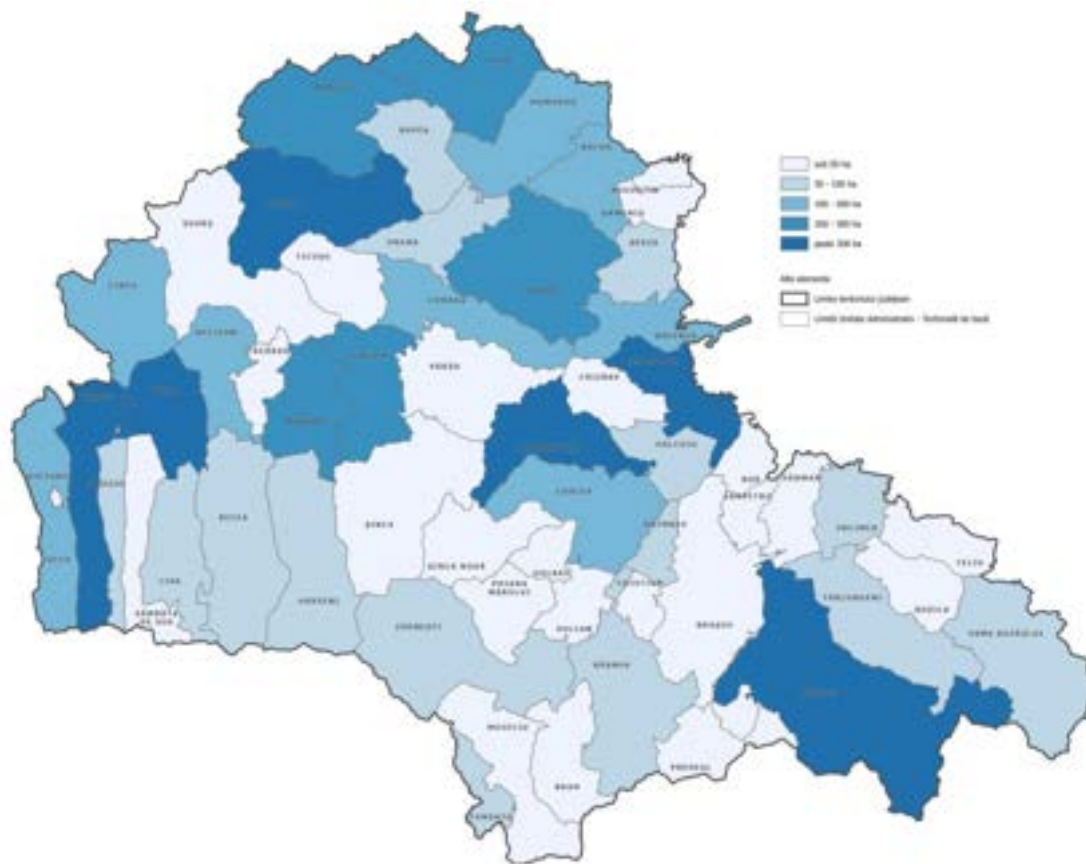
Potrivit estimărilor INS din 2014, cele mai mari suprafețe acoperite cu păduri se găsesc în Săcele (20.641 ha), Brașov (14.654 ha), Zărnești (14.115 ha), Hoghiz (8.345 ha) și Șinca (8.131 ha). Pe de altă parte, localitățile cu cea mai redusă suprafață acoperită de păduri și vegetație forestieră erau Făgăraș (95 ha), Prejmer (207 ha), Bod (247 ha), Sânpetru și Hărman (ambele cu 251 ha).

2.8.6-d: Terenuri ocupate cu resurse piscicole: În județul Brașov, conform estimărilor Institutului Național de Statistică, aproximativ 5.867 ha din suprafața administrativă a județului sunt acoperite cu ape, ceea ce reprezintă aproximativ 1% din suprafața totală. Cele mai mari suprafețe de apă sunt înregistrate în municipiul Săcele, precum și în comunele Voila, Feldioara, Dumbrăvița, Viștea și Jibert, depășind 300 ha. Direcția Silvică Brașov gestionează 5 fonduri de pescuit (Buzăul Superior, Bran-Sbârcioara, Dejani, Vl. Bogății și Comăna), cu o suprafață totală de 382 ha.

În județul Brașov, conform Registrului Unităților de Acvacultură al MADR, actualizat în martie 2023, existau 34 de amenajări piscicole înscrise în Registrul Unităților de Acvacultură: Amenajarea Piscicolă Dumbrăvița – Crescătorie (226,1 ha); Amenajarea Piscicolă Dumbrăvița – Pepinieră (22,8 ha); Amenajarea Piscicolă Fish For Life Hărman – Crescătorie (0,5 ha); Amenajarea Piscicolă Fish For Life Hărman – Stație De Reproducere (0,02 ha); Amenajarea Piscicolă Hamaradea – Crescătorie (120 ha); Amenajarea Piscicolă Heleșteu Cișmașu – Crescătorie (10,6 ha); Amenajarea Piscicolă Rotbav – Crescătorie (182,6 ha); Păstrăvăria Floarea Reginei – Crescătorie (1,5 ha); Păstrăvăria Floarea Reginei – Pepinieră; Păstrăvăria Pârâul Mare Râșnov – Crescătorie (0,7 ha); Păstrăvăria Pârâul Mare Râșnov – Pepinieră + Stație de Reproducere Artificială (0,02 ha); Păstrăvăria Sâmbăta de Sus – Crescătorie (0,4 ha); Păstrăvăria Sâmbăta de Sus – Pepinieră (0,01 ha); Păstrăvăria Valea Strâmbei – Crescătorie (0,1 ha); Păstrăvăria Strâmba - Crescătorie (0,03 ha); Păstrăvăria Viștișoara (0,2 ha); Centrul de Acvacultură Și Pescuit Sportiv Budila (2,6 ha); Păstrăvăria Orban (0,3 ha); Amenajarea Piscicolă Păstrăvăria Beclean (0,4 ha); Păstrăvăria Salmontana (0,1 ha); Păstrăvăria Valea Glăjeriei (0,03 ha); Păstrăvăria Berevoi (0,5 ha); Amenajarea Piscicolă pentru Creșterea Intensivă a Crapului Hărman (0,7 ha); Unitate de Acvacultură Intensivă de Creștere a Păstrăvilor și Sturionilor (1 ha); Păstrăvăria Dejani (0,6 ha); Păstrăvăria Vama Buzăului (0,2 ha); Păstrăvăria Crizbav (0,05 ha); Păstrăvăria Valea Morii (0,3 ha); Păstrăvăria Ctb Fisch (0,02 ha); Păstrăvăria Panicel (0,3 ha); Păstrăvăria Lacreste (0,3 ha); Păstrăvăria Măieruș (0,4 ha); Rac Deluxe Fishing Expres S.R.L. (9,8 ha); Unitate de Acvacultură Intensivă de Creștere a Păstrăvilor și Sturionilor – Comuna Hărman (0,4 ha).

În județul Brașov există și o zonă umedă de importanță internațională - Complexul piscicol Dumbrăvița - declarată arie naturală protejată datorită celor peste 200 de specii de păsări și a habitatelor lor. Această arie reprezintă cel mai important loc de concentrare a păsărilor de apă din județul Brașov și unul dintre cele mai importante din centrul țării.

Figura 38 – Reprezentarea spațială a luciului de apă (ha)

Sursa: Prelucrare proprie după datele disponibile pe platforma Tempo Online

2.8.6-e. Date teritoriale privind resurse energetice: Potrivit unui studiu privind capacitățile de producție a energiei electrice din județul Brașov la începutul anului 2020, în județul Brașov existau un total de 61 de centrale de producție a energiei electrice. Acestea erau compuse din 19 centrale electrice fotovoltaice, 12 centrale electro-termice, 2 centrale hidro-electrice și 28 microhidrocentrale.

Zona nord-vestică a județului (Podișul Hârtibaciului) înregistrează cel mai ridicat potențial, privind producția de energie electrică fotovoltaică cu o medie a puterii de ieșire cuprinsă între 1.314 și 1.387 kWh/kWp/an. În zona centrală și central-vestică, potențialul este evaluat ca fiind mediu spre ridicat, situându-se între 1.241 și 1.314 kWh/kWp/an, în timp ce în partea sud-estică se înregistrează un potențial mai redus spre moderat, variind între 1.095 și 1.241 kWh/kWp/an. În schimb, zona sud-vestică a județului Brașov înregistrează valori reduse ale acestui indice, în jur de 1.022 kWh/kWp/an.

Investiții în instalarea de panouri fotovoltaice sunt la Feldioara, Hărman, Codlea, Ucea de Sus și Hălchiu, Viștea. Unul dintre cele mai mari parcuri fotovoltaice din țară se află în Ucea, acoperind o suprafață de 116 ha cu o capacitate de 46 MW. Proiectul privat de tip Rețea Inteligentă se realizează la Ghimbav.

3. ELEMENTE CHEIE ÎN FORMULAREA STRATEGIEI TERITORIALE

Rezultatul utilizării instrumentelor de planificare spațială cu suport GIS cuprinse în documentația PATJ, contribuie la identificarea problemelor și ulterior la organizarea pachetelor de intervenții cu caracter spațial ce contribuie la atenuarea și eliminarea disfuncționalităților, precum și la consolidarea și extinderea legăturilor funcționale la nivel județean, favorizând coordonarea dezvoltării UAT-urilor urbane și a legăturii urban-rural în cadrul zonelor metropolitane.

Specific, strategia teritorială elaborată în cadrul PATJ Brașov vizează măsuri de creștere a conectivității județului la rețele de transport și energie și de întărire a coeziunii teritoriale între microregiunile județului, prin alegerea și integrarea spațială a politicilor și programelor de investiții ce susțin dezvoltarea socio-economică, reabilitarea, conservarea și protecția resurselor și a patrimoniului natural și cultural al județului.

În scopul sprijinirii dezvoltării policentrice a județului, strategia are, prin natura spațiului și a poziționării județului, o contribuție bivalentă, privind *către interior* prin creșterea coeziunii teritoriale și creșterea calității vieții în cadrul UAT-urilor componente și *către exterior*, prin conectarea județului la rețeaua de transport primară. Județul Brașov are în prezent dezvoltate și consolidate următoarele atribute:

1. Poartă de intrare în Regiunea Centru din partea de sud a României pe coridorul de transport terestru Giurgiu-București-Ploiești prin DN și magistrala M300 București-Cluj Napoca-Oradea;
2. Resurse de teren cu caracteristici variate ce integrează, în comunitățile urbane și rurale, funcțiuni de locuire, transport terestru și economice;
3. Peisaj natural variat de calitate, cu habitate diverse de interes comunitar, național;
4. Istorie bogată în evenimente care agregă culturi și stiluri de arhitectură diverse.

Prin agregarea atributelor menționate, în contextul cooperării regionale, proiectarea strategiei de dezvoltare teritorială în perspectiva anului 2035 permite ca județul Brașov să întreprindă acțiuni în funcție de oportunitățile de cooperare în cadrul Regiunii Centru prin:

1. Contribuția la consolidarea rețelei de localități ca sistem cu oportunități economice de dezvoltare pentru întreaga Regiune Centru;
2. Valorificarea și întărirea poziției teritoriale a județului Brașov prin atragerea de investiții cu valoarea adăugată și a unei game variate de activități turistice;
3. Dezvoltarea infrastructurii culturale a Regiunii Centru prin contribuția valoroasă a peisajului cultural al județului Brașov;
4. Dezvoltarea de noi parteneriate cu administrații publice și cu sectorul privat.

3.1. ANALIZA SWOT

Analiza SWOT are ca obiectiv cercetarea, conform metodologiei SWOT, a elementelor ce privesc dezvoltarea teritoriului județului Brașov și care pot determina baza de pornire pentru atingerea condițiilor de administrare a unui teritoriu caracterizat prin coeziune teritorială și competitivitate. Prin analiza SWOT sunt centralizați factorii interni și externi care contribuie atât la dezvoltarea spațială a județului, precum și cei care împiedică în următoarea perioadă atingerea unei coeziuni teritoriale. Analiza contribuie la formularea politicilor explicit teritoriale necesare dezvoltării durabile a județului Brașov, precum și a politicilor necesare creșterii calității vieții în UAT-urile componente în scopul atragerii de noi rezidenți, firme și vizitatori.

3.1.1. Factori interni: puncte tari și puncte slabe: Urmărind structura documentației din etapa de analiză, tabelele următoare integrează principalele aspecte sectoriale ale caracteristicilor teritoriale, atât din punct de vedere al avantajelor pentru dezvoltare, cât și al problemelor ce trebuie depășite.

1 CADRUL NATURAL ȘI MEDIUL

PUNCTE TARI

1. Existența unui cadru natural divers (zone muntoase, de podiș, terenuri arabile, păduri) asigurând resurse naturale minerale, ape curgătoare și oglinzi de apă, rezerve forestiere și de teren arabil/pășuni;
2. Existența unei diversități biologice cu caracteristici alpine și continentale;
3. Existența de resurse ale subsolului (roci, ape minerale);
4. Înregistrarea de scăderi ale emisiilor de poluanți atmosferici specifici;
5. Încurajarea utilizării transportului public, a mersului pe jos și pe bicicletă, ce favorizează reducerea poluării aerului și a zgomotului rutier.
6. Starea ecologică bună și foarte bună pentru 50% din corpurile de apă de tip râu (bazinul hidrografic Olt), în stare bună și foarte bună pe majoritatea corpurilor de apă de tip râu (bazinul hidrografic Buzău și Prahova)
7. Reducerea factorilor de poluare a solului, apei subterane prin implementarea măsurilor din cadrul POIM 2014-2020 și a Planului Județean de Gestionare a Deșeurilor Brașov;
8. Resurse naturale cu potențial important al surselor regenerabile de energie - biomasa, micro-hidroenergia și energia solară și eoliană.

PUNCTE SLABE

1. Existența a 43 de localități vulnerabile la poluarea cu nitrați;
2. Prezența a 5 situri potențial contaminate și a 8 situri contaminate;
3. Localități din toate UAT-urile afectate de inundații, potențiale pagube materiale ridicate ca urmare a producerii viiturilor și inundațiilor;
4. Areale afectate de alunecări de teren;
5. Probabilitate ridicată de producere a alunecărilor de teren, mai ales în Podișul Hârtibaciului;
6. Manifestarea unor fenomene meteorologice periculoase;
7. Prezența a 12 instalații care intră sub incidența Directivei SEVESO;
8. Tendința crescătoare a volumelor de masă lemnoasă exploatate;
9. Poluarea apelor de suprafață și neatingerea obiectivului de mediu în cazul unor corpurile de apă de suprafață (râuri) naturale și a unui corp de apă de suprafață de tip lac de acumulare;
10. Poluarea apelor subterane cu depășiri ale unor parametri față de valorile prag în punctele de monitorizare ale unor corpurile de apă subterană;
11. Aport mare de emisii poluante din activitățile de transport, în special, cel rutier;
12. Densitate mare de instalații IED, IPPC și E-PRTR în depresiunea Brașov.

2. PATRIMONIUL NATURAL, PATRIMONIUL CONSTRUIT, PEISAJE

PUNCTE TARI

1. Existența de arii naturale protejate de interes, național, comunitar și internațional stabilite din punct de vedere al bogăției de specii și al habitatelor;
2. Existența a 986 obiective listate în LMI 2015 (din care 330 de valoare națională), cu densitate mai ridicată în special în municipiul Brașov;
3. Existența pe teritoriul județului de monumente înscrise în Lista Patrimoniului Mondial UNESCO: Feldioara, Bunești (sat Viscari);
4. Patrimoniu tangibil și intangibil valoros situat în cele trei zone bazate pe tipologia locuirii tradiționale;
5. Contribuția patrimoniului natural și cultural la dezvoltarea turismului.

PUNCTE SLABE

1. Defrișarea pădurilor, efectele alunecărilor de teren, ce reduc fondul forestier și modifică habitatele;
2. Stare precară a patrimoniului construit din lipsa fondurilor de finanțare, lipsă ce a cauzat degradarea continuă a monumentelor sau a părților structurale ale acestora;
3. Insuficienta vizitare a patrimoniului tangibil rural (în special zona Rupea) cauzată atât de o accesibilitate dificilă către obiectivele de patrimoniu cât și de o insuficientă semnalizare a monumentelor cuprinse în lista LMI 2015.

3. REȚEAUA DE LOCALITĂȚI ȘI DEMOGRAFIA

PUNCTE TARI

1. Poziționare geografică favorabilă dezvoltării policentrice, având legături cu județe din interiorul Regiunii de Dezvoltare Centru și către municipiul București-județul Ilfov și cu județul Buzău;
2. Grad de urbanizare ridicat al județului (71,96% populație urbană), peste media națională și regională;
2. Existența Zonei Metropolitane Brașov cu rol de creștere a economiei județului;
3. Constituirea de asocieri între unități administrative urbane și rurale (ADI), pentru asigurarea de servicii publice de interes general;

PUNCTE SLABE

1. Existența unei zone preponderent rurale în partea centrală și de nord-vest a județului, cu zone urbane Făgăraș, Rupea, Victoria, a căror dinamică economică nu contribuie în dezvoltarea unităților administrative teritoriale aflate în raza de 30 km a acestora;
2. Disparități semnificative între calitatea vieții urbane și rurale identificate în fișele localităților, cu accent pe accesibilitatea la utilități publice (canalizare, epurare ape uzate, etc.);
3. Existența zonelor marginalizate la nivelul municipiilor Brașov, Făgăraș, Săcele și a orașelor Râșnov și Zărnești;

4. Constituirea de asocieri între comune (Grupuri de Acțiune Locală) pentru realizarea de proiecte de dezvoltare rurală;
5. Mărime demografică importantă, județul ocupând prima poziție la nivel regional, toate celelalte județe având dimensiuni mai mici;
6. Evoluția ascendentă a populației (rezidentă și cu domiciliul) pentru perioada 2012-2021 (la nivelul județului și a mediului rural);
7. Existența unui spor natural pozitiv în mediul rural și în zona metropolitană Brașov;
8. Creșterea populației active cuprinsă între 15-65 ani;
9. Rata de dependență demografică relativ scăzută (în medie de 49,38%);
10. Rata sărăciei relative în județul Brașov de 13,3%, fiind a doua cea mai mică rată la nivel național;
11. Dezvoltarea rețelei de localități în urma realizării de investiții în echiparea teritoriului, cu precădere pentru asigurarea accesului la utilitățile și servicii publice de bază;
12. Fond construit dezvoltat/ modernizat cu precădere în zona de municipii și comune cu patrimoniu cultural clasificat.

4. Existența zonelor cu marginalizare severă, cu rata de marginalizare peste 24%, la nivelul zonelor rurale: Apata, Augustin, Bunești, Cața, Comana, Crizbav, Homorod, Lisa, Maieruș, Soaras, Tarlungeni, Teliu, Ticuș;
5. Declin demografic la nivelul a 16 dintre UAT-uri, unele dintre acestea având un ritm mediu anual mai mic de -1% (Fundata, Victoria și Predeal), coroborat cu densități sub 50 loc/kmp în peste 48% dintre UAT-urile județului;
6. Creșterea ponderii populației vârstnice la nivel județean (cu 4,53%) și în mediul urban (cu 5,94%);
7. Densitate mică a populației în mediul rural (61 loc./kmp).

4. ACTIVITĂȚILE ECONOMICE

PUNCTE TARI

1. Tendință generală de creștere a PIB/locuitor (PPS) înregistrând o creștere de 73% între 2010 și 2020, în termeni comparabili ai puterii de cumpărare, depășind rata de creștere regională (+71%), națională (+66,4%);
2. Indicator VAB cu o creștere nominală în 2021 de 76,2% față de anul 2010, comparativ cu 74,2% la nivel național și 73,3% la nivelul Regiunii Centru;
3. Pondere ridicată a industriei prelucrătoare în economia județului (36,4% din VAB);
4. Infrastructură de cercetare-dezvoltare și inovare ce acoperă o gamă largă de domenii de interes public și privat;
5. Rată a șomajului coborâtă, ajungând la 2,4% în luna martie 2023;
6. Existența unui grad ridicat al industrializării (industria prelucrătoare) cu disponibilitatea forței de muncă și înființarea parcurilor industriale;
7. Existența structurilor și a infrastructurii de dezvoltare a afacerilor – incubatoare de afaceri, parcuri industriale (atât în mediul rural, cât și în mediul urban);
8. Investiții semnificative cu capital străin din punct de vedere valoric și al locurilor de muncă create;
9. Existența oportunităților de angajare la nivel local în companii de transport, ceea ce facilitează circulația mărfurilor, persoanelor și serviciilor;
10. Evoluția pozitivă a producției ramurii agricole animală;
11. Creșterea semnificativă la producția de plante uleioase;
12. Existența pășunilor și a fânețelor ce susțin dezvoltarea sectorului zootehnic;
13. Dezvoltarea culturilor energetice pentru sectorul de bioenergie;

PUNCTE SLABE

1. Disparități teritoriale în dezvoltarea economică între UAT-urile urbane și rurale, în zonele componente ale județului;
2. Polarizare semnificativă a activităților economice în municipiile Brașov, Săcele, Făgăraș și Codlea, care ocupă primele patru poziții la nivel județean din perspectiva numărului de întreprinderi active;
3. Peisajul mediului de afaceri din județ caracterizat de fragmentarea agenților economici cu capital autohton în numeroase microîntreprinderi cu nivel scăzut de capitalizare și tehnologizare;
4. Ocuparea unei ponderi semnificative din populația județului în activități economice cu un nivel scăzut de tehnologizare;
5. Concentrarea majorității infrastructurii de suport pentru servicii în municipiul Brașov, situația teritorială fiind dezechilibrată din această perspectivă;
6. Discrepanțe semnificative în ceea ce privește atractivitatea și popularitatea infrastructurii turistice a localităților;
7. Insuficiența dezvoltare a serviciilor hoteliere și a restaurantelor la nivelul multor UAT-uri din județ, cu excepția celor din zona metropolitană Brașov;
8. Suprafață agricolă redusă, cu soluri calitativ slabe și afectate de clima rece și umedă, ce nu permite obținerea unui sortiment mare de produse agricole;
9. Număr foarte mare al exploatațiilor sub 5 ha;
10. Abandonarea pășunilor rurale și degradarea solului;
11. Sisteme de irigare, în mare parte, degradate și inefficiente.

14. Existența unei suprafețe mari de păduri, reprezentând peste o treime din suprafața totală a județului și constituind astfel o resursă valoroasă pentru industria lemnului și turism.

5. INFRASTRUCTURA SOCIALĂ

PUNCTE TARI

1. Existența tuturor treptelor de școlarizare (inclusiv a învățământului superior);
2. Situația abandonului școlar îmbunătățită în intervalul 2011-2020, pentru toate formele de învățământ, în prezent peste media națională;
3. Existența rețelei instituțiilor de ocrotire medico-socială pentru persoanele cu dizabilități;
4. Număr crescut de personal medical calificat în unitățile sanitare din mediul urban;
5. Existența unui sistem de asistență socială relativ bine dezvoltat, completat și de furnizori privați acreditați de servicii sociale.

PUNCTE SLABE

1. Existența doar de unități care aparțin învățământului primar și gimnazial în mediul rural, cu câteva mici excepții (câte un liceu la Bran, Feldioara și Prejmer);
2. Accesibilitate dificilă în mediul rural la servicii medicale din cauza lipsei unui personal medical permanent și a costurilor mari pentru medicamente și transport.

6. CONECTIVITATEA

PUNCTE TARI

1. Localizarea județului Brașov pe coridoarele principale de transport rutier și feroviar;
2. Funcționarea aeroportului internațional Brașov-Ghimbav;
3. Existența a două heliporturi Ghimbav și Sânpetru;
4. Funcționarea unui transport public de persoane la nivel județean și regional.

PUNCTE SLABE

1. Accesibilitate slabă a UAT-urilor rurale la infrastructura primară de transport terestru;
2. Calitate slabă a drumurilor comunale cu precădere în zona montană din estul județului și în partea de nord-vest a județului;
3. Lipsa unui transport multimodal (căi rutiere-feroviare- biciclete);

7. INFRASTRUCTURA TEHNICO EDILITARĂ

PUNCTE TARI

1. Existența de surse de apă de suprafață și subterane;
2. 86% din populația județului racordată la sistemul centralizat de alimentare cu apă potabilă (potrivit datelor INS în anul 2019);
3. Infrastructură de distribuție a apei dezvoltată, în mare parte în jurul localităților urbane cu densități demografice ridicate;
4. Realizarea de construcție/extindere la rețeaua de distribuție a apei: Zona Rupea (comunele Cața, Jibert) și Zona Făgăraș (Șoarș, Mândra, Hârseni);
5. Rețea publică de canalizare și stații de epurare în toate localitățile din mediul urban
6. Un număr de 58 de comunități, 42 UAT-uri din 58 racordate la rețeaua de distribuție cu gaze;
7. Realizarea de investiții în energie regenerabilă;
8. Acoperire ridicată cu telefonie mobilă 4G, mai puțin în zonele muntoase din județului Brașov precum și în suprafețele împădurite întinse;
9. Grad de acoperire cu iluminat public între 55-100 % în mediul urban și între 10- 100 % în mediul rural;
10. Reducerea consumului de energie electrică prin eficientizarea energetică a sistemului de iluminat public (în Blaj, Zlatna și Cugir);
11. Creșterea ponderii gospodăriilor cu acces la internet de acasă.

PUNCTE SLABE

1. Conducte de aducțiune cu un grad de uzură ridicat;
2. Accesibilitatea dificilă la unele surse de apă (zone izolate și drumuri neadecvate) ce generează riscuri pentru populație privind calitatea apei de băut;
3. Rețelele de distribuție ce nu acoperă cerințele de consum,
4. Depășirea duratei medii de viață a unei părți însemnate din conductele ce asigură furnizarea apei potabile;
5. Lipsa sistemului centralizat de alimentare cu apă în localitățile rurale, acestea fiind alimentate individual din surse izvoare și fântâni;
6. Lipsa de rezervoare de înmagazinare;
7. Grad redus de contorizare a consumului de apă;
8. Lipsa sistemului centralizat de canalizare și epurare a apei uzate în localitățile rurale; pierderi mari de apă potabilă distribuită spre consum; conducte de canalizare și cămine cu un grad de uzură ridicat (cotă mărită de infiltrații) ceea ce duce la o întreținere dificilă și costisitoare;
9. În zonele rurale nu există rețea de canalizare a apelor uzate, iar gradul de acoperire cu rețele de canalizare, este nesatisfăcător, necesitând în continuare investiții pentru extinderea acestora sau retehnologizarea și modernizarea celor existente;
10. Inexistența unor stații de epurare mai ales în mediul rural; funcționarea stațiilor de epurare a apelor uzate din localitățile urbane în condiții necorespunzătoare normelor de calitate în vigoare;

11. În unele localități din mediul rural nu există stații de epurare, deversarea apelor uzate făcându-se direct în cursul unor ape; existența pe scară largă a latrinelor uscate în mediul rural;
12. Nu toate sistemele de colectare a apei uzate au în punctul terminal o stație de tratare, ceea ce înseamnă că în acele cazuri apa uzată este deversată complet netratată în apele receptoare (zona montană);
13. Rețele pentru ape pluviale, inexistente în mediul rural, dar și în orașele mici;
14. Uzura fizică și morală avansată a multor echipamente din stațiile și posturile de transformare;
15. Existența unor linii de joasă tensiune cu secțiuni de conductoare în general subdimensionate față de consumurile actuale, și cu lungimi foarte mari ale circuitelor din post la ultimul consumator, ceea ce conduce la căderi de tensiune peste limitele admise;
16. Existența unor localități și a unor grupuri de gospodării neelectrificate;
17. Întreruperi neprogramate datorate cablurilor de alimentare cu energie electrică uzate și a stâlpilor;
18. Nivel foarte scăzut de linii electrice subterane (LEA), în localitățile din mediul rural, dar și urban;
19. Nu sunt utilizate surse de lumină cu eficiență luminoasă superioară, mai ales în mediul rural;
20. Rețelele și echipamentele aferente iluminatului public, în general, sunt învechite și prezintă un grad mare de uzură;
21. Uzura morală (circa 30%), a instalațiilor care sunt echipate cu aparatură produsă în anii 1960;
22. În mediul rural, în unele localități nu există rețele de alimentare cu gaze naturale din cauza costurilor ridicate generate de condițiile de relief și a dispersării localităților și gospodăriilor.

3.1.2. Factori externi integrați: oportunități și pericole: Oportunitățile și pericolele ce vizează dezvoltarea se manifestă în mediul extern (derivat din contextul regional, național și internațional) și influențează demersul autorităților publice locale în mod general în toate sectoarele dezvoltării.

Oportunități în dezvoltarea teritoriului

1. Avantaje comparative constituite prin gradul de accesibilitate ridicată a județului față de alte regiuni ale țării, prin poziția sa în centrul României și conectarea la rețelele de transport terestru și aerian;
2. Disponibilitatea finanțărilor pentru dezvoltarea urbană și rurală, precum și pentru o serie de priorități sectoriale de interes pentru dezvoltarea județului;
3. Acces la un bazin bogat de resurse de forță de muncă din județele învecinate, cu un potențial demografic ridicat;
4. Creșterea migrației forței de muncă spre România, din afara spațiului european;
5. Progresul tehnologic ca factor determinant în dezvoltarea unei economii și administrații moderne;
6. Prioritățile UE legate de dezvoltarea durabilă, combaterea schimbărilor climatice și utilizarea energiilor regenerabile;

Pericole în dezvoltarea teritoriului

1. Concentrarea dezvoltării economice în cadrul Zonei Metropolitane Brașov, ce conduce pe termen mediu la continuarea disparităților teritoriale existente;
2. Depopularea comunităților rurale prin îmbătrânirea populației și migrația către alte țări;
3. Riscul de degradare a unor valori culturale locale în lipsa unor măsuri de finanțare a patrimoniului construit;
4. Degradarea ariilor naturale valoroase și a calității mediului în general, din considerente legate de schimbările climatice și intervenții antropice;
5. Fenomene climatice - apariția de furtuni în special în sezonul cald, între lunile aprilie și octombrie cu efecte distructive asupra alimentării cu energie electrică, telefonie, distrugerea culturilor agricole, blocări de căi de transport, distrugere de proprietăți, etc.

7. Recunoașterea importanței la nivel internațional a patrimoniului construit și natural al județului;
8. Existența de resurse naturale și culturale care contribuie la dezvoltarea turismului în județ.

3.1.3. Factori ce asigură coordonarea cu principiul dezvoltării durabile: Privit prin prisma principiului dezvoltării durabile, județul Brașov însumează un pachet de puncte tari și puncte slabe care poziționează elementele esențiale ce sunt luate în considerație de strategia teritorială a PATJ Brașov, accentuând asupra necesității (1). realizării investițiilor publice și private planificate pentru următorii 15 ani, (2). conectivității totale la rețeaua TEN-T și TEN-E, (3). creșterii calității vieții în comunitățile rurale ca factor de stabilizare și atragere de noi rezidenți și antreprenori și (4). susținerii unei economii competitive în mediul urban.

Tabel 17 – Analiza factorilor ce asigură principiul dezvoltării durabile

	PUNCTE TARI	PUNCTE SLABE
Dezvoltare Durabilă: A. Promovarea transportului durabil și înlăturarea piedicilor esențiale existente în rețelele de infrastructură de transport	1. Accesibilitate ridicată prin existența unei rețele complexe de drumuri, căi ferate; 2. Deschiderea aeroportului Brașov-Ghimbav 3. Existența zonei urbane funcționale Brașov conectată la rețeaua de transport primară; 4. Existența transportului public care acoperă teritoriul județului	1. Lipsa unui nod de transport multimodal cu un număr semnificativ de transferuri de bunuri și de călători; 2. Zone rurale cu accesibilitate scăzută; 3. Desființarea traseului CF din zona montană a Apusenilor; 4. Transport predominant auto, mai ales în zonele urbane, ce aduce costuri ridicate de mediu prin emisii de CO₂.
Dezvoltare Durabilă: B. Protecția mediului și încurajarea folosirii în mod durabil a resurselor naturale	1. Existența de resurse naturale și de patrimoniu natural (cursuri de apă, terenuri arabile, păduri, lacuri etc); 2. Existența de habitate naturale valoroase și variate; 3. Valorificarea surselor generatoare de energie regenerabilă.	1. Degradarea terenurilor și a calității apelor datorită deșeurilor casnice/ materialelor de construcție și activităților economice.
Dezvoltare Durabilă: C. Susținerea adaptării la schimbările climatice, managementul riscurilor și prevenirea acestora	1. Existența politicilor naționale și județene pentru controlul și reducerea emisiilor de CO₂; 2. Existența de planuri de apărare (PAAR).	1. Teritoriul județului afectat de riscuri naturale (inundații, secetă, surpări de teren).
Dezvoltare Durabilă: D. Schimbarea către o economie cu emisii de carbon scăzute	1. Condiții favorabile producerii de energie regenerabilă; 2. Existența de Fonduri ESI pentru dezvoltarea unei economii cu emisii de carbon reduse.	1. Transport predominant auto, mai ales în zonele urbane, ce aduce costuri ridicate de mediu prin emisii de CO₂.

3.2. AVANTAJE ȘI DEZAVANTAJE LA NIVEL MICRO-REGIONAL

Identificarea unor puncte tari și puncte slabe (avantaje și dezavantaje) a fost realizată și printr-o analiză a factorilor interesați, în baza unui sondaj de opinie realizat în Etapa I – Studii de fundamentare – Sondaj asupra populației din cadrul PATJ Brașov. Figurile următoare centralizează punctele de vedere culese de la cetățeni și firme exprimate în legătura cu elemente cheie ce privesc avantajele și dezavantajele cu care se confruntă județul Brașov la nivelul celor trei microregiuni.

Se constată că în ciuda unor diferențe nuanțate la nivelul pozițiilor inferioare din top 10, principalele avantaje (calitatea vieții, cadrul natural, relieful, peisaje), sunt comune pentru Zona

Metropolitană Brașov și Tara Bârsei, în timp ce facilitățile turistice reprezintă avantajul identificat la nivelul Tara Făgărașului și Tara Rupei.

Principalele dezavantaje identificate la nivelul microregiunilor sunt nuanțate pentru fiecare dintre acestea. Dacă în Zona Metropolitană Brașov aglomerația este indicată ca factor principal, microregiunea Tara Bârsei menționează infrastructura rutieră și depopularea. Tara Făgărașului relevă ca factor principal depărtarea de municipiului Brașov, atestând atracția masei economice consolidată în Zona Metropolitană Brașov, pentru microregiunea Tara Făgărașului. Tara Rupei punctează ca dezavantaj major lipsa mijloacelor de petrecere a timpului liber.

Figura 39 – Avantaje prezentate pe microregiuni: Zona Metropolitană Brașov – Țara Bârsei

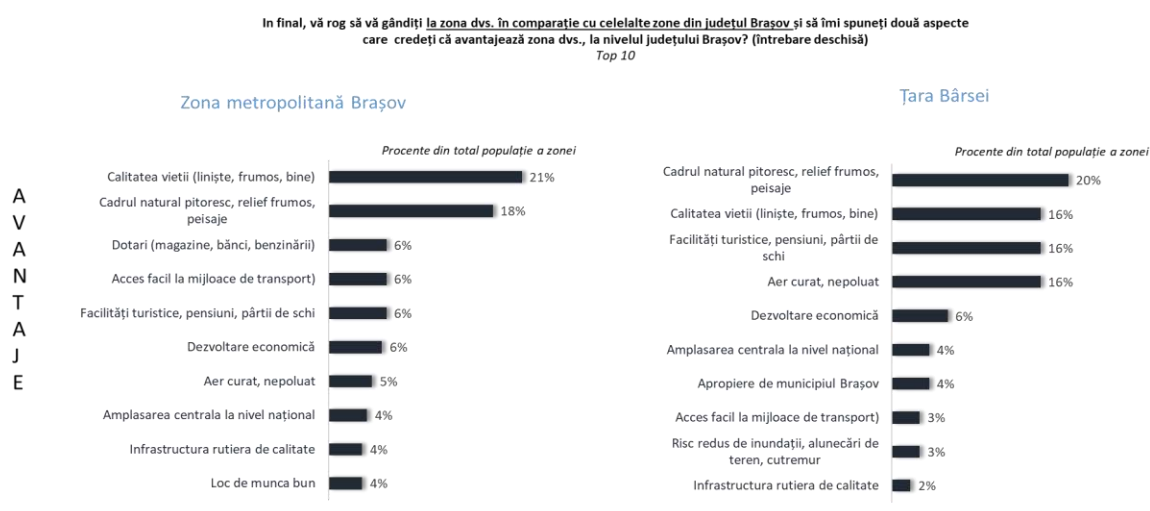

Figura 40 – Avantaje prezentate pe microregiuni: Tara Făgărașului – Tara Rupei

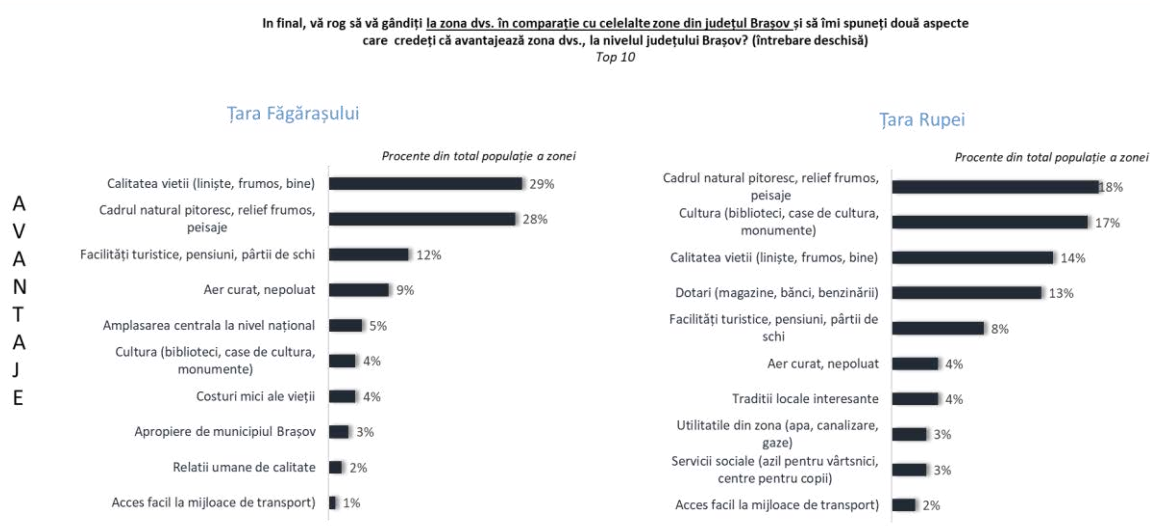

Figura 41 – Dezavantaje prezentate pe microregiuni: Zona Metropolitană – Tara Bârsei

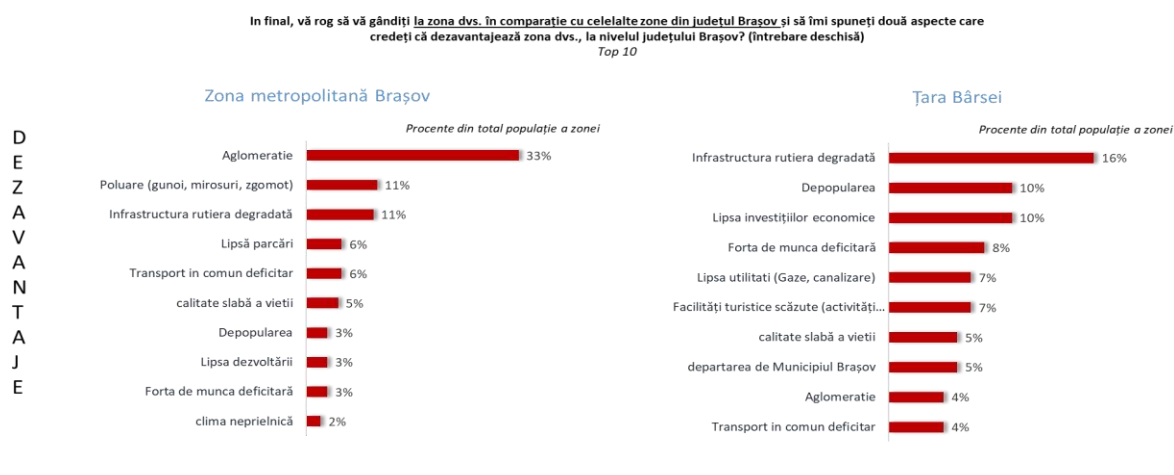
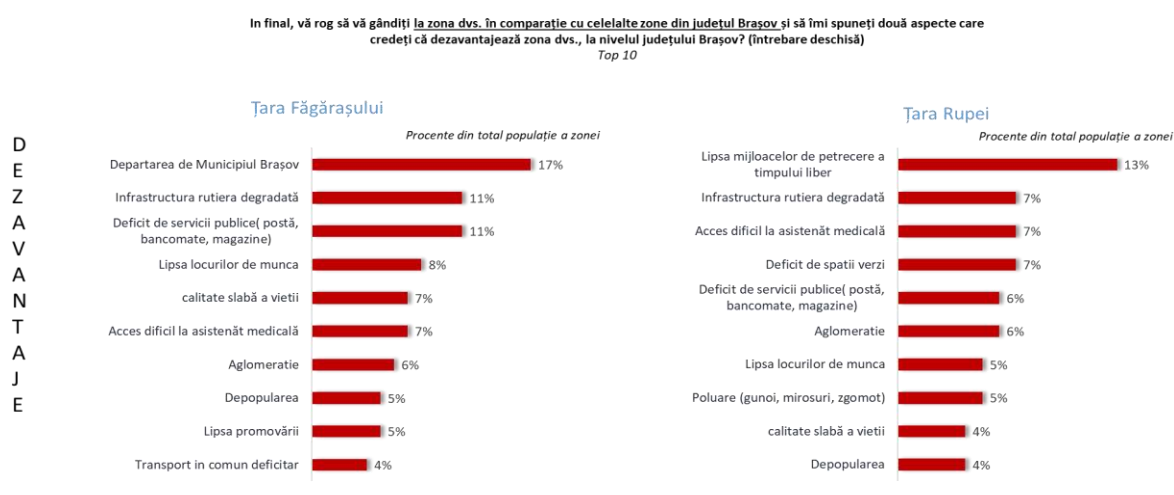

Figura 42 – Dezavantaje prezentate pe microregiuni: Tara Făgărașului – Tara Rupei

3.3. DEZVOLTAREA POLICENTRICĂ

3.3.1. Configurarea rețelei de localități la nivel județean din punct de vedere urban-rural:

Din cele 58 de UAT-uri care compun județul Brașov, doar unul înregistra peste 200000 de locuitori (municipiul Brașov), în timp ce alte patru, toate aparținând mediului urban (Făgăraș, Săcele, Zărnești și Codlea), aveau în anul 2021 o populație mai mare de 20000 de locuitori.

Aproape 38% dintre UAT-urilor județului Brașov aveau o populație cuprinsă între 726 și 3000 de locuitori. Dintre acestea, doar un singur UAT are o populație mai mică de 1000 de locuitori (Fundata), fiind situat în zona montană din sudul județului.

Mărimea medie a așezărilor urbane este de 46017 locuitori, în timp ce pentru așezările rurale este de 3736 locuitori. Între orașele județului există, de asemenea, diferențe de mărime, unele considerabile. Există o disproporție foarte mare între municipiul Brașov, reședința județului, și cel de-al doilea UAT în ierarhie, municipiul Făgăraș, valoarea fiind de 7,6/1, județul încadrându-se în fenomenul de hipertrofie la nivelul sistemului urban. Raportul dintre primul oraș în ierarhie Brașov (288344 locuitori) și ultimul oraș Predeal (4797 locuitori) este de 60,1/1.

Densitatea medie a populației județului Brașov se situează destul de mult peste media regiunii (76,88 loc/kmp), dar și peste cea de la nivel național (92,79 loc/kmp), având o valoare de

119,24 loc/kmp. Este foarte diferențiată pe cele două medii de rezidență: 426,48 loc/kmp în mediul urban și 61 loc/kmp în mediul rural. Amplitudinea valorilor extreme este mare, de la 12,86 loc/kmp în comuna Șoarș până la 1312,15 loc/kmp în municipiul Brașov.

Puțin peste 51% dintre UAT-urile județului au o densitate mai mare de 50 locuitori/kmp, cuprinzând și toate unitățile urbane. Se poate observa cum densitățile cele mai mari au o puternică conexiune cu principalele artere de circulație rutieră și feroviară din cadrul județului. Cele mai mici densități se înregistrează zona nord vestică a județului (sub 20 loc/kmp), zonă cu o accesibilitate și o polarizare mai slabă. O zonă cu densități relativ mici este și Depresiunea Făgăraș, având în vedere că aceste comune cuprind în limitele administrative și versanții munților Făgăraș, având spații vaste de păduri, iar unele sate componente sunt de tip risipit.

Densități de sub 50 loc/kmp se înregistrează în peste 48% dintre UAT-urile județului, în timp ce, la polul opus, aproape 28% dintre acestea au valori ale acestui indicator de peste 100 loc/kmp. Se poate observa influența exercitată de orașe (în special de către municipiul Brașov) în teritoriu printr-o concentrare a populației în comunele limitrofe, acestea având o mărime demografică mai mare, de peste 3000 locuitori.

UAT-uri cu un număr mare de locuitori sunt situate și pe principalele axe de comunicație ale județului (rutiere sau feroviare), rezultând legătura directă dintre gradul de accesibilitate și concentrarea populației. UAT-urile cu cel mai mic număr de locuitori se află situate în partea nordică și nord vestică cu o mai slabă accesibilitate, departe de principalul centru polarizator al județului. De asemenea, o mărime demografică mai mică o au o serie de comune din Depresiunea Făgăraș.

3.3.2. Factori ce contribuie la dezvoltarea policentrică: Analiza dezvoltării policentrice a județului se desfășoară pe două paliere, descrise în secțiunea 2.5. Primul consideră UAT-urile componente din punct de vedere administrativ conform Legii 351/2001. Compoziția urbană și rurală conform rangurilor date prin lege oferă o imagine asupra caracterului dominant al structurii UAT-urilor componente județului.

Nivelul doi de analiză privește capacitatea de polarizare a orașelor și municipiilor și implicit de a funcționa ca UAT-uri care (1). pot genera în zona lor de influență dezvoltare economică și socială în beneficiul altor UAT-uri și (2). pot constitui o rețea policentrică interjudețeană și intrajudețeană.

Tabelul 18 evaluează factorii ce contribuie la dezvoltarea policentrică a județului Brașov, în care gradul de accesibilitate a județului, existența patrimoniului natural și cultural variat asigură o contributivitate ridicată, în timp ce forța economică a zonelor urbane și rurale este diversă, însă inegal dispersată în teritoriu.

Indicele de calitate a vieții contribuie diferit, în funcție de UAT-uri, având un grad redus de contributivitate în zona rurală și mediu pentru UAT-urile urbane. Lista factorilor prezentați în tabelul următor este evaluată considerând dezvoltarea istorică a economiei rețelei de localități în context regional, rezultată din integrarea următoarelor aspecte caracteristice ale teritoriului:

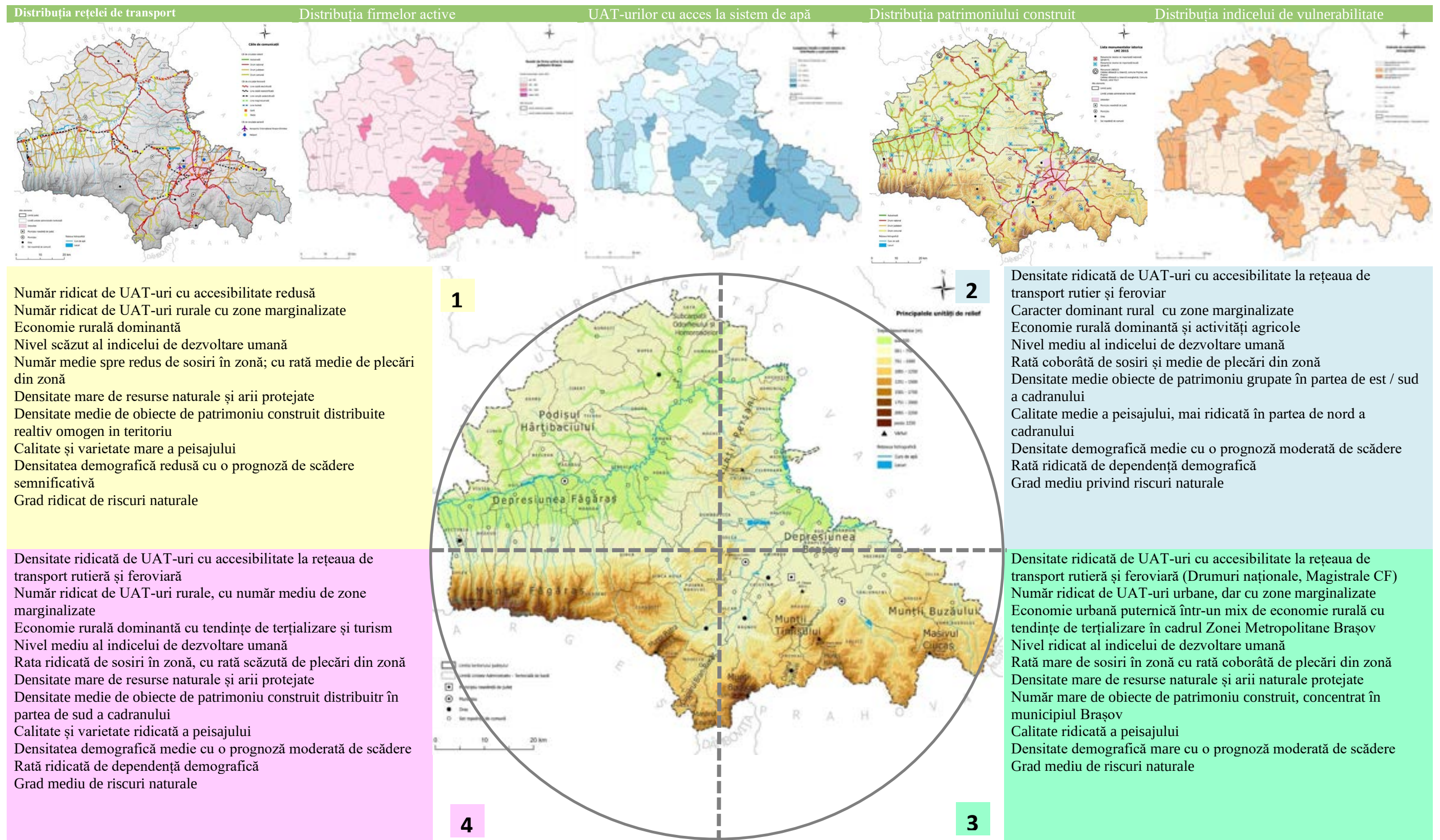
- caracteristici date de poziționarea geografică a județului și de geomorfologia teritoriului, inclusiv cadrul natural, zone protejate și habitate;
- caracteristica disparităților teritoriale rezultate din dezvoltarea în timp a infrastructurii de transport terestru și aerian;
- caracteristica disparităților teritoriale rezultate din gradul de realizare de investiții ce au condus la dezvoltarea inegală a nivelului de echipare tehnică a zonelor urbane și rurale;
- caracteristici rezultate din dinamica masei demografice și implicit economice a rețelei de localități, văzute în evoluția creșterii economice a județului în contextul poziției sale de poartă de intrare dinspre București în Regiunea Centru.

Tabel 18 – Factori și grad de contributivitate în dezvoltarea policentrică a județului

contribuție			Factor 1-Gradul de urbanizare: Rețeaua urbană a județului prezintă disparități în dezvoltarea economică între Zona Metropolitană Brașov și Tară Rupei, înregistrând disparități din punct de vedere al densității demografice, al firmelor active și a infrastructurii sociale. Tara Făgărașului și Tara Rupei nu au în prezent o masă critică de populație activă și o forță economică pentru a atenua disparitățile socio-economice la nivelul întregului județ.
redușă	medie	ridică	
contribuție			Factor 2-Accesibilitate: Județul este un nod de transport important la nivel național având legături rețeaua de transport terestră (rutier și feroviar), și aerian. Zona metropolitană Brașov se califică pentru realizarea unui nod multimodal (aerian, rutier, feroviar) de importanță națională și a unui tren metropolitan
redușă	medie	ridică	
contribuție			Factor 3-Indicele de calitate a vieții: Calitatea vieții în zonele rurale și în localitățile urbane de rang III, prin nivelul de conectare la rețelele de energie (gaz natural și electricitate), nu contribuie la atingerea unei coeziuni teritoriale.
redușă	medie	ridică	
contribuție			Factor 4-Patrimoniul natural: Zona montană cu patrimoniul natural variat, unic, precum și resursele valoroase ale lacurilor și ale subsolului contribuie ca surse de recreere și de turism specializat, atragând locuitori ai județului, dar și vizitatori din afara acestuia.
redușă	medie	ridică	
contribuție			Factor 5-Patrimoniul cultural și peisaje: Moștenirea culturală, tangibilă și intangibilă, având obiecte de patrimoniu universal, este distribuită atât în zonele rurale, cât și preponderent în cele urbane. Creșterea în regiune a rolului orașelor cu valoare culturală contribuie la dezvoltarea economică a județului.
redușă	medie	ridică	

Analiza spațială acestor factori în cadrul județului este detaliată în cele patru cadrane din Figura 43 "Abordarea integrată a atributelor esențiale dezvoltării policentrice echilibrate a județului Brașov".

Figura 43 – Abordarea integrată a atributelor esențiale dezvoltării policentrice echilibrate a județului Brașov

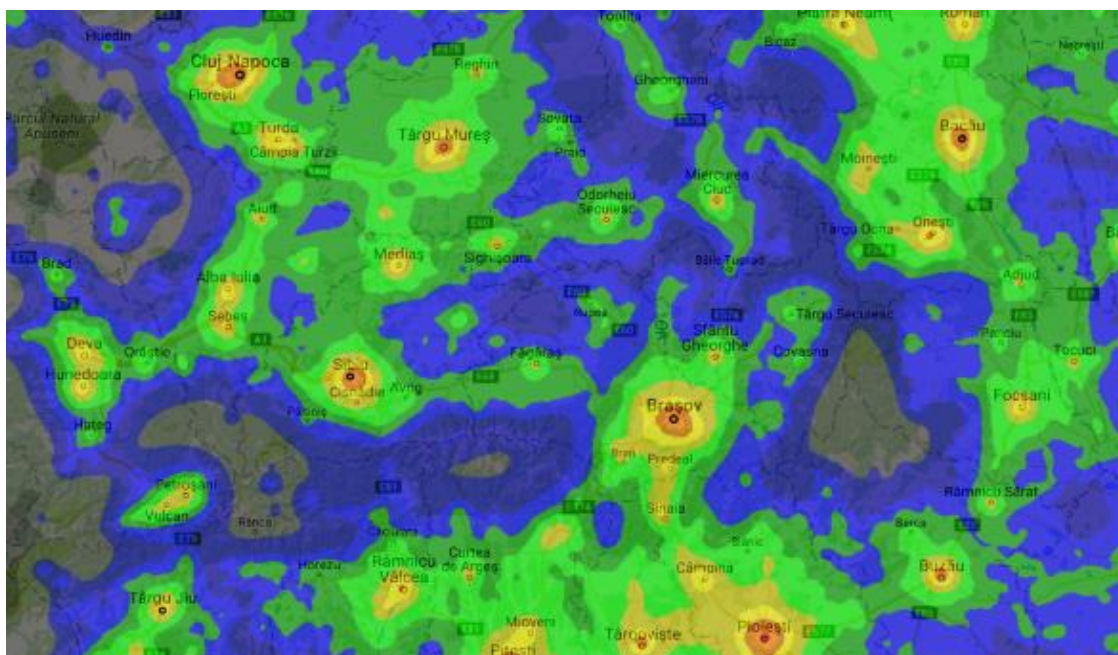
3.3.3. Contextul regional al dezvoltării policentrice: În Regiunea Centru, rețeaua policentrică este alcătuită din polul național de dezvoltare Brașov, 5 poli regionali de dezvoltare (Târgu Mureș, Alba Iulia, Sibiu, Sfântu Gheorghe și Miercurea Ciuc) o rețea densă de poli de dezvoltare intraregională, poli locali de dezvoltare și centre de creștere.

Axele structurante naționale pornesc într-o schemă radiar divergentă din municipiul Brașov, unind majoritatea polilor regionali de dezvoltare, facilitându-le schimburi de bunuri, servicii și informație, care să poată fi transmise până la nivelul centrelor de creștere. Axele structurante regionale sunt conectate cu cele naționale prin intermediul polilor de dezvoltare intraregională, astfel încât UAT-urile Regiunii Centru să beneficieze de o dezvoltare echilibrată.

Pe parcursul sectorului median există fluctuații foarte reduse generate doar de înlocuiri succesive pe scara ierarhică. Poate mai evident decât în alte regiuni, aici rezultă clar reculul unor orașe industriale specializate, din categoria celor de peste 30000 locuitori: Făgăraș, dar mai ales Cugir și Săcele. Creșterea cea mai mare o înregistrează orașul Sebeș, care deși câștigă două locuri, totuși demonstrează cum un oraș cu o economie complexă, chiar industrială, dacă se bazează pe resurse locale (lemn și produse animaliere), precum și pe tradiții în prelucrarea acestora, poate avea o mare rezistență la schimbare.

Regiunea Centru dezvoltă teritorial grupări de UAT-uri urbane reprezentative pentru județul Alba, respectiv Alba-Iulia-Sebeș, pentru județul Sibiu, respectiv municipiul Sibiu și zona sa de influență și pentru județul Mureș, respectiv Târgu Mureș-Reghin. O imagine satelitară nocturnă asupra regiunii, relevă direcțiile și intensitatea relațiilor teritoriale stabilite între UAT-urile componente Regiunii Centru.

Figura 44 – Intensitatea luminoasă a UAT-urilor din Regiunea Centru
Regiunea Nord-Vest și Nord-Est

Sursa: https://www.reddit.com/r/ImagesOfMoldova/comments/5nsg7i/hart%C4%83_cu_poluarea_luminoas%C4%83_din_rom%C3%A2nia_%C8%99i/?rdt=41865

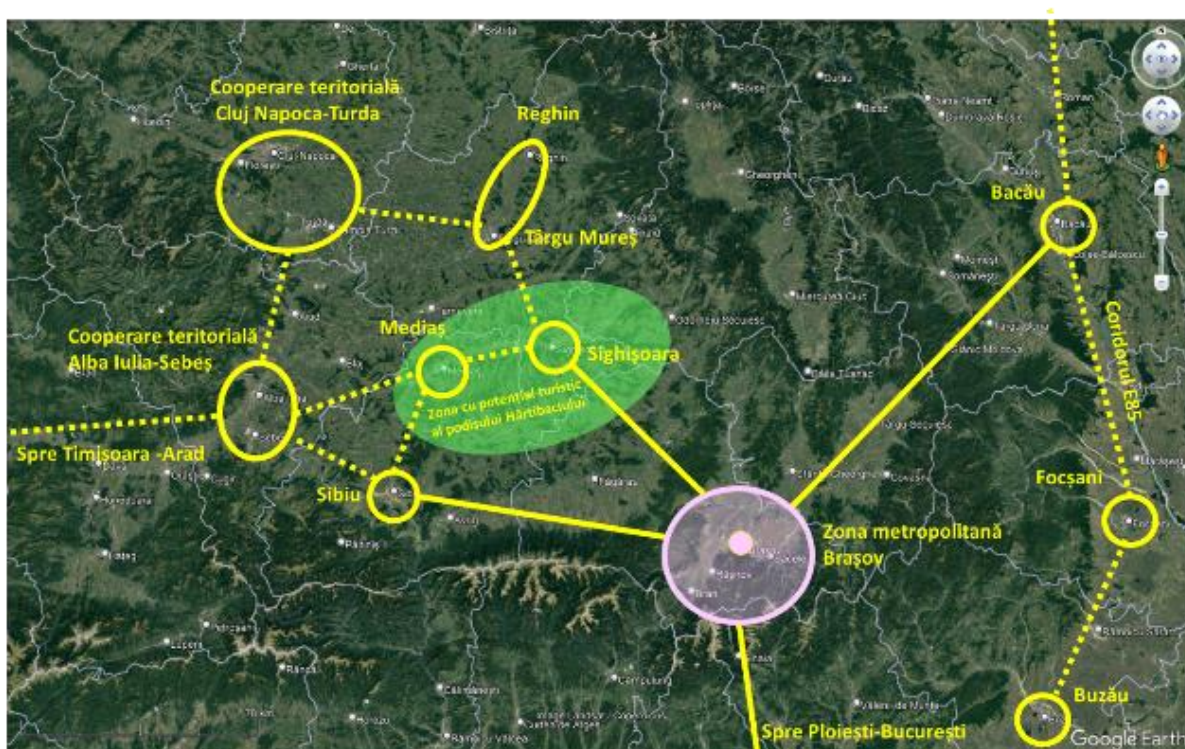
Strategia spațială abordează dezvoltarea policentrică a județului prin raportarea acestuia la nivel regional. Această perspectivă de dezvoltare, cu un plan pe termen de 10 ani, pornește de la concluziile din figura 43, în care județul Brașov, prin compoziția cumulată a valorilor naturale și culturale, prin rezultatele activităților economice și contribuției valorii adăugate, creează un agregat socio-economic, prognozând pentru viitor o creștere substanțială a competitivității

economice, a calității vieții în UAT-urile componente și a formelor de răspuns la aspectele climatice în context regional.

În prezent județul Brașov este complet conectat la rețeaua de transport primară și TEN-T. În aceste condiții, dezvoltarea policentrică necesară dezvoltării rețelei de localități atât la nivel urban cât și rural, este privită la nivel regional prin legăturile lesnicioase cu municipii de județ și zone de interes turistic.

În dezvoltarea județului apare pregnantă creșterea intravilanelor localităților urbane și rurale din partea sudică, prin dezvoltarea economică a zonei funcționale Brașov, un agregat conectat robust la rețeaua de transport teritorial TEN-T.

Figura 45 – Poziția județului Brașov în cadrul schemei de dezvoltarea policentrică regională

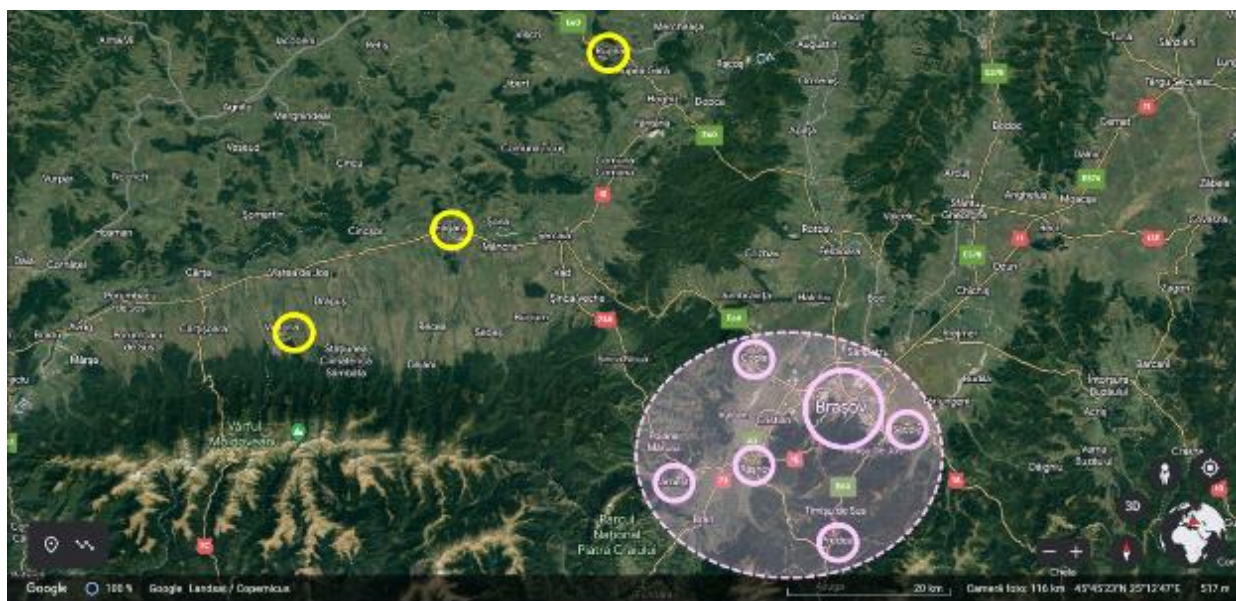
Legendă

	Conectivitate direct prevăzută în orizontul de timp 2030 realizată prin investiții în sectorul rutier spre Sibiu și Bacău și în sectorul feroviar spre Sighișoara
	Legături existente între UAT-uri urbane și în cadrul Regiunii Centru, dar fără impact semnificativ asupra dezvoltării județului Brașov
	Zonă cu potențial turistic rural a cărei dezvoltare este în beneficiul comun al UAT-urilor din județele Brașov-Sibiu-Mureș

3.3.4. Perspectiva dezvoltării policentrice în cadrul județului: Dezvoltarea policentrică a județului Brașov este rezultatul unei creșteri susținute a economiei UAT-urilor componente, a gradului de conectivitate la rețeaua de transport și a nivelului de echipare edilitară. În prezent dezvoltarea UAT-urilor din teritoriul județului urmărește caracteristicile geografice și dinamica economică a Țării Bărsei, Țării Făgărașului și a Țării Rupei.

Coroborând Zona Metropolitană Brașov cuprinde un pol regional de dezvoltare, șase poli intraregionali de dezvoltare și un pol de creștere după cum urmează: Municipiul Brașov, Oraș Predeal, Municipiul Codlea, Oraș Zărnești, Municipiul Săcele, Oraș Râșnov, Oraș Ghimbav, și comuna Prejmer.

Figura 46 – Dezvoltarea policentrică în cadrul teritoriului județului Brașov

Structura zonei metropolitane Brașov din punct de vedere al profilului economic predominant este formată din UAT-uri cu profil (1). Industrial și servicii: Brașov, Ghimbav, Săcele, Codlea, Râșnov, Zărnești, Prejmer, (2). Profil predominant servicii: Predeal, (3). Municipiul Făgăraș, orașul Victoria și orașul Rupea au ca profil dominant industrie și servicii întregind personalitatea economică a județului Brașov, dar se constată o diferență în profilul industrial și în repartitia numărului mediu de salariați și a existenței de parcuri industriale (Făgăraș și Victoria). Rupea, conectat la rețeaua de transport terestră, rămâne un centru comercial favorabil dezvoltării turismului, susținut de un patrimoniu cultural și natural valoros precum și de produse alimentare. Resursele naturale au contribuit la dezvoltarea industriei extractive și de exploatare a lemnului, de fabricarea de produse folosite în construcție.

Un sumar al factorilor cheie prezentați din perspectiva dezvoltării policentrice, pot fi considerați indicatori macro de măsurare a gradului de dezvoltare policentrică a județului Brașov:

1. Conectivitatea UAT-urilor la rețeaua primară de transport rutier;
2. Conectivitatea UAT-urilor la nodul de trafic aerian-Brașov-Ghimbav;
3. Conectivitate la magistrale de transport feroviar M300-București-Brașov-Cluj Napoca;
4. Conectivitatea UAT-urilor urbane și rurale cu o populație peste 2000 de locuitori aflate pe culoarul Oltului;
5. Accesibilitatea în zonele cu valoare culturală identitară și cu valori naturale facilitată prin rețeaua de drumuri naționale și județene;
6. Dezvoltarea Zonei Metropolitane Brașov prin ridicarea indicatorilor de urbanizare prevăzuți prin Legea 351/2001 și a turismului montan;
7. Dezvoltarea zonei urbane Funcționale Făgăraș și Rupea, prin identificarea și consolidarea de segmente economice complementare sectoarelor economice ale Zonei Metropolitane Brașov și ale municipiului Sibiu;
8. Dezvoltarea susținută a profilului turistic de iarnă al stațiunilor Predeal și Poiana Brașov;
9. Consolidarea și promovarea rețelei de trasee culturale din județul Brașov în contextul Regiunii de Dezvoltare Centru pentru destinația ecoturistică "Colinele Transilvaniei" împreună cu județul Mureș, și Sibiu și cu zona Geoparcului "Tinutul Buzăului" din județul Buzău.

4. VIZIUNEA DE DEZVOLTARE ȘI COMPONENTELE STRATEGIEI TERITORIALE

4.1. COMPONENTE ÎN FORMULAREA VIZIUNII DE DEZVOLTARE

Viziunea cu specific teritorial urmărește reducerea disparităților sociale și teritoriale identificate, pentru consolidarea și dezvoltarea infrastructurii economice și sociale și utilizarea resurselor umane, naturale și administrative existente, necesare integrării obiectivelor și politicilor explicit teritoriale ale județului și ale UAT-urilor componente, cu cele regionale, naționale și europene. Teritoriul județului Brașov a deținut și deține valori care justifică dezvoltarea sa, dar prezintă disparități teritoriale între localitățile din zona nord-vest, Podișul Hârtibaciului, și localitățile rurale aflate pe cursul râului Olt și Zona Metropolitană Brașov.

În acest scop, viziunea coordonează obiective a căror țință majoră este dezvoltarea calității vieții, echiparea teritoriului și creșterea interesului investițional public și privat către județ, prin:

- Consolidarea conectivității la rețelele de transport și energie de tip TEN și creșterea mobilității pe teritoriul județului;
- Creșterea susținută a contribuției economiei din zonele urbane în dezvoltarea județului, prin investiții în consolidarea și dezvoltarea patrimoniului social, economic și cultural;
- Îmbunătățirea indicatorilor ce privesc calitatea locuirii în zonele rurale, ca o formă eficientă și măsurabilă de combatere a scăderii demografice și de atragere de noi rezidenți și investiții;
- Conservarea și protejarea biodiversității, patrimoniului cultural și peisajului.

Dimensiunea spațială a strategiei acoperă două componente cu impact teritorial: una la nivel județean, în corelare cu teritoriul național (în afară) și alta la nivelul U.A.T.-urilor județului (în interior). Pe lângă componentele cu dimensiune spațială explicită, strategia conține direcții de acțiune ce privesc infrastructura instituțională la nivel județean, cu rol de susținere a eficienței și eficacității configurării spațiale policentrice a județului, pentru atingerea coeziunii teritoriale. Aceste componente sunt detaliate după cum urmează:

- Componenta 1, cu dimensiune spațială explicită la nivel județean, cuprinde elementele ce privesc (1). gradul de conectivitate a județului la rețele majore de transport și de energie și mobilitate în cadrul rețelei de localități și (2). Protecția și dezvoltarea prudentă a mediului natural, însoțite de politici de reducere a poluării;
- Componenta 2, cu dimensiune spațială explicită la nivelul U.A.T.-urilor, se referă la procesul de reabilitare și dezvoltare a localităților urbane și rurale, prin asigurarea accesului membrilor comunităților locale la locuri de muncă și servicii de interes public general și prin conectivitatea la rețeaua de utilități publice.
- Componenta 3, instituțională, cuprinde elemente ce privesc administrația publică locală implicată în planificarea teritoriului și capacitatea acesteia de a gestiona documentațiile de amenajarea teritoriului și urbanism realizate cu suport GIS.

4.1.1. Componenta 1. Dimensiune spațială explicită la scara județului: Conectivitate, Mobilitate și Mediu

Conectivitatea și Mobilitatea: Conectivitatea reprezintă baza dezvoltării spațiale policentrice, cu rol important în dezvoltarea economică și socială a rețelei de localități din județul Brașov. Conectarea U.A.T.-urilor, a oamenilor, cunoașterea și coordonarea ideilor și inițiativelor de dezvoltare, solicită planificare și investiții pe întreaga perioadă de valabilitate a PATJ-ului.

Intermodalitatea în sectorul transporturilor și rețelelor de energie și internet, extinse în interiorul județului, cu legăturile acestora către rețelele de transport trans-naționale sunt sectoare cheie în planificarea spațială pentru dezvoltarea județului, în special a comunităților și patrimoniului rural.

Conectivitatea și mobilitatea au adus o contribuție semnificativă în amplasarea investițiilor majore, urmând ca prin dezvoltarea de noi relații între localități și zone geografice cu potențial, să determine implicit noi dinamici în modul de folosire a terenurilor și posibile extinderi ale intravilanului, planificarea noilor coridoare economice, a nodurilor intermodale de transport pentru persoane și bunuri, a coridoarelor ecologice și a punctelor de interes turistic și de recreere.

Mediul natural: Mediul, lipsit de factori poluatori ai solului și apei în principal, prin calitatea sa reprezintă un factor de creștere și implicit de populare a comunităților locale prin crearea unui cadru atractiv pentru noi rezidenți și firme.

Teritoriul județului s-a constituit și dezvoltat ca rețea de localități, urmând caracteristicile naturale, predominant fiind efectul unui complex de factori biotici și abiotici – calitatea solului, cursuri de apă și lacuri, ce au permis dezvoltarea de activități în sectorul primar divers și existența unui ecosistem continuu și distinct, ce a favorizat apariția unor habitate pentru diverse specii de plante și animale. În consecință, formularea și implementarea de activități și proiecte vizează scara întregului județ, urmărind protejarea și conservarea caracteristicilor și calității cadrului natural existent.

Pentru combaterea efectelor ce pot afecta suprafețele de teren alocate producției agricole, creșterii animalelor, silviculturii și turismului, vor fi necesare intervenții de planificare spațială în utilizarea resurselor naturale, folosirea practicilor durabile și ecologice ale politicii agricole comunitare, precum și realizarea de investiții majore la nivel regional pentru combaterea și prevenirea riscurilor naturale și antropice, dar și de utilizare eficientă a surselor de energie regenerabilă/verde.

4.1.2. Componenta 2: Dimensiune spațială explicită a U.A.T.-urilor¹²

Dezvoltarea rurală și parteneriatul urban – rural: Localitățile rurale reprezintă un factor important în identitatea și dezvoltarea județului, prin activitățile sectorului primar și prin tipologia peisajului. Dimensiunea spațială se limitează la intravilanul localităților rurale, care se confruntă cu (1). lipsa gazului metan în totalitate sau în diverse zone, (2). probleme de alimentare cu apă potabilă, canalizare și tratare a apelor uzate și (3). o insuficientă infrastructură socială și de sănătate, mai ales în zonele rurale care nu sunt cuprinse în zone urbane funcționale.

În cazul nevoii de atingere a unei economii de scară în ceea ce privește asigurarea utilităților publice, sau a unor servicii publice (cum ar fi transportul în comun și tren metropolitan), întărirea și realizarea de noi parteneriate public-public-privat în realizarea de proiecte, cu participarea Consiliului Județean și a comunităților locale, este un instrument necesar, în virtutea principiului cooperării.

Activitățile agricole vor trebui încurajate pe terenurile cu potențial, respectiv cu bonitate ridicată. Zonele predominant agricole, care au demonstrat productivitate, trebuie întreținute și protejate. Tipurile de plantații agricole, legumicole, pomicole vor trebui diversificate, pentru a constitui un avantaj al producătorilor pe piețele urbane și pentru a întări sectorul industriei alimentare. Susținerea locuirii și a activităților agricole din zonele montane, rămâne o prioritate care solicită sprijinul Ministerului Agriculturii și Dezvoltării Rurale prin Agenția Națională a Zonelor Montane.

Regenerarea urbană: Zonele urbane au în continuare, prin efectul finanțărilor europene, șansa de menținere a activităților economice existente, de creștere a locurilor de muncă generate

¹² Dimensiunea spațială configurează ansamblul de decizii cu caracter spațial prin care situațiile specifice existente la nivelul UAT-urilor sunt în jurisdicția și competența consiliilor locale.

de noi activități economice în producție, servicii sau construcții (cazul noilor locuințe sau al restaurării/reabilitării clădirilor de patrimoniu cultural), șansă ce conduce la conversia funcțională a unor terenuri și clădiri, la extinderea de loturi de teren solicitate de noi investiții, sau la instituirea unor zone de protecție a monumentelor.

Utilitățile publice, precum sistemele de alimentare cu apă, canalizarea și rețelele de distribuție gaz și electricitate, vor trebui extinse în scopul stimulării dezvoltării economice și asigurării de alternative economice viabile pentru viitoarele amplasamente de zone rezidențiale și/sau de afaceri.

Din punct de vedere al modului de utilizare a terenului în intravilanul orașelor, cererea de terenuri va fi ghidată de planurile urbanistice generale și de planurile de amenajare a teritoriului zonal periurban/metropolitan. Prin aceste instrumente se pot propune coordonat cu finanțatorii, locuitorii și avizatorii documentațiilor (1). tipurile de investiții compatibile, în scopul evitării externalităților teritoriale negative și (2). capacitățile utilităților publice existente sau propuse, în funcție de densitatea unităților funcționale solicitate (locuințe, birouri, parcuri logistice etc).

Regenerarea urbană atinge și elemente de coeziune prin identificarea și reabilitarea unor zone marginalizate din municipii și orașe, ce se confruntă cu (1). probleme sociale și economice, (2). lipsa sau insuficiența unei infrastructuri sociale, (3). lipsa spațiilor verzi, considerate ca indicator de mediu, (4). investiții insuficiente în transport și noi facilități de transport, (5). lipsa de investiții în obiective pentru servicii comunitare (muzee, biblioteci, creșe, spitale etc).

4.1.3. Componenta 3: Dezvoltare instituțională (componentă suport ce susține dimensiunea spațială a strategiei)

Strategia teritorială din structura PATJ Brașov poate fi pusă în aplicare cu resurse umane și tehnologice și cu proceduri administrative eficiente. Componenta 3 vizează capacitatea administrației locale în gestionarea teritoriului, prin realizarea și implementarea obiectivelor și proiectelor propuse în documentațiile de amenajare a teritoriului.

Folosirea sistemelor informatice teritoriale prin stocarea, aducerea la zi și coordonarea datelor spațiale cuprinse în aceste documentații, contribuie la cunoașterea în timp real a problematicei teritoriului și la creșterea capacității de răspuns în fața diverselor situații. Creșterea participării la programe de formare continuă, legate de aspectele teritoriale ale domeniilor conexe și de management public, alături de implicarea instituțiilor publice sau private din cercetare/dezvoltare, contribuie la creșterea capitalului uman și a performanțelor administrației locale.

4.2. PRINCIPII AVUTE ÎN VEDERE ÎN FORMULAREA VIZIUNII

- a) **Coeziunea teritorială** – Viziunea susține dezvoltarea teritorială policentrică și echilibrată, încurajând dezvoltarea integrată a zonele urbane, rurale și a cadrului natural, sprijinind conectivitatea teritorială a persoanelor, comunităților și firmelor și gestionând și oferind acces la peisajului natural și cultural al județului. Consiliul Județean va asigura accesibilitatea și mobilitatea locuitorilor și activităților în condiții de siguranță și cu respectarea cadrului natural și valorilor locale.
- b) **Incluziunea** – Viziunea este proiectată pentru comunitățile de mâine, planificând azi modul de organizare a resurselor și realizând investiții în respectul nevoilor cetățenilor, prin recunoașterea diversității de valori ale comunităților și indivizilor, indiferent de vârstă și gen. Consiliul Județean urmărește ca valorile și diversitatea să fie respectate la nivel individual, organizațional și comunitar.
- c) **Participarea** – Viziunea recunoaște puterea implicării și contribuției comunităților, instituțiilor și autorităților publice, ONG-urilor și persoanelor interesate în dezvoltarea viitoare a județului. Consiliul Județean va crea oportunități pentru cetățeni de a participa

activ la dezbaterile problemelor și rezolvarea aspectelor ce privesc interesul individual și comunitar.

- d) **Calitatea și siguranța** – Viziunea pledează pentru recunoașterea și încurajarea culturii calității și a excelenței, prin folosirea și îmbunătățirea permanentă a modului de a planifica teritoriul și de a implementa investițiile. Consiliul Județean, ca lider în promovarea formelor de responsabilitate, va formula și implementa politici ce privesc păstrarea calității mediului înconjurător, realizarea de parteneriate pentru inițiative ce fundamentează calitatea serviciilor publice și calitatea vieții.
- e) **Coordonarea** – Planurile de amenajare a teritoriului județean și documentațiile de urbanism ale consiliilor locale din județ constituie baza unei societăți cu o economie competitivă și un patrimoniu durabil. Aceste documentații se vor coordona cu documentațiile de amenajare a teritoriului elaborate la nivel național și regional și vor integra politici și investiții regionale și naționale. Consiliul Județean, prin utilizarea de instrumente informatice geospațiale, va genera o nouă cultură a coordonării documentelor specifice planului de amenajare a teritoriului județean și planurilor urbanistice ale localităților.
- f) **Cooperarea** – Dezvoltarea teritorială policentrică solicită inițiative ale administrației publice pentru: (1). Realizarea de noi forme de parteneriat între zonele urbane și rurale, pentru furnizarea de servicii publice; (2). Realizarea de planuri comune de atragere de investiții cu grad ridicat de ocupare a forței de muncă; (3). Folosirea de mijloace comune de promovare a economiei locale, a valorilor naturale și culturale; (4). Promovarea de servicii bazate pe utilizarea eficientă a resurselor. Consiliul Județean va iniția și promova parteneriate ce conduc la atragerea de investiții, la realizarea de servicii publice de calitate și de promovare a activităților și valorilor județului Brașov.

4.3. VIZIUNEA DEZVOLTĂRII TERITORIALE A JUDEȚULUI BRAȘOV

Viziunea de dezvoltare consideră județul ca deținător de resurse valoroase în (1). atragerea de investiții cu valoare adăugată capitalizând patrimoniul construit existent, terenuri și clădiri, (2). formarea unei populații active aptă să se adapteze mobilității pieței de muncă și a schimbărilor tehnologice, (3). valorificarea patrimoniului natural și cultural atât în activități tradiționale, dar și de nișă pentru dezvoltarea de activități în sectoare de cercetare ce pot susține generarea de valoare adăugată ridicată.

Acest demers conduce la elaborarea unei viziuni strategice de dezvoltare teritorială cu o dimensiune regională din punct de vedere spațial, dincolo de granițele județului Brașov, în care rețeaua de valori locale să fie utile și atractive la nivel global pentru a atrage noi rezidenți, firme și vizitatori.

Elementele cuprinse în *Viziunea de dezvoltare a județului* formulată în cadrul Strategiei de dezvoltare durabilă pentru perioada 2021-2027 definesc județul Brașov ca *sustenabil, inteligent, echitabil și atractiv pentru locuitori, investitori și turiști*, viziune susținută de următoarele direcții strategice: 1. Îmbunătățirea factorilor de mediu, eficiență energetică, energie regenerabilă și schimbări climatice; 2. Conectivitate durabilă și dezvoltare integrată a comunităților inteligente urbane & rurale; 3. Consolidarea și dezvoltarea economiei județene durabile și competitive; 4. Dezvoltarea unui turism sustenabil și atractiv pentru turiști și locuitorii săi; 5. Dezvoltarea sustenabilă integrată și unitară a culturii brașovene prin respectarea moștenirii trecutului și asigurarea de investiții permanente în inițiativele culturale și artistice de calitate oferite locuitorilor și turiștilor; 6. Dezvoltarea capitalului uman din județul Brașov prin îmbunătățirea accesului la servicii de educație, de sănătate și de asistență socială de calitate pentru toți locuitorii săi.

În coordonare cu Strategia dezvoltare durabilă pentru perioada 2021-2027, respectând principiul dezvoltării durabile, al egalității și echității între generații, Strategia de Dezvoltare

Teritorială din cadrul PATJ, pune accent pe obiective și politici explicit spațiale, județul devenind un teritoriu al coeziunii teritoriale, dezvoltat policentric specializat, complementar și competitiv, în care dezvoltarea va asigura atingerea unui echilibru spațial fără disparități între UAT-urile componente și luarea de decizii publice, ale căror beneficii susțin potențialul economic și coeziunea socială, contribuind la formarea moștenirii ce va fi transmisă următoarelor generații.

VIZIUNEA DEZVOLTĂRII TERITORIALE

Viziunea teritorială consideră trei piloni de bază în proiectarea dezvoltării județului în perspectiva anului 2035:

- **Conectivitate:** Județul Brașov un teritoriu cu valori naturale și culturale deosebite, situat pe culoarul Oltului, parte a Regiunii Centru, contribuie la dezvoltarea teritorială prin creșterea conectivității și mobilității zonelor urbane funcționale prin rețele de transport și prin parteneriate pentru dezvoltarea economico-sociale a UAT-urilor componente.
- **Competitivitate:** Economia județului se adaptează dinamicii schimbărilor tehnologice și dinamicii piețelor internaționale, exportând creștere economică prin spectrul de competitivitate.
- **Atractivitate:** Calitatea teritoriului și a vieții locuitorilor este măsurabilă prin (1). investiții în utilități și servicii publice și predictibilitatea modului de folosire a intravilanelor localităților urbane și rurale și (2). respectul față de valorile patrimoniului natural și construit.

Județul Brașov, un teritoriu al diversității și competitivității, o structură a rețelei de localități generată prin parteneriate locale, se dezvoltă pentru atingerea unui spectru complet de cunoaștere și experiență în creșterea atractivității teritoriului și calității vieții!

4.4. OBIECTIVE GENERALE ȘI SECTORIALE

Viziunea dezvoltării teritoriale a județului Brașov este susținută de un pachet de obiective generale și sectoriale cu dimensiune spațială explicită și de susținere instituțională, sintetizate în matricea din figura următoare și care sunt detaliate și justificate în continuare.

Figura 47 – Matricea obiectivelor generale cu dimensiune spațială explicită și de susținere instituțională

Obiectiv general de dezvoltare teritorială 1: Susținerea prin parteneriat teritorial a dezvoltării policentrice ca raspuns eficace la provocările economice, sociale, demografice și climatice, care afectează teritoriul județului Brașov			Obiectiv general de dezvoltare teritorială 2: Creșterea coeziunii teritoriale a rețelei de localități din județul Brașov prin creșterea nivelului de echipare edilitară și a infrastructurii serviciilor publice de interes general				
Obiective cu dimensiune teritorială explicită la nivelul UAT Județ Brașov			Obiectiv cu dimensiune teritorială explicită la nivelul UAT-urilor componente				
	Obiectiv sectorial 1-1: Creșterea gradului de conectare a județului și a UAT-urilor componente la rețele de transport și utilități și energie		Obiectiv sectorial 1-2: Asigurarea protejării patrimoniului natural și a folosirii prudente a resurselor naturale		Obiectiv sectorial 2-1: Creșterea competitivității, atractivității și a calității vieții în U.A.T-urile urbane		Obiectiv sectorial 2-2: Mobilizarea capitalului social și cultural necesar creșterii atractivității și calității vieții în U.A.T-urile rurale
Obiectiv general 3: Consolidarea capacității administrației publice locale în dezvoltarea echilibrată și susținută a teritoriului județului Brașov							
Obiectiv suport implementării PATJ, non-spațial							
				Obiectiv sectorial 3.1: Dezvoltarea capacității operaționale de implementare și administrare a P.A.T.J. Brașov			

Obiectiv general de dezvoltare teritorială 1:

Susținerea prin parteneriat teritorial a dezvoltării policentrice ca răspuns eficace la provocările economice, sociale, demografice și climatice, care afectează teritoriul județului Brașov

Justificarea obiectivului: Rețeaua localităților județului este compusă din localități urbane și rurale având localizări cu factori geografici diverși, cu densități și structuri demografice variate și implicit cu dinamici socio-economice diferite. Pentru susținerea dezvoltării spațiale echilibrate a județului, rețeaua localităților are nevoie de o creștere a masei demografice și economice a zonelor urbane și de parteneriate urban-rural, printr-o cooperare teritorială în vederea asigurării de servicii și utilități prin forme de utilizare susținută și viabile financiar.

De asemenea, creșterea rolului orașelor mici, precum și a unor localități rurale, aflate în zone urbane funcționale, cu densitate demografică mai ridicată și un profil economic specializat, va conduce la echilibrarea rețelei de localități în urma procesului de extindere a echipării teritoriului și la o creștere economică personalizată conform amplasării și profilului UAT-urilor. Obiectivele sectoriale ce susțin dezvoltarea policentrică a județului în următorii 10 ani sunt următoarele:

Obiectiv sectorial 1-1:

Creșterea gradului de conectare a județului și a UAT-urilor componente la rețele de transport și utilități și energie

Justificarea obiectivului: Dezvoltarea rețelei de transport, energie, ITC și utilități și conectarea UAT-urilor la aceste rețele vor contribui la stimularea activităților economice, turismului și la creșterea coeziunii teritoriale, astfel:

- Căile de transport naționale terestre, rutiere și feroviare, existente și propuse prin Masterplanul General de Transport, cu conexiuni în rețeaua drumurilor județene și comunale consolidează dezvoltarea policentrică în cadrul rețelei de localități a județului.
- Creșterea accesibilității și mobilității în interiorul județului, susținută de sisteme de siguranță și securitate a traficului, contribuie la capitalizarea și creșterea bazei economice (terenuri și construcții) și la integrarea patrimoniului natural și cultural în rețele de cunoaștere și turism.
- Conexiunile la rețelele de transport de energie, gaze naturale și energie electrică, telecomunicații și de alimentare cu apă potabilă îmbunătățesc factorii de localizare pentru investiții și turism, contribuind la creșterea competitivității economice a UAT-urilor și la îmbunătățirea condițiilor de locuire.

Obiectiv sectorial 1-2:

Asigurarea protejării patrimoniului natural și a folosirii prudente a resurselor naturale

Justificarea obiectivului: Amplasarea județului într-un cadru natural valoros și variat, cu valori unice, oferă atât sectorului public cât și privat, instituțiilor academice și de cercetare, posibilități de cunoaștere și analiză, promovare, valorificare și protecție a acestuia. Fundamental pentru județ este modul în care planificarea spațială a investițiilor nu afectează patrimoniul natural, biodiversitatea județului, resursele de teren arabil și de apă, prin controlul expansiunii dezvoltării urbane și rurale în aceste teritorii și prin asigurarea conservării resurselor naturale și reducerea factorilor de risc antropici și natural.

Obiectiv general de dezvoltare teritorială 2:

Creșterea coeziunii teritoriale a rețelei de localități din județul Brașov prin creșterea nivelului de echipare edilitară și a infrastructurii serviciilor publice de interes general

Justificarea obiectivului: Strategia de dezvoltare teritorială pune pe același plan calitatea locuirii în zonele urbane și rurale, contribuind la dezvoltarea integrată a mediului socio-economic al județului. Prin îmbunătățirea parteneriatului urban-rural se asigură dezvoltarea zonelor urbane funcționale și reducerea disparităților teritoriale. Caracteristicile specifice zonelor urbane și rurale sunt abordate separat în două obiective sectoriale subsecvente ce privesc distinct dezvoltarea urbană și rurală:

- Creșterea competitivității, atractivității și calității vieții în U.A.T-urile urbane solicită echiparea sistemelor de distribuție a apei potabile și de colectare și prelucrare a celei uzate. Rețeaua de localități urbane și rurale are nevoie totodată de o nouă calitate a furnizării serviciilor de interes public, prin dezvoltarea/echiparea infrastructurii acestora și prin resurse umane de specialitate privind sănătatea, educația și serviciile sociale.
- Teritoriul rural este domeniul de acțiuni întreprinse pentru refacerea, protecția și consolidarea ecosistemelor, încurajarea utilizării eficiente a resurselor, promovarea incluziunii sociale, pentru reducerea sărăciei prin dezvoltare economică, prin menținerea calității apelor, gestionarea durabilă a terenurilor, plantarea de arbori pentru prevenirea eroziunii solurilor și a inundațiilor etc.

O mai bună cooperare între localitățile județului și asigurarea de conexiuni cu alte zone urbane funcționale și piețe de desfacere, solicită de asemeni extinderea și modernizarea rețelei ITC și de drumuri județene și comunale, în paralel cu modernizarea sistemului de transport public.

Obiectiv sectorial 2-1:

Creșterea competitivității, atractivității și a calității vieții în U.A.T-urile urbane

Justificarea obiectivului: Atractivitatea zonelor urbane va fi dată de modul de specializare economică, bazată pe cercetare tehnologică și a piețelor de desfacere a bunurilor și serviciilor proprii județului și pe valorificarea prudentă a patrimoniul natural și cultural. Din punct de vedere al activităților economice, centrele urbane reprezintă pilonii de dezvoltare ai județului, locuri în care se fac schimburi de bunuri și servicii pentru rezidenți și vizitatori, unde locuitorii se adaptează schimbărilor socio-economice rapide și diverse.

Activitățile productive susținute prin aportul infrastructurii energetice, dar și prin realizarea și conectarea județului la noduri regionale de tranzit multimodal, vor contribui la dezvoltarea zonelor funcționale urbane. Folosirea economică a resurselor de teren și a infrastructurii urbane solicită combinarea diverselor forme de utilizare a terenului în funcție de dinamica cererii pieței.

Prin planurile urbanistice generale ale UAT-urilor județului, se va analiza cererea pentru funcțiuni de locuit și de muncă și vor fi indicate zonele de revitalizare, sau de reciclare funcțională a terenurilor, inclusiv ale celor poluate istoric, pentru a permite creșterea densității urbane, cu prioritate, în intravilanul existent și în coordonare cu indicatorii PITA și POTA relevați în PATJ Partea a II-a.

În zonele centrale ale orașelor, calitatea vieții urbane va fi consolidată și prin mărirea suprafeței spațiului public dedicat parcurilor, piețelor publice și zonelor pietonale și pentru transport public și privat. Creșterea rolului cultural al zonelor centrale, susținut de existența unui patrimoniu construit și de funcțiuni culturale, educative și comerciale, reprezintă o formă de creștere a dinamismului și a gradului de creativitate și inovativitate al orașelor.

Obiectiv sectorial 2-2:

Mobilizarea capitalului social și cultural necesar creșterii atractivității și calității vieții în U.A.T-urile rurale

Justificarea obiectivului: Configurarea spațiului locuit și al peisajul rural al județului reprezintă rezultatul dezvoltării continue, istorice a economiei cu specific local și a spațiului geografic și cultural caracteristic regiunii. Activitățile economice din zonele rurale ale județului asigură produsele de consum ale comunităților locale și naționale, fiind susținute de o structură de forță de muncă orientată direct către producția agricolă/zootehnică, competitivă prin calitate și preț în piețele de desfacere externe.

Dezvoltarea culturii de locuire în zone verzi/eco, favorabile din punct de vedere al calității mediului și al modului de alimentație, reprezintă pentru zonele rurale ale județului o posibilitate de creștere, iar calitatea planificării spațiale și a proiectării arhitecturii în zonele rurale constituie o direcție de acțiune necesară conservării identității spațiului rural.

Obiectiv general 3:

Consolidarea capacității administrației publice locale în dezvoltarea echilibrată și susținută a teritoriului județului Brașov

Justificarea obiectivului: Responsabilitatea implementării PATJ aparține Consiliului Județean Brașov, dar ceilalți actori publici și privați – de la nivel central, regional și local, au de asemenea un rol important prin finanțarea și realizarea proiectelor care le revin în atribuție directă¹³.

Pentru a susține dezvoltarea, sunt necesare resurse politice, financiare și tehnice, al căror aport să contribuie la implementarea obiectivului general de dezvoltare policentrică a județului și de creștere a calității vieții în UAT-urile componente.

Dezvoltarea durabilă a spațiului solicită o dezvoltare continuă a capacității de planificare a resurselor economice teritoriale și de răspuns la problemele generate de dezvoltarea economică și de impactul schimbărilor climatice. Resursele tehnice/profesionale și finanțarea acestora fundamentează politicile publice și, de aceea, este abordată în continuare formularea unui obiectiv sectorial suport, care se referă la capacitatea administrativă de gestionare a PATJ și de coordonare a planurilor urbanistice realizate la nivelul UAT-urilor componente județului Brașov.

Obiectiv sectorial 3.1:

Dezvoltarea capacității operaționale de implementare și administrare a P.A.T.J. Brașov

Justificarea obiectivului: Administrația publică locală reprezintă baza instituțională locală a dezvoltării, cu rol determinant în eficiența procesului de dezvoltare și în calitatea rezultatelor acestuia. Schimbările demografice, economice și sociale, modificările spațiale în distribuția creșterii economice, sau impactul schimbărilor climatice, pun Consiliul Județean în situația de a formula politici locale, care să rezolve, sau să atenueze aceste aspecte.

Resursele umane existente în aparatul administrației publice locale sunt limitate, iar șansele de creștere pe termen scurt a numărului acestora sunt critice. Capacitatea redusă a administrației publice executive la nivelul UAT-urilor din mediul rural creează dificultăți în coordonarea, sau rezolvarea unor probleme cu caracter teritorial. O politică de e-guvernare, cu

¹³ Sunt vizate proiectele privind infrastructura de transport cuprinse în Masterplanul General de Transport.

eficientizarea procesului de lucru prin folosirea de mijloace ITC este benefică, prin reducerea costurilor administrative și prin creșterea accesului cetățenilor în procesul de luare a deciziilor legate de probleme de interes local.

Susținerea dezvoltării teritoriale a județului depinde nu doar de capacitatea administrației publice de a formula și implementa politici teritoriale, ci și de analize, studii și rapoarte de cercetare ce îi fundamentează deciziile. În acest sens, sectorul de cercetare și consultanță de specialitate joacă un rol important, prin oferirea de informații și scenarii alternative. Din această categorie de cercetare spațială fac parte cercetări privind biodiversitatea, studii de impact de mediu, cercetări în agricultură, studii de piață, cadastru etc., dar și strategii de dezvoltare locală pentru UAT-uri, sau parteneriate între acestea și/sau cu sectorul privat.

4.5. POLITICI ȘI PROGRAME DE DEZVOLTARE TERITORIALĂ

4.5.1. Formularea politicilor și programelor teritoriale: Documentul Comisiei Europene *Perspectiva Dezvoltării Spațiale a Europei* precizează importanța dezvoltării unui sistem policentric și echilibrat și întărirea parteneriatului dintre zonele urbane și rurale. Raportul 5 al Comisiei Europene¹⁴ privind dezvoltarea economică, socială și coeziunea teritorială aduce în discuție politici cu dimensiune teritorială explicită, politici cu dimensiune spațială parțială, și politici fără o dimensiune spațială, argumentând și rolul acestora în dezvoltarea regiunilor din punct de vedere al competitivității, al bunăstării, incluziunii sociale și al protecției mediului. Pe baza acestui raport, Rapoartele 6 și 7 ale Comisiei Europene¹⁵ argumentează evolutiv prioritățile de dezvoltare ale Europei și implicit configurarea bugetului fondului de coeziune.

Pachetul de politici spațiale conținute în Strategia de Dezvoltare Teritorială a Județului Brașov sunt prezentate în coordonare cu obiectivele generale și sectoriale precizate în secțiunea anterioară și cuprind:

- Politici cu o dimensiune spațială explicită la nivelul teritoriului județului Brașov;
- Politici de dezvoltare a rețelei de localități, cu dimensiune spațială explicită, privind UAT-urile urbane și rurale componente;
- Politici suport de implementare a politicilor cu dimensiune spațială, privind capacitatea administrativă în procesul de gestionare a PATJ Brașov.

Politicile formulate sunt detaliate prin programe subsecvente pe domenii sectoriale ale dezvoltării și pe categorii de UAT – județ, zone urbane și rurale. Coordonarea dintre lista programelor propuse și problematica teritorială este figurată în Tabelul 19. Matricea coordonării dintre obiective, politici și programe este ilustrată în figura 48.

Obiectiv sectorial 1-1: Creșterea gradului de conectare a județului și a UAT-urilor componente la rețele de transport și utilități și energie

P1-1a: Îmbunătățirea mobilității și a transportului multimodal pentru obținerea unui transport integrat infrastructurii naționale și europene

P1-1b: Creșterea conectivității UAT-urilor componente județului la rețelele magistrale de transport de energie și apă potabilă

Programe

Program 1.1-a1: Infrastructura de transport rutier național/regional

Program 1.1-a2: Infrastructura de transport rutier județean

Program 1.1-a3: Variante ocolitoare

Program 1.1-b1: Rețele de transport gaze naturale

Program 1.1-b2: Rețele de transport energie electrică

Program 1.1-b3: Rețele de telecomunicații – TIC

¹⁴ 2010, CE, Investing in Europe's future, Fifth report on economic, social and territorial cohesion

¹⁵ 2014, CE, Investment for jobs and growth Promoting development and good governance in EU regions and cities, Sixth report on economic, social and territorial cohesion;

2017, CE, My Region, My Europe, Our Future, Seventh report on economic, social and territorial cohesion.

Program 1.1-a4: Infrastructura de transport feroviar și a stațiilor CF

Program 1.1-a5: Multimodalitate și inter-operativitate în cadrul rețelei de transport

Program 1.1-a6: Îmbunătățirea siguranței traficului în rețeaua de transport terestru

Program 1.1-a7: Rețeaua de trasee turistice

Program 1.1-a8: Infrastructura de transport aerian

Program 1.1-b4: Sisteme zonale de alimentare cu apă (surse, conducte aducțiune, stații de pompare, stații de tratare)

Obiectiv sectorial 1-2:

Asigurarea protejării patrimoniului natural și a folosirii prudente a resurselor naturale

Politica P1-2a: Menținerea integrității și calității patrimoniului natural și a resurselor naturale

P1.2-b: Adaptarea la schimbări climatice, riscuri și reziliență la dezastre

Programe

Program 1.2-a1: Protecția și conservarea biodiversității și a peisajului

Program 1.2-a2: Monitorizarea integrității patrimoniului natural

Program 1.2-a3: Calitatea apelor: ecologizarea cursurilor de apă și a resurselor de apă

Program 1.2-a4: Crearea de suprafețe împădurite în zone montane cu risc la inundații (torenți)

Program 1.2-a5: Zone cu peisaj deosebit

Program 1.2-a6: Ape minerale terapeutice

Program 1.2-a7: Oglinzi de apă permanentă (naturale și antropice)

Program 1.2-b1: Riscuri naturale: risc inundații

Program 1.2-b2: Riscuri naturale: risc alunecări de teren (alunecări active)

Program 1.2-b3: Infrastructura pentru situații de urgență

Program 1.2-b4: Riscuri naturale și antropice: risc producerea incendiilor a suprafețelor împădurite

Program 1.2-b5: Calitatea solului: amenajări pentru combaterea eroziunii solului, menținerea apei subterane, irigații

Obiectiv sectorial 2-1:

Creșterea competitivității, atractivității și a calității vieții în U.A.T-urile urbane

Politica 2.1-a: Îmbunătățirea mobilității și conectivității UAT-urilor urbane

Politica 2.1-b: Îmbunătățirea infrastructurii de producție și distribuție utilități publice

Politica 2.1-c: Reducerea poluării

Politica 2.1-d: Reabilitarea fondului construit, public și privat, a suprafețelor din domeniul public și a spațiilor verzi

Politica 2.1-e: Protecția, valorificarea patrimoniului istoric din LMI 2015

Politica 2.1-f: Susținerea dezvoltării economice

Obiectiv sectorial 2-2:

Mobilizarea capitalului social și cultural necesar creșterii atractivității și calității vieții în U.A.T-urile rurale

P2.2-a: Îmbunătățirea mobilității rurale

P2.2-b: Îmbunătățirea infrastructurii de distribuție/generare utilități

P2.2-c: Reducerea surselor de poluare

P2.2-d: Reabilitarea fondului construit, a domeniului public și a spațiilor verzi

P2.2-e: Protecția, valorificarea patrimoniului construit

P2.2-f: Susținerea dezvoltării economice

Programe

Program 2.1-a1: Rețea drumuri orășenești

Program 2.1-b1: Sistem de alimentare cu apă

Program 2.1-b2: Infrastructura ape reziduale

Program 2.1-b3: Rețea distribuție gaze naturale

Program 2.1-b4: Rețea distribuție energie electrică

Program 2.1-b5: Telecomunicații (internet)

Program 2.1-b6: Surse energie regenerabilă

Program 2.1-c1: Depozitare deșeuri

Program 2.1-c2: Conversie funcțională și clădiri

Program 2.1-c3: Situri poluate

Program 2.1-d1: Infrastructura de sănătate

Program 2.1-d2: Infrastructura de educație

Program 2.1-d3: Infrastructura socială

Program 2.1-d4: Infrastructura culturală/culte

Program 2.2-a1: Rețea drumuri comunale

Program 2.2-a2: Rețea drumuri agricole

Program 2.2-a3: Rețea drumuri forestiere

Program 2.2-b1: Sistem de alimentare cu apă

Program 2.2-b2: Infrastructura ape reziduale

Program 2.2-b3: Rețea distribuție gaze naturale

Program 2.2-b4: Rețea distribuție energie electrică

Program 2.2-b5: Telecomunicații (internet)

Program 2.2-b6: Surse energie regenerabilă

Program 2.2-c1: Depozitare deșeuri

Program 2.2-c2: Situri poluate

Program 2.2-d1: Infrastructura de sănătate

Program 2.2-d2: Infrastructura de educație

Program 2.2-d3: Infrastructura socială

Program 2.1-d5: Fond locuințe
Program 2.1-d6: Clădiri publice administrative
Program 2.1-d7: Centre sportive, recreere
Program 2.1-d8: Domeniul public (piețe, parcuri)

Program 2.1-e1: Monumente istorice din LMI aflate în pericol
Program 2.1-e2: Monumente istorice din LMI
Program 2.1-e3: Incinte, spații publice din vecinătatea monumentului și căi de acces către monumente

Program 2.1-f1: Investiții pentru activități de producție și servicii
Program 2.1-f2: Investiții pentru activități de cercetare, inovare, dezvoltare
Program 2.1-f3: Spații pentru expoziții, piețe, târguri
Program 2.1-f4: Infrastructură turistică

Program 2.2-d4: Infrastructura culturală/culte
Program 2.2-d5: Fond locuințe
Program 2.2-d6: Clădiri publice administrative
Program 2.2-d7: Centre sportive
Program 2.2-d8: Domeniul public (piețe, parcuri)

Program 2.2-e1: Monumente istorice din LMI aflate în pericol
Program 2.2-e2: Monumente istorice din LMI
Program 2.2-e3: Incinte, spații publice din vecinătatea monumentului și căi de acces către monumente
Program 2.2-e4: Stiluri în arhitectura județului

Program 2.2-f1: Investiții pentru activități de producție și servicii
Program 2.2-f2: Investiții pentru activități de cercetare, inovare, dezvoltare
Program 2.2-f3: Spații pentru expoziții, piețe, târguri
Program 2.2-f4: Infrastructură turistică

Obiectiv sectorial 3.1:

Dezvoltarea capacității operaționale de implementare și administrare a P.A.T.J. Brașov

P3.1-a: Creșterea capacității managementului public și tehnologizarea procesului de gestionare a datelor publice cu specific teritorial

P3.1-b: Integrarea datelor și a rezultatelor studiilor cu implicații asupra actualizării documentației PATJ Brașov

Programe

Program 3.1-a1: Administrarea băncii de date GIS a PATJ în cadrul Consiliului Județean

Program 3.1-a2: Coordonarea documentațiilor de urbanism ale UAT-urilor componente județului

Program 3.1-a3: Întărirea capacității profesionale a direcției Arhitectului Șef în procesul de administrare a PATJ

Program 3.1-a4: Completarea bazei tehnologice, informaționale pentru implementarea eficace a PATJ

Program 3.1-b1: Actualizarea PATJ prin monitorizarea următoarelor categorii de date/studii/documente:

- Date de recensământ
- Modificări legislative
- Modificări ale suprafețelor intravilanelor UAT-urilor componente județului Brașov, rezultate din documentații de urbanism, avizate și aprobate
- Studii realizate de autorități publice locale, naționale, europene în domeniul socio-economic, mediului, transportului, energiei, politicii agricole, cu efecte asupra documentației PATJ aprobate
- Strategii integrate de dezvoltare locală (urbană, rurală, planuri de mobilitate, orașe smart, zone rurale smart) realizate la nivelul județului Brașov
- Studii privind zone defavorizate, marginalizate, informale
- Studii de cooperare intercomunitară (metropolitan, periurban, GAL)

4.5.2. Coordonarea programelor cu disfuncționalitățile teritoriale: Lista programelor identificate răspunde problematicei teritoriale ale județului prezentate la nivel de UAT în cadrul anexei 1. Coordonarea programelor cu disfuncționalitățile identificate și/sau cu oportunitățile de dezvoltare este prezentată în tabelul următor.

Tabel 19 – Corelare programe – disfuncționalități

Programe pentru conectarea UAT-uri la rețeaua de transport	Reducere/ameliorare disfuncționalități importante
Program 1.1-a1: Infrastructura de transport rutier național/regional Program 1.1-a2: Infrastructura de transport rutier județean Program 1.1-a3: Variante ocolitoare Program 1.1-a4: Infrastructura de transport feroviar și a stațiilor CF Program 1.1-a5: Multimodalitate și inter-operativitate în cadrul rețelei de transport Program 1.1-a6: Imbunătățirea siguranței traficului în rețeaua de transport terestru Program 1.1-a7: Rețeaua de trasee turistice Program 1.1-a8: Infrastructura de transport aerian e	• UAT-uri neconectate la rețeaua de transport rutier DN • Sectoare de drum afectate de alunecări • Drumuri județene în stare rea • Starea tehnică a podurilor existente pe traseele drumurilor județene • Lipsa unui nod transport intermodal • Lipsa infrastructurii pentru transport nemotorizat
Programe pentru conectivitatea UAT-urilor la rețele de energie/ITC/apă potabilă	Reducere/ameliorare disfuncționalități importante
Program 1.1-b1: Rețele de transport gaze naturale Program 1.1-b2: Rețele de transport energie electrică Program 1.1-b3: Rețele de telecomunicații - TIC Program 1.1-b4: Sisteme zonale de alimentare cu apă (surse, conducte aducțiune, stații de pompare, stații de tratare);	• Uzura fizică și morală avansată a multor echipamente din stațiile și posturile de transformare • Existența unor linii de joasă tensiune cu secțiuni de conductoare în general subdimensionate față de consumurile actuale, și cu lungimi foarte mari ale circuitelor din post la ultimul consumator, ceea ce conduce la căderi de tensiune peste limitele admise • Existența unor localități și a unor grupuri de gospodării neelectrificate • Nivel foarte scăzut de linii electrice subterane (LEA), în localitățile din mediul rural, dar și urban • Rețelele și echipamentele aferente iluminatului public, în general, sunt învechite și prezintă un grad mare de uzură • Uzura morală (circa 30%), a instalațiilor care sunt echipate cu aparataj produs în anii 1960 • Lipsa în unele localități din mediul rural a rețelelor de alimentare cu gaze naturale, din cauza costurilor ridicate generate de condițiile de relief și a dispersării localităților și gospodăriilor • Conducte de aducțiune cu un grad de uzură ridicat • Accesibilitatea dificilă la unele surse de apă (zone izolate și drumuri neadecvate) ce generează riscuri pentru populație privind calitatea apei de băut
Programe pentru protejarea mediului	Reducere/ameliorare disfuncționalități importante
Program 1.2-a1: Protecția și conservarea biodiversității și a peisajului Program 1.2-a2: Monitorizarea integrității patrimoniului natural Program 1.2-a3: Calitatea apelor: ecologizarea cursurilor de apă și a resurselor de apă Program 1.2-a4: Crearea de suprafețe împădurite în zone montane cu risc la inundații (toreni) Program 1.2-a5: Zone cu peisaj deosebit Program 1.2-a6: Ape minerale terapeutice	• Existența unor surse de poluare a atmosferei • Existența unor surse de poluare a apelor de suprafață • Poluarea apelor subterane cu depășiri ale unor parametri față de valorile prag în punctele de monitorizare • Parametri neconformi rezultați din analiza probelor de apă potabilă în zonele mari de aprovizionare din județ • Existența de localități vulnerabile la poluarea cu nitrați • Existența terenurilor degradate și neproductive • Prezența a 5 situri potențial contaminate și a 8 situri contaminate (conf. HG 638/2015) • Soluri afectate de diferite activități poluante la nivel de UAT

Program 1.2-a7: Oglinzi de apă permanentă (naturale și antropice)
Program 1.2-b1: Riscuri naturale: risc inundații
Program 1.2-b2: Riscuri naturale: risc alunecări de teren (alunecări active)
Program 1.2-b3: Riscuri naturale și antropice: risc producerea incendiilor a suprafețelor împădurite
Program 1.2-b4: Calitatea solului: amenajări pentru combaterea eroziunii solului, menținerea apei subterane, irigații
Program 1.2-b5: Calitatea solului: amenajări pentru combaterea eroziunii solului, menținerea apei subterane, irigații

Programe pentru calitatea spațiului urban/rural

Program 2.1-a1: Rețea drumuri orașenești/municipale
Program 2.1-b1: Sistem de alimentare cu apă
Program 2.1-b2: Infrastructura ape reziduale
Program 2.1-b3: Rețea distribuție gaze naturale
Program 2.1-b4: Rețea distribuție energie electrică
Program 2.1-b5: Telecomunicații (internet)
Program 2.1-b6: Surse energie regenerabilă
Program 2.1-c1: Depozitare deșeuri
Program 2.1-c2: Situri poluate
Program 2.1-d1: Infrastructura de sănătate
Program 2.1-d2: Infrastructura de educație
Program 2.1-d3: Infrastructura socială
Program 2.1-d4: Infrastructura culturală/ culte
Program 2.2-d5: Fond locuințe
Program 2.1-d6: Clădiri publice administrative
Program 2.1-d7: Centre sportive, recreere
Program 2.1-d8: Domeniul public (piețe, parcuri)
Program 2.1-e1: Monumente istorice din LMI aflate în pericol
Program 2.1-e2: Monumente istorice din LMI
Program 2.1-e3: Incinte, spații publice din vecinătatea monumentului și căi de acces către monumente
Program 2.1-f1: Investiții pentru activități de producție și servicii
Program 2.1-f2: Investiții pentru activități de cercetare, inovare, dezvoltare
Program 2.1-f3: Spații pentru expoziții, piețe, târguri
Program 2.1-f4: Infrastructură turistică
Program 2.2-a1: Rețea drumuri comunale
Program 2.2-a2: Rețea drumuri agricole

- Prezența unor suprafețe ocupate de terenuri degradate și neproductive ce pot fi ameliorate prin împăduriri
- Zone de depozitare necontrolată a deșeurilor menajere și industriale
- Depozite neconforme de deșeuri
- Localități afectate de inundații
- Existența de areale afectate de alunecări de teren
- Manifestarea unor fenomene meteorologice periculoase
- Zone cu intensități macro seismice maxime
- Prezența de instalații care intră sub incidența Directivei SEVESO
- Societăți autorizate care utilizează rețeaua rutieră din Brașov pentru transport produse periculoase
- Imobile încadrate în clasa I de risc seismic

Reducere/ameliorare disfuncționalități importante

Infrastructura drumuri locale și spații publice

- Calitatea și viabilitatea necorespunzătoare a rețelei de comunicații terestre
- Lipsa unui nod transport intermodal
- Lipsa infrastructurii pentru transport nemotorizat

Infrastructura edilitară

- Rețelele de distribuție nu acoperă cerințele de consum, iar unele sunt vechi și au grad ridicat de uzură
- Depășirea duratei medii de viață a unei părți însemnate din conductele ce asigură furnizarea apei potabile
- Lipsa sistemului centralizat de alimentare cu apă în localitățile rurale. Acestea, din motive geografice și de costuri de investiție inițială, sunt alimentate individual din surse izvoare și fântâni.
- Calitate necorespunzătoare a apei potabile în zonele rurale
- Lipsa de rezervoare de înmagazinare
- Grad redus de contorizare a consumului de apă
- Lipsa sistemului centralizat de canalizare și epurarea apei uzate în localitățile rurale pierderi mari de apă potabilă distribuită spre consum. Conductele de canalizare și căminele au un grad de uzură ridicat (cotă mărită de infiltrații) ceea ce duce la o întreținere dificilă și costisitoare.
- În zonele rurale nu există rețea de canalizare a apelor uzate, iar gradul de acoperire cu rețele de canalizare, este nesatisfăcător, necesitând în continuare investiții pentru extinderea acestora sau rețehnologizarea și modernizarea celor existente.
- Inexistența unor stații de epurare mai ales în mediul rural. Funcționarea stațiilor de epurare a apelor uzate din localitățile urbane în condiții necorespunzătoare normelor de calitate în vigoare.
- În unele localități din mediul rural nu există stații de epurare, deversarea apelor uzate făcându-se direct în cursul unor ape. Existența pe scară largă a latrinelor uscate în mediul rural
- Nu toate sistemele de colectare a apei uzate au în punctul terminal o stație de tratare, ceea ce înseamnă că în acele cazuri apa uzată este deversată complet netratată în apele receptoare (zona montană);
- Rețele pentru ape pluviale, inexistente în mediul rural, dar și în orașele mici

Program 2.2-a3: Rețea drumuri forestiere
Program 2.2-b1: Sistem de alimentare cu apă
Program 2.2-b2: Infrastructura ape reziduale
Program 2.2-b3: Rețea distribuție gaze naturale
Program 2.2-b4: Rețea distribuție energie electrică
Program 2.2-b5: Telecomunicații (internet)
Program 2.2-b6: Surse energie regenerabilă

Program 2.2-c1: Depozitare deșuri
Program 2.2-c2: Situri poluate

Program 2.2-d1: Infrastructura de sănătate
Program 2.2-d2: Infrastructura de educație
Program 2.2-d3: Infrastructura socială
Program 2.2-d4: Infrastructura culturală/culte
Program 2.2-d5: Fond locuințe
Program 2.2-d6: Clădiri publice administrative
Program 2.2-d7: Centre sportive
Program 2.2-d8: Domeniul public (piețe, parcuri)

Program 2.2-e1: Monumente istorice din LMI aflate în pericol
Program 2.2-e2: Monumente istorice din LMI
Program 2.2-e3: Incinte, spații publice din vecinătatea monumentului și căi de acces către monumente
Program 2.2-e4: Stiluri în arhitectura județului

Program 2.2-f1: Investiții pentru activități de producție și servicii
Program 2.2-f2: Investiții pentru activități de cercetare, inovare, dezvoltare
Program 2.2-f3: Spații pentru expoziții, piețe, târguri
Program 2.2-f4: Infrastructură turistică

Programe pentru capacitatea administrativă

Program 3.1-a1: Administrarea băncii de date GIS a PATJ în cadrul Consiliului Județean
Program 3.1-a2: Coordonarea documentațiilor de urbanism ale UAT-urilor componente județului
Program 3.1-a3: Întărirea capacității profesionale a direcției Arhitectului Șef în procesul de administrare a PATJ
Program 3.1-a4: Completarea bazei tehnologice, informaționale pentru implementarea eficientă a PATJ
Program 3.1-b1: Actualizarea PATJ prin monitorizarea categoriilor de date/studii/documente

Patrimoniu construit și peisaj

- Existența în UAT-uri a 8 monumente în precolaps și în colaps.
- Monumente nelocalizabile dispărute sau distruse
- Accesul deficitar către obiective de patrimoniu construit

Infrastructură și servicii sociale

- Scădere a populației școlare (peste 20%)
- Valori mari ale ratei mortalității infantile (peste 15%)
- Lipsa asistenței medicale primare și personalul medical deficitar
- Mărime demografică mică (sub 1500 de locuitori în zone rurale și sub 10000 în zone urbane)
- Densitate relativ scăzută a populației (sub 20 loc/kmp)
- Evoluție descendentă a populației în intervalul 2011-2021
- Valori scăzute ale ratei natalității (sub 10‰)
- Rată medie a mortalității ridicată (peste 20 ‰)
- Rata medie a sosirilor scăzută (sub 10 ‰)
- Rata medie a plecărilor ridicată (peste 15 ‰)
- Bilanțul total al populației este negativ
- Declin demografic pronunțat (ritm mediu anual de creștere sub -0%)
- Ponderi reduse (sub 15%) ale populației tinere (perspective demografice de scădere continuă a populației)
- Mortalitate infantilă (peste 10/00)
- Îmbătrânirea populației (indice de îmbătrânire de peste 20‰)

Activități economice

- UAT-uri cu mai puțin de 100 de firme active
- UAT-uri în care cifra de afaceri a întreprinderilor active este sub 2.000.000 lei
- Scăderea resurselor de muncă și a numărului de persoane ocupate în județ - UAT-uri în care numărul mediu de salariați este sub 100
- Trend ascendent al ratei șomajului - UAT-uri în care rata șomajului este peste 10%

Reducere/ameliorare disfuncționalități importante

- Stadiul încă nesatisfăcător al lucrărilor de cadastru sistematic și lipsa unor informații actualizate cu privire la proprietatea și utilizarea terenurilor din județ
- Nevoia de întărire a capacității instituționale, identificate la nivelul Consiliului Județean și al administrațiilor publice locale, în relație cu operaționalizarea PATJ și implementarea proiectelor de dezvoltare
- Nevoia de stabilire a unui nivel de cunoștințe în domeniul amenajării teritoriului și urbanismului în UAT-urile din județ

Figura 48 – Matricea coordonării între Obiective – Politici – Programe de Dezvoltare

Obiectiv General de dezvoltare teritorială 1: Susținerea prin parteneriat teritorial a dezvoltării policentrice ca raspuns eficace la provocările economice, sociale, demografice și climatice, care afectează teritoriul județului Brașov				Obiectiv General de dezvoltare teritorială 2: Creșterea coeziunii teritoriale a rețelei de localități din județul Brașov prin creșterea nivelului de echipare edilitară și a infrastructurii serviciilor publice de interes general				Obiectiv General de dezvoltare teritorială 3: Consolidarea capacității administrației publice locale în dezvoltarea echilibrată și susținută a teritoriului județului Brașov							
Obiective cu dimensiune teritorială explicită la nivelul U.A.T. județ Brașov				Obiective cu dimensiune teritorială explicită la nivelul U.A.T.-urilor componente județului Brașov				Obiectiv suport implementării PATJ, non-spațial							
	Obiectiv sectorial 1-1: Creșterea gradului de conectare a județului și a UAT-urilor componente la rețele de transport și utilități și energie			Obiectiv sectorial 1-2: Asigurarea protejării patrimoniului natural și a folosirii prudente a resurselor naturale		Obiectiv sectorial 2-1: Creșterea competitivității, atractivității și a calității vieții în U.A.T-urile urbane		Obiectiv sectorial 2-2: Mobilizarea capitalului social și cultural necesar creșterii atractivității și calității vieții în U.A.T-urile rurale		Obiectiv sectorial 3.1: Dezvoltarea capacității operaționale de implementare și administrare a P.A.T.J. Brașov					
	rețele de transport terestre	rețele de transport energie / apă													
Politici directoare cu caracter explicit teritorial											Politici suport, non-spațiale				
P1-1a: Îmbunătățirea mobilității și a transportului multimodal pentru obținerea unui transport integrat infrastructurii naționale și europene		P1-1b: Creșterea conectivității UAT-urilor componente județului la rețele magistrale de transport de energie și apă potabilă		P1-2a: Menținerea integrității și calității patrimoniului natural și a resurselor naturale		P1.2-b: Adaptarea la schimbări climatice, riscuri și reziliență la dezastre		P2.1-a: Îmbunătățirea mobilității urbane P2.1-b: Îmbunătățirea infrastructurii de distribuție/generare utilități P2.1-c: Reducerea surselor de poluare P2.1-d: Reabilitarea fondului construit, a domeniului public și a spațiilor verzi P2.1-e: Protecția, valorificarea patrimoniului construit P2.1-f: Susținerea dezvoltării economice		P2.2-a: Îmbunătățirea mobilității rurale P2.2-b: Îmbunătățirea infrastructurii de distribuție/generare utilități P2.2-c: Reducerea surselor de poluare P2.2-d: Reabilitarea fondului construit, a domeniului public și a spațiilor verzi P2.2-e: Protecția, valorificarea patrimoniului construit P2.2-f: Susținerea dezvoltării economice		P3.1-a: Creșterea capacității managementului public și tehnologizarea procesului de gestionare a datelor publice cu specific teritorial		P3.1-b: Integrarea datelor și a rezultatelor studiilor cu implicații asupra actualizării documentației PATJ Brașov	
Programe subsecvente		Programe subsecvente		Programe subsecvente		Programe subsecvente		Programe subsecvente		Programe subsecvente		Programe subsecvente		Programe subsecvente	
Program 1.1-a1: Infrastructura de transport rutier național/regional		Program 1.1-b1: Rețele de transport gaze naturale		Program 1.2-a1: Protecția și conservarea biodiversității și a peisajului		Program 1.2-b1: Riscuri naturale: risc inundații		Program 2.1-a1: Rețea drumuri orășenești		Program 2.2-a1: Rețea drumuri comunale Program 2.2-a2: Rețea drumuri agricole Program 2.2-a3: Rețea drumuri forestiere		Program 3.1-a1: Administrarea băncii de date GIS a PATJ în cadrul Consiliului Județean		Program 3.1-b1: Actualizarea PATJ prin monitorizarea următoarelor categorii de date/studii/documente:	
Program 1.1-a2: Infrastructura de transport rutier județean		Program 1.1-b2: Rețele de transport energie electrică		Program 1.2-a2: Monitorizarea integrității patrimoniului natural		Program 1.2-b2: Riscuri naturale: risc alunecări de teren (alunecări active)		Program 2.1-b1: Sistem de alimentare cu apă Program 2.1-b2: Infrastructura ape reziduale Program 2.1-b3: Rețea distribuție gaze naturale Program 2.1-b4: Rețea distribuție energie electrică Program 2.1-b5: Telecomunicații (internet) Program 2.1-b6: Surse energie regenerabilă		Program 2.2-b1: Sistem de alimentare cu apă Program 2.2-b2: Infrastructura ape reziduale Program 2.2-b3: Rețea distribuție gaze naturale Program 2.2-b4: Rețea distribuție energie electrică Program 2.2-b5: Telecomunicații (internet) Program 2.2-b6: Surse energie regenerabilă		Program 3.1-a2: Coordonarea documentațiilor de urbanism ale UAT-urilor componente județului		• Date de recensământ • Modificări legislative • Modificări ale suprafețelor intravilanelor UAT-urilor componente județului Brașov, rezultate din documentații de urbanism, avizate și aprobate	
Program 1.1-a3: Variante ocolitoare		Program 1.1-b3: Rețele de telecomunicații - TIC		Program 1.2- a3: Calitatea apelor: ecologizarea cursurilor de apă și a resurselor de apă		Program 1.2-b3: Infrastructura pentru situații de urgență		Program 2.1-c1: Depozitare deșeuri Program 2.1-c2: Situri poluate ¹⁶		Program 2.2-c1: Depozitare deșeuri Program 2.2-c2: Situri poluate ¹⁷		Program 3.1-a3: Întărirea capacității profesionale a direcției Arhitectului Șef în procesul de administrare a PATJ		• Studii realizate de autorități publice locale, naționale, europene în domeniul socio-economic, mediului, transportului, energiei, politicii agricole, cu efecte asupra documentației PATJ aprobate	
Program 1.1-a4: Infrastructura de transport feroviar și a stațiilor CF		Program 1.1-b4: Sisteme zonale de alimentare cu apă (surse, conducte aducțiune, stații de pompare, stații de tratare);		Program 1.2-a4: Crearea de suprafețe împădurite în zone montane cu risc la inundații (torenți)		Program 1.2-b4: Riscuri naturale și antropice: risc producerea incendiilor a suprafețelor împădurite		Program 2.1-d1: Infrastructura de sănătate Program 2.1-d2: Infrastructura de educație Program 2.1-d3: Infrastructura socială Program 2.1-d4: Infrastructura culturală/culte Program 2.1-d5: Fond locuințe Program 2.1-d6: Clădiri publice administrative Program 2.1-d7: Centre sportive, recreere Program 2.1-d8: Domeniul public (piețe, parcuri)		Program 2.2-d1: Infrastructura de sănătate Program 2.2-d2: Infrastructura de educație Program 2.2-d3: Infrastructura socială Program 2.2-d4: Infrastructura culturală/culte Program 2.2-d5: Fond locuințe Program 2.2-d6: Clădiri publice administrative Program 2.2-d7: Centre sportive Program 2.2-d8: Domeniul public (piețe, parcuri)		Program 3.1-a4: Completarea bazei tehnologice, informaționale pentru implementarea eficace a PATJ		• Strategii integrate de dezvoltare locală (urbană, rurală, planuri de mobilitate, orașe smart, zone rurale smart) realizate la nivelul județului Brașov	
Program 1.1-a6: Îmbunătățirea siguranței traficului în rețeaua de transport terestru				Program 1.2-a5: Zone cu peisaj deosebit		Program 1.2-b5: Calitatea solului: amenajări pentru combaterea eroziunii solului, menținerea apei subterane, irigații		Program 2.1-e1: Monumente istorice din LMI aflate în pericol Program 2.1-e2: Monumente istorice din LMI Program 2.1-e3: Incinte, spații publice din vecinătatea monumentului și căi de acces către monumente		Program 2.2-e1: Monumente istorice din LMI aflate în pericol Program 2.2-e2: Monumente istorice din LMI Program 2.2-e3: Incinte, spații publice din vecinătatea monumentului și căi de acces către monumente Program 2.2-e4: Stiluri în arhitectura județului				• Studii privind zone defavorizate, marginalizate, informale	
Program 1.1-a7: Rețeaua de trasee turistice				Program 1.2-a6: Ape minerale terapeutice				Program 2.1-f1: Investiții pentru activități de producție și servicii Program 2.1-f2: Investiții pentru activități de cercetare, inovare, dezvoltare Program 2.1-f3: Spații pentru expoziții, piețe, târguri Program 2.1-f4: Infrastructură turistică		Program 2.2-f1: Investiții pentru activități de producție și servicii Program 2.2-f2: Investiții pentru activități de cercetare, inovare, dezvoltare Program 2.2-f3: Spații pentru expoziții, piețe, târguri Program 2.2-f4: Infrastructură turistică				• Studii de cooperare intercomunitară (metropolitan, periurban, GAL)	
Program 1.1-a8: Infrastructura de transport aerian				Program 1.2-a7: Oglinzi de apă permanentă (naturale și antropice)											

¹⁶ Prin HG 683/2015 au fost aprobate Strategia Națională și Planul Național pentru Gestionarea Siturilor Contaminate din România, realizate pe baza inventarului național actualizat de către Agenția Națională pentru Protecția Mediului (RSM România, 2022). În prezent, inventarul siturilor potențial contaminate, siturilor contaminate și siturilor remediate este în curs de realizare, respectând prevederile Legii nr. 74/2019 privind gestionarea siturilor potențial contaminate și a celor contaminate. Acest inventar este într-o continuă dinamică și exclude depozitele de deșeuri și siturile din industria minieră, în conformitate cu prevederile legislației în vigoare (RSM România, 2022).

¹⁷ idem

Figura 49 – Coordonarea obiectivelor și politicilor de dezvoltare spațială a județului Brașov cu obiectivele generale ale S.D.T.R.

OBIECTIV GENERAL DE DEZVOLTARE TERITORIALĂ 1: SUSTINEREA PRIN PARTENERIAT TERITORIAL A DEZVOLTĂRII POLICENTRICE CA RASPUNS EFICACE LA PROVOCĂRILE ECONOMICE, SOCIALE, DEMOGRAFICE ȘI CLIMATICE, CARE AFECTEAZĂ TERITORIUL JUDEȚULUI BRAȘOV					OBIECTIV GENERAL DE DEZVOLTARE TERITORIALĂ 2: CREȘTEREA COEZIUNII TERITORIALE A REȚELEI DE LOCALITĂȚI DIN JUDEȚUL BRAȘOV PRIN CREȘTEREA NIVELULUI DE ECHIPARE EDILITARĂ ȘI A INFRASTRUCTURII SERVICIILOR PUBLICE DE INTERES GENERAL					OBIECTIV GENERAL 3: CONSOLIDAREA CAPACITĂȚII ADMINISTRAȚIEI PUBLICE LOCALE ÎN DEZVOLTAREA ECHILIBRATĂ ȘI SUSȚINUTĂ A TERITORIULUI JUDEȚULUI BRAȘOV									
Obiective cu dimensiune teritorială explicită la nivel U.A.T. județ Brașov					Obiective cu dimensiune teritorială explicită la nivel U.A.T.-urilor componente județului Brașov					Obiectiv suport non-spațiale									
Coordonarea obiectivelor de dezvoltare spațială cu SDTR		Obiectiv sectorial 1-1: Creșterea gradului de conectare a județului și a UAT-urilor componente la rețele de transport și utilități și energie			Obiectiv sectorial 1-2: Asigurarea protejării patrimoniului natural și a folosirii prudente a resurselor naturale			Obiectiv sectorial 2-1: Creșterea competitivității, atractivității și a calității vieții în U.A.T-urile urbane			Obiectiv sectorial 2-2: Mobilizarea capitalului social și cultural necesar creșterii atractivității și calității vieții în U.A.T-urile rurale			Obiectiv sectorial 3.1: Dezvoltarea capacității operaționale de implementare și administrare a P.A.T.J. Brașov					
		rețele de transport terestre	rețele de transport energie / apă																
	Obiective generale SDTR	POLITICI DIRECTOARE CU CARACTER SPAȚIAL														POLITICI SUPT, NON-SPATIALE			
		P1-1a: Îmbunătățirea mobilității și a transportului multimodal pentru obținerea unui transport integrat infrastructurii naționale și europene		P1-1b: Creșterea conectivității UAT-urilor componente județului la rețele magistrale de transport de energie și apă potabilă		P1-2a: Menținerea integrității și calității patrimoniului natural și a resurselor naturale		P1.2-b: Adaptarea la schimbări climatice, riscuri și reziliență la dezastre		P2.1-a: Îmbunătățirea mobilității urbane P2.1-b: Îmbunătățirea infrastructurii de distribuție/generare utilități P2.1-c: Reducerea surselor de poluare P2.1-d: Reabilitarea fondului construit, a domeniului public și a spațiilor verzi P2.1-e: Protecția, valorificarea patrimoniului construit P2.1-f: Susținerea dezvoltării economice		P2.2-a: Îmbunătățirea mobilității rurale P2.2-b: Îmbunătățirea infrastructurii de distribuție/generare utilități P2.2-c: Reducerea surselor de poluare P2.2-d: Reabilitarea fondului construit, a domeniului public și a spațiilor verzi P2.2-e: Protecția, valorificarea patrimoniului construit P2.2-f: Susținerea dezvoltării economice		P3.1-a: Creșterea capacității managementului public și tehnologizarea procesului de gestionare a datelor publice cu specific teritorial		P3.1-b: Integrarea datelor și a rezultatelor studiilor cu implicații asupra actualizării documentației PATJ Brașov			
OG. 1 Asigurarea unei integrări funcționale a teritoriului național în spațiul european prin sprijinirea interconectării eficiente a rețelelor energetice, de transporturi și broadband	P1-1a: Îmbunătățirea mobilității și a transportului multimodal pentru obținerea unui transport integrat infrastructurii naționale și europene		P1-1b: Creșterea conectivității UAT-urilor componente județului la rețele magistrale de transport de energie și apă potabilă						P2.1-a: Îmbunătățirea mobilității urbane		P2.2-a: Îmbunătățirea mobilității rurale								
OG. 2 Creșterea calității vieții prin dezvoltarea infrastructurii tehnico-edilitară și a serviciilor publice în vederea asigurării unor spații urbane și rurale de calitate, atractive și incluzive					P1-2a: Menținerea integrității și calității patrimoniului natural și a resurselor naturale		P1.2-b: Adaptarea la schimbări climatice, riscuri și reziliență la dezastre		P2.1-b: Îmbunătățirea infrastructurii de distribuție/generare utilități P2.1-c: Reducerea surselor de poluare P2.1-d: Reabilitarea fondului construit, a domeniului public și a spațiilor verzi P2.1-e: Protecția, valorificarea patrimoniului construit P2.1-f: Susținerea dezvoltării economice		P2.2-b: Îmbunătățirea infrastructurii de producție și distribuție utilități publice P2.2-c: Reducerea surselor de poluare P2.2-d: Reabilitarea fondului construit, a domeniului public și a spațiilor verzi P2.2-e: Protecția, valorificarea patrimoniului construit P2.2-f: Susținerea dezvoltării economice								
OG. 3 Dezvoltarea unei rețele de localități competitive și coezive prin sprijinirea specializării teritoriale și formarea zonelor funcționale urbane;	P1-1a: Îmbunătățirea mobilității și a transportului multimodal pentru obținerea unui transport integrat infrastructurii naționale și europene Program 1.1-a7: Rețeaua de trasee turistice		P1-1b: Creșterea conectivității UAT-urilor componente județului la rețele magistrale de transport de energie și apă potabilă		P1-2a: Menținerea integrității și calității patrimoniului natural și a resurselor naturale				P2.1-a: Îmbunătățirea mobilității urbane P2.1-f: Susținerea dezvoltării economice		P2.2-a: Îmbunătățirea mobilității rurale P2.2-f: Susținerea dezvoltării economice								
OG. 4 Creșterea capacității instituționale de gestionare a proceselor de dezvoltare teritorială													P3.1-a: Creșterea capacității managementului public și tehnologizarea procesului de gestionare a datelor publice cu specific teritorial		P3.1-b: Integrarea datelor și a rezultatelor studiilor cu implicații asupra actualizării documentației PATJ Brașov				

4.5.3. Coordonarea politicilor și programelor de dezvoltare spațială a județului Brașov cu Strategia de Dezvoltare teritorială a României: Figura 36, prezentată anterior, organizează modul în care obiectivele și politicile formulate în cadrul strategiei teritoriale a județului Brașov se coordonează cu obiectivele generale de dezvoltare spațială cuprinse în cadrul Strategiei de Dezvoltare Teritorială a României (SDTR).

4.5.4. Coordonarea cu prioritățile Agendei Teritoriale 2020 și 2030: Pentru fiecare din prioritățile menționate în Agenda Teritorială UE 2020 și 2030 sunt enunțate răspunsurile date prin scenariul spațial, consolidate prin programe și proiecte detaliate în Planul de Acțiune al documentației PATJ Brașov.

Tabel 20 – Răspunsul dat prin scenariului spațial priorităților Agendei Teritoriale UE 2020/2030

PRIORITĂȚI TERITORIALE (AGENDA TERITORIALĂ 2020)	RĂSPUNSUL DAT PRIN SCENARIULUI SPAȚIAL	PRIORITĂȚI TERITORIALE (AGENDA TERITORIALĂ 2030)
1. Promovarea unei dezvoltări teritoriale policentrice și echilibrate	1.1. Dezvoltarea unei rețele de localități cu economii locale cu valoare adăugată ridicată, atingând un standard ridicat de calitate a vieții pentru creșterea masei demografice	O Europă echilibrată: O dezvoltare teritorială mai echilibrată utilizând diversitatea Europei
2. Încurajarea dezvoltării integrate în orașe, zone rurale și regiuni specifice	2.1. Creșterea parteneriatului teritorial între zone urbane și rurale vecine, sau între comunități rurale cu caracteristici comune specifice, în scopul identificării și înlăturării cauzelor ce au condus la apariția disfuncționalităților și disparităților și la apariția de zone vulnerabile.	Regiuni funcționale: Dezvoltare locală și regională convergentă, mai puține inegalități între teritorii
3. Integrarea teritorială în zonele transfrontaliere și regiunile cu funcțiuni transnaționale	3.1. Dezvoltarea parteneriatelor dintre administrațiile locale componente județului cu unități administrative cu economii și demografii dezvoltate în zone montane din UE	Integrare dincolo de granițe: Condiții mai bune de locuire și muncă dincolo de granițele naționale
4. Asigurarea competitivității globale a regiunilor bazate pe economii locale	4.1. Creșterea rolului județului Brașov în cadrul Regiunii Centru prin adaptarea treptată a economiei la caracteristicile pieței globale și folosirea avantajelor poziționării la rețeaua de transport TEN-T și a resurselor de teren pentru atragerea capitalului privat și a turiștilor	Economia circulară: Economii locale puternice și durabile într-o lume globalizată
5. Îmbunătățirea conectivității teritoriale pentru persoane, comunități și firme	5.1. Creșterea mobilității și siguranței traficului între unitățile administrativ teritoriale componente județului, în special a celor din zona montană și conectarea acestora la magistrale de energie și comunicații	Conectare durabilă: Conectare fizică și digitală durabilă a localităților
6. Managementul și conectivitatea valorilor ecologice, peisajere și culturale ale regiunilor	6.1. Păstrarea și valorificarea prudentă a capitalului natural, a resurselor naturale și a identității peisajului cultural al județului Brașov 6.2. Reducerea factorilor poluatori ai aerului, apei și solurilor și reconstrucția zonelor poluate istoric prin activități miniere	O Europă verde: Protecția condițiilor de trai și modelarea tranziției sociale Mediu sănătos: Condiții de locuire ecologice mai bune, orașe și regiuni rezistente și neutre din punct de vedere climatic

4.5.5. Coordonarea dintre politicile și programele de dezvoltare spațială a județului cu prioritățile UE 2021-2017: Totodată, programele propuse în cadrul strategiei au nevoie de finanțare, din care o parte semnificativă poate fi accesată din fondurile europene ce vizează dezvoltarea urbană, mobilitatea, mediul și dezvoltarea rurală. Structura priorităților pentru programarea 2021-2027 este prezentată în tabelul următor, care prezintă și modul de coordonare dintre programele de dezvoltare spațială a județului cu prioritățile 2021-2017.

Tabel 21 – Coordonarea programelor cu domeniile de intervenție din
Politica de Coeziune pentru 2021-2027

	Priorități 2021-2027	Domeniu	Programe de dezvoltare a județului Brașov
	Europă mai inteligentă – o transformare economică inovatoare și inteligentă	Servicii și aplicații de e-sănătate (013)	Program 2.1-d1: Infrastructura de sănătate
		Sprijinirea clusterelor de inovare și rețele comerciale (019)	Program 2.1-f1/2.2-f1: Investiții pentru activități de producție și servicii Program 2.1-f2/2.2-f2: Investiții pentru activități de cercetare, inovare, dezvoltare Program 2.1-f3/2.2-f3: Spații pentru expoziții, piețe, târguri Program 2.1-f4/2.2-f4: Infrastructura turistică
		Transfer de tehnologie și de cooperare între întreprinderi, centre de cercetare și sectorul învățământului superior (021)	Program 2.1/2.2-f2: Investiții pentru activități de cercetare, inovare, dezvoltare Program 2.1-d2/2.2-d2: Infrastructura de educație
	Europă mai ecologică, cu emisii reduse de carbon	Renovare fondului locativ existent în vederea creșterii eficienței energetice (025)	Program 2.1-d5/2.2-d5: Fond locuințe
		Renovarea infrastructurilor publice în vederea creșterii eficienței energetice (026)	Program 2.1-d1/2.2-d1: Infrastructura de sănătate Program 2.1-d2/2.2-d2: Infrastructura de educație Program 2.1-d3/2.2-d3: Infrastructura socială Program 2.1-d4/2.2-d4: Infrastructura culturală/culte
		Energii regenerabile (028, 029, 030)	Program 2.1-b6/2.2-b6: Surse energie regenerabilă
		Măsuri de adaptare la schimbări climatice și prevenirea și managementul riscurilor (035, 036, 037, 038)	Program 1.2-b1: Riscuri naturale: risc inundații Program 1.2-a4: Crearea de suprafețe împădurite în zone montane cu risc la inundații (torenți) Program 1.2-b4: Calitatea solului: amenajări pentru combaterea eroziunii solului, menținerea apei subterane, irigații Program 1.2-b2: Amenajări pentru combaterea alunecărilor de teren (alunecări active)
		Furnizarea de apă destinată consumului uman (039)	Program 1.1-b6: Sisteme zonale/regionale de alimentare cu apă (surse, conducte aducțiune, stații de pompare, stații de tratare)
		Gospodărirea apelor și conservarea resurselor de apă (040)	Program 2.1/2.2-b1: Sistem de alimentare cu apă Program 2.1/2.2-b2: Infrastructura ape reziduale
		Colectarea și tratarea apelor uzate (041)	

Priorități 2021-2027	Domeniu	Programe de dezvoltare a județului Brașov
	Gestionarea deșeurilor (042, 043, 044, 045)	Program 2.1-c1/2.2-c1: Depozitare deșeuri
	Reabilitarea siturilor industriale și a terenurilor contaminate (046)	Program 2.1-c2/2.2-c2: Situri poluate
	Măsurile privind calitatea aerului și reducerea zgomotului (048)	Program 2.1-a1/2.2-a1 Rețea drumuri orășenești/municipale/comunale Program 1.1-a3: Variante ocolitoare Program 2.1-d8/2.2-d8: Domeniul public (piețe, parcuri, spații verzi)
	Protejarea, restaurarea și utilizarea sustenabilă a siturilor Natura 2000 (049)	Program 1.2-a1: Protecția și conservarea biodiversității și a peisajului
	Protecția naturii și a biodiversității, infrastructura verde (050)	Program 1.2-a2: Monitorizarea integrității patrimoniului natural Program 1.2-a3: Calitatea apelor: ecologizarea cursurilor de apă și a resurselor de apă

Europă mai conectată – mobilitatea și conectivitatea regională în domeniul TIC	TIC Rețea în bandă largă (051, 052, 053, 054, 055)	Program 1.1-b4: Rețele de telecomunicații – TIC Program 2.1-b5/2.2-b5: Telecomunicații (internet);
	Autostrăzi și drumuri nou construite (056)	Program 1.1-a1: Infrastructura de transport rutier național/regional
	Legături rutiere secundare nou construite, către rețeaua rutieră și nodurile TEN-T (058)	Program 1.1-a2: Infrastructura de transport rutier județean
	Alte drumuri de acces naționale, regionale și locale nou construite (059)	Program 1.1-a3: Variante ocolitoare
	Alte drumuri reconstruite sau îmbunătățite (autostrăzi, drumuri naționale, regionale sau locale) (062)	Program 1.1-a5: Multimodalitate și inter-operativitate în cadrul rețelei de transport
	Alte căi ferate, reconstruite sau îmbunătățite (069)	Program 1.1-a4: Infrastructura de transport feroviar și stații CF
	Infrastructuri de transport urbane curate (073, 074)	Program 1.1-a7: Rețeaua de trasee turistice
	Infrastructuri de ciclism (075)	Program 2.1-a1/2.1-a2: Rețea drumuri orășenești/municipale/comunale
	Transporturi multimodale TEN-T (078)	

Europă socială – punerea în aplicare a pilonului european al drepturilor sociale	Infrastructuri pentru educație și îngrijirea copiilor preșcolari (085)	Program 2.1-d2/2.2-d2: Infrastructura de educație
	Infrastructuri pentru învățământul primar și secundar (086)	
	Infrastructuri pentru învățământul terțiar (087)	

Priorități 2021-2027	Domeniu	Programe de dezvoltare a județului Brașov
	Infrastructuri pentru învățământul profesional și tehnic și educația adulților (088)	
	Alte infrastructuri sociale care contribuie la incluziunea socială în cadrul comunității (091)	Program 2.1-d3/2.2-d3: Infrastructura socială Program 2.1-d4/2.2-d4: Infrastructura culturală/culte
	Infrastructuri de sănătate (92)	Program 2.1-d1/2.2-d1: Infrastructura de sănătate
	Măsuri pentru un mediu de lucru sănătos și bine adaptat (107)	Program 2.1-d6/2.2-d6: Clădiri publice administrative Program 2.1-d7/2.2-d7: Centre sportive Program 2.1-d3/2.2-d3: Infrastructura socială Program 2.1-d4/2.2-d4: Infrastructura culturală/culte Program 2.1-d1/2.2-d1: Infrastructura de sănătate Program 2.1-d8/2.2-d8: Domeniul public (piețe, parcuri, spații verzi)
Europa mai aproape de cetățeni – dezvoltarea durabilă și integrată a zonelor urbane, rurale prin inițiative locale	Protejarea, dezvoltarea și promovarea activelor turistice publice și servicii turistice conexe (128)	Program 2.1-f4/2.2-f4: Infrastructura turistică
	Protejarea, dezvoltarea și promovarea patrimoniului cultural și a serviciilor culturale (129)	Program 2.1-e1 / 2.2-e1: Monumente istorice din LMI aflate în pericol Program 2.1-e1 / 2.2-e2: Monumente istorice din LMI Program 2.1-e1 / 2.2-e3: Incinte, spații publice din vecinătatea monumentului și căi de acces către monumente Program 2.2-e4: Stiluri în arhitectura județului
	Protejarea, dezvoltarea și promovarea patrimoniului natural și a ecoturismului (130)	Program 1.2-a1: Protecția și conservarea biodiversității și a peisajului Program 1.2-a2: Monitorizarea integrității patrimoniului natural Program 1.2-a3: Calitatea apelor: ecologizarea cursurilor de apă și a resurselor de apă Program 1.2-a4: Crearea de suprafețe împădurite în zone montane cu risc la inundații (toreni) Program 1.2-a5: Zone cu peisaj deosebit Program 1.2-a6: Ape minerale terapeutice
	Regenerarea fizică și securitatea spațiilor publice (131)	Program 2.1-d8/2.2-d8: Domeniul public (piețe, parcuri) Program 2.1-e3/2.2-e3: Incinte, spații publice din vecinătatea monumentului și căi de acces către monumente Program 2.1-b4/2.2-b4: Rețea distribuție energie electrică
Politica Agricolă Comună	Dezvoltare rurală	P2.2-a: Îmbunătățirea conectivității P2.2-b: Îmbunătățirea infrastructurii de distribuție/generare utilități P2.2-c: Reducerea surselor de poluare

Priorități 2021-2027	Domeniu	Programe de dezvoltare a județului Brașov
		P2.2-d: Reabilitarea fondului construit, a domeniului public și a spațiilor verzi P2.2-e: Protecția, valorificarea patrimoniului construit P2.2-f: Susținerea dezvoltării economice

4.5.6. Coordonarea obiectivelor spațiale din Strategia teritorială a PATJ cu direcțiile strategice cuprinse în Strategia de Dezvoltare a Județului Brașov pentru perioada 2021-2027: Pentru a asigura îndeplinirea obiectivelor propuse în strategia teritorială, beneficiarii eligibili (județul, fiecare UAT în parte, sau asocieri de UAT-uri) trebuie să-și realizeze propriile strategii de dezvoltare și să demareze procesul de pregătire a proiectelor (acolo unde există propuneri de proiecte al căror grad de maturitate solicită realizarea de documentații de urbanism).

Tabel 22 – Coordonarea PATJ cu Strategia de Dezvoltarea
a Județului Brașov pentru perioada 2021-2027

Direcțiile strategice cuprinse în Strategia de dezvoltare a județului Brașov pentru perioada 2021-2027	Obiective sectoriale spațiale cuprinse în Strategia teritorială din cadrul PATJ Brașov
Direcție strategică 1: ÎMBUNĂTĂȚIREA FACTORILOR DE MEDIU, EFICIENȚĂ ENERGETICĂ, ENERGIE REGENERABILĂ ȘI SCHIMBĂRI	P1-2a: Menținerea integrității și calității patrimoniului natural și a resurselor naturale P1.2-b: Adaptarea la schimbări climatice, riscuri și reziliență la dezastre P2.1-c: Reducerea surselor de poluare P2.2-c: Reducerea surselor de poluare
Direcție strategică 2: CONECTIVITATE DURABILĂ, DEZVOLTARE INTEGRATĂ ȘI INTELIGENTĂ A COMUNITĂȚILOR URBANE & RURALE	P1-1a: Îmbunătățirea mobilității și a transportului multimodal pentru obținerea unui transport integrat infrastructurii naționale și europene P1-1b: Creșterea conectivității UAT-urilor componente județului la rețele magistrale de transport de energie și apă potabilă P2.1-a: Îmbunătățirea mobilității urbane P2.2-a: Îmbunătățirea mobilității rurale P2.1-b: Îmbunătățirea infrastructurii de distribuție/generare utilități P2.2-b: Îmbunătățirea infrastructurii de distribuție/generare utilități
Direcție strategică 3: CONSOLIDAREA ȘI DEZVOLTAREA ECONOMIEI JUDEȚENE DURABILE ȘI COMPETITIVE	P2.1-f: Susținerea dezvoltării economice P2.2-f: Susținerea dezvoltării economice
Direcție strategică 4: DEZVOLTAREA UNUI TURISM SUSTENABIL ȘI ATRACTIV PENTRU TURIȘTI ȘI LOCUITORII SĂI	P2.1-f: Susținerea dezvoltării economice P2.2-f: Susținerea dezvoltării economice
Direcție strategică 5: DEZVOLTARE SUSTENABILĂ INTEGRATĂ ȘI UNITARĂ A CULTURII BRAȘOVENE PRIN RESPECTAREA MOȘTENIRII TRECUTULUI ȘI ASIGURAREA DE INVESTIȚII PERMANENTE ÎN INIȚIATIVELE CULTURALE ȘI ARTISTICE DE CALITATE OFERITE LOCUITORILOR ȘI TURIȘTILOR	P2.1-e: Protecția, valorificarea patrimoniului construit P2.2-e: Protecția, valorificarea patrimoniului construit

Direcțiile strategice cuprinse în Strategia de dezvoltare a județului Brașov pentru perioada 2021-2027	Obiective sectoriale spațiale cuprinse în Strategia teritorială din cadrul PATJ Brașov
Direcție strategică 6 DEZVOLTAREA CAPITALULUI UMAN DIN JUDEȚUL BRAȘOV PRIN ÎMBUNĂTĂȚIREA ACCESULUI LA SERVICII DE EDUCAȚIE, DE SĂNĂTATE ȘI DE ASISTENȚĂ SOCIALĂ DE CALITATE PENTRU TOȚI LOCUITORII SĂI	P2.1-d: Reabilitarea fondului construit, a domeniului public și a spațiilor verzi P2.2-d: Reabilitarea fondului construit, a domeniului public și a spațiilor verzi

5. ADMINISTRAREA PATJ BRAȘOV

5.1. MONITORIZAREA DOCUMENTAȚIILOR URBANISTICE LA NIVEL DE UAT

În cadrul Programului 3b-1 sunt menționate domeniile necesare pentru actualizarea PATJ Brașov:

- Primul domeniu vizează date statistice și de recensământ conținute în fișele localităților respectiv: demografia, economia și turismul, indicatori privind calitatea vieții, infrastructura de educație, sănătate, culturală și socială, patrimoniul natural și cultural, așa cum aceste date au fost analizate în PATJ-Etapa 1.
- Al doilea domeniu vizează actualizarea PATJ determinată de dinamica modificărilor intravilanelor UAT-urilor din cadrul județului, așa cum rezultă din PUG-urile realizate de aceste UAT-uri în perioada următoare avizării și aprobării documentației PATJ Brașov.
- Al treilea domeniu vizează rezultatul studiilor cu impact asupra conținutului documentației PATJ Brașov, studii realizate, aprobate și publicate de autorități publice centrale din domeniul mediului și gospodăririi apelor, infrastructurii rutiere, feroviare și aeriene, rețelele de transport, energie, gaz natural și electricitate, lista actualizată a monumentelor istorice, precum și strategii integrate de dezvoltare locală (urbană, rurală, planuri de mobilitate, masterplan de apă și canalizare, management al deșeurilor, planuri privind protecția comunităților la riscuri naturale și antropice), studii privind zone defavorizate și expuse la riscuri naturale și antropice etc.
- Al patrulea domeniu vizează rezultatele strategiilor de cooperare intercomunitară (nivel metropolitan, periurban, GAL) realizate pentru servicii și utilități publice, precum și parteneriatele ce se vor realiza pentru operaționalizarea acestor servicii.
- Al cincilea domeniu vizează actualizarea modificărilor legislative ce vor apărea pe perioada de valabilitate a PATJ.
- Al șaselea domeniu vizează în mod special introducerea în documentații de urbanism a modificărilor apărute în legislația privind schimbări în formele de utilizare a terenurilor generate de schimbările climatice.

5.2. ORGANIZAREA PROCESULUI DE MONITORIZARE A PROIECTELOR DIN PLANUL DE ACȚIUNE

Planul de acțiune necesar implementării Strategiei acoperă activități ce vor intra în atribuțiile Consiliului Județean, prin Structura Arhitectului Șef, cu atribuții executive precizate în conținutul Regulamentului de Organizare și Funcționare a Aparatului de Specialitate al Consiliului Județean Brașov. Prezentul document precizează fazele privind (1). etapa de realizare și de aprobare a PATJ și (2) etapa operațională de implementare a PATJ Brașov, în conformitate cu atribuțiile specificate în Codul Administrativ și Legea 350/2001.

Faza 1 reprezintă aprobarea PATJ de către CJ Brașov – 2025 și conține:

- Avizarea PATJ în cadrul Comisiei Tehnice a Direcției Amenajarea Teritoriului și Urbanism
- Aprobarea PATJ de către Consiliul Județean

Rolul Direcției Amenajarea Teritoriului și Urbanism este acela de pregătire a documentației PATJ Brașov pentru sesiunea de aprobare însoțită de referatul de specialitate

Faza a 2-a, din punctul de vedere al Direcției Amenajarea Teritoriului și Urbanism se referă la activități necesare pregătirii și realizării proiectelor pentru care Consiliul Județean și instituțiile aflate în subordine sunt eligibile pentru diverse instituții finanțatoare. Această fază este în progres prin Direcția Strategii și Proiecte care are responsabilități în acțiuni legate de pregătirea procesului de achiziție publică, necesar realizării documentațiilor tehnice ce vor sta ulterior la baza cererilor de finanțare.

Rolul Direcției Amenajarea Teritoriului și Urbanism este acela de coordonare cu Direcția de Dezvoltare și Bugete pentru a asigurarea existenței suportului documentațiilor urbanistice pentru proiectele explicit teritoriale propuse spre finanțare. La această etapă, este necesară identificarea și demararea procesului de realizare a documentațiilor de urbanism pentru proiecte propuse pe proprietăți terenuri/clădiri pentru care nu există astfel de documentații.

Rolul Direcției Amenajarea Teritoriului și Urbanism este și asigurarea suportului GIS obținut prin actualizare PATJ Brașov pentru proiectele pregătite spre finanțare din surse publice și private.

Direcția va avea rol în actualizarea PATJ Brașov după implementarea proiectelor (ex: actualizarea documentației scrise și a hărților GIS privind starea de viabilitate a drumurilor).

Tabel 23 – Fazele monitorizării implementării strategiei și fazele de realizare a proiectelor finanțate prin fonduri europene (fazele implementării proiectelor cuprinse în cadrul Strategiei de Dezvoltarea a Județului Brașov pentru perioada 2021-2027)

FAZA 1	FAZA 2	FAZA 3	FAZA 4		FAZA 5		
Elaborare PATJ	Realizare aprobare studii și proiecte	Pregătire contracte de finanțare	Lucrări de execuție a proiectelor prioritare	Semnare contracte de execuție	Realizarea și finalizarea lucrărilor și serviciilor contractate		
2025	2022-2025	2023-2026	2026	2027	2028	2029	2030
Aprobare PATJ de către CJ Brașov	Achiziții publice pentru realizarea documentații urbanism, tehnice	Realizarea / aprobarea documentații urbanism, tehnice	Semnare contracte de finanțare	Achiziții pentru executarea lucrărilor serviciilor	Lucrări de construcție în execuție	Lucrări de construcție în execuție	Lucrări de construcție în execuție
	Realizarea / aprobarea documentații urbanism, tehnice	Întocmire și depunere cereri de finanțare	Achiziții publice pentru executare lucrări și servicii	Lucrări de construcție în execuție	Încheiere și recepționare lucrări	Încheiere și recepționare lucrări	Încheiere și recepționare lucrări
Raportare	Raportare	Raportare	Raportare	Raportare	Raportare	Raportare	Raportare

Fazele 3-5 se referă la investiții realizate prin fonduri europene. Aceste faze se vor detalia în conformitate cu reglementările și ghidurile de finanțare publicate de guvern pentru fonduri guvernamentale și de autoritățile de management pentru fondurile europene. Realizarea activităților cuprinse în perioada 2023-2030 este dedicată monitorizării implementării proiectelor în coordonare cu atingerea obiectivelor din Strategie și a indicatorilor specifici conținuți în documentațiile tehnice aprobate în contractul de finanțare.

Direcția Amenajarea Teritoriului și Urbanism nu are atribuții operaționale în cadrul acestei faze, dar va actualiza documentația PATJ Brașov pe măsură ce proiectele sunt implementate și recepționate.

5.3. INDICATORI DE MONITORIZARE A STRATEGIEI TERITORIALE

Pentru monitorizarea procesului de implementare a strategiei teritoriale, C.J. Brașov va utiliza pachete de indicatori specifici pentru diverse faze ale procesului și pentru scopuri diferențiate pe faze, după cum urmează:

- a) Pentru fazele de pregătire și depunere de proiecte, CJ Brașov va realiza activități de coordonare a indicatorilor ce privesc procesul de depunere a proiectelor pentru finanțare din fonduri europene și guvernamentale după următorii indicatori:
- Numărul total de cereri de finanțare depuse;
 - Numărul de cereri de finanțare depuse per sector (economic, social, mediu, transport, conform listei de proiecte cuprinse în cadrul Strategiei);
 - Număr de cereri de finanțare depuse per beneficiar eligibil;
 - Valoarea totală LEI / Euro a cererilor de finanțare depuse;
 - Numărul de cereri de finanțare aprobate în urma procesului de verificare;
 - Motivul respingerii cererilor de finanțare în urma procesului de verificare (în scopul îmbunătățirii viitoare a cererii de finanțare).

Direcția Amenajarea Teritoriului și Urbanism nu are atribuții operaționale în cadrul acestei faze, dar va asigura din timp ca proiectele de investiții depuse de Consiliul Județean să fie susținute de documentații de urbanism aprobate

- b) Pentru fazele de urmărire a contractelor proiectelor depuse, CJ Brașov va realiza activități de coordonare a indicatorilor ce privesc procesul de aprobare și semnare a contractelor de finanțare a proiectelor din fonduri europene și guvernamentale după următorii indicatori:
- Număr de contracte de finanțare semnate;
 - Număr de contracte semnate per tip de proiect conform listei din strategia teritorială;
 - Valoare contracte semnate.

Direcția Amenajarea Teritoriului și Urbanism nu are atribuții operaționale în cadrul acestei faze.

- c) Pentru fazele de realizarea a proiectelor depuse, CJ Brașov va realiza activități de coordonare a indicatorilor ce privesc procesul de achiziție publică pentru lucrările de execuție a proiectelor finanțate din fonduri europene și guvernamentale după următorii indicatori:
- Număr de contracte de execuție semnate;
 - Valoarea în LEI/ Euro a contractelor semnate;
 - Termene/faze specifice stabilite în contract pentru realizarea lucrărilor;
 - Numărul și valoarea contractelor realizate prin e-licitație.ro

Direcția Amenajarea Teritoriului și Urbanism nu are atribuții operaționale în cadrul acestor faze.

- d) Pentru monitorizarea implementării proiectelor vor fi urmăriți indicatori specifici, precizați prin documentațiile de proiectare și execuție (sau prin contractele de finanțare). De la caz la caz, acești indicatori se referă atât la rezultatul direct al fiecărui proiect (ex. lungime de drum reabilitat, lungime rețea de apă, număr de clase din unități de învățământ modernizate etc.), cât și la impactul asupra dezvoltării economice și sociale (locuri de muncă create, procent de scădere a abandonului școlar, număr de vizitatori etc.).

Direcția Amenajarea Teritoriului și Urbanism are atribuții operaționale în cadrul acestei faze prin actualizarea documentației PATJ Brașov, pe măsură ce proiectele sunt implementate/recepționate. Prin suportul GIS, parte a prezentei documentații va asigura continuitatea procesului de actualizare a indicatorilor cuprinși în documentația PATJ Brașov.

- e) Pentru monitorizarea efectelor semnificative ale implementării strategiei asupra mediului, lista indicatorilor acoperă un spectru larg de factori de mediu, conform tabelului următor:

Tabel 24 – Indicatori de monitorizare a efectelor semnificative asupra mediului

FACTOR DE MEDIU / OBIECTIV GENERAL DE MEDIU	OBIECTIV PRINCIPAL	INDICATORI DE MONITORIZARE
BIODIVERSITATE, FLORĂ FAUNĂ	Mentținerea și consolidarea biodiversității	Suprafața din siturile Natura 2000 sau alte arii protejate ocupată de proiecte (în ha și % din total zonă) Tipul și suprafața de habitate prioritare ocupate permanent de proiecte (tip și ha/% din total zonă) Tipul și suprafața de habitate prioritare alterate temporar sau permanent de proiecte (tip și ha/% din total zonă) Tipul și suprafața de habitate naturale și antropice cu valoare biotică (terenuri agricole, pășuni, fânețe, luciu apă) afectate prin ocupare permanentă, alterare sau fragmentare (tip și ha / % din total zonă) Evoluția populațiilor de specii protejate și a distribuției acestora (floră / faună) la implementarea proiectelor (creștere / descreștere; % din total zonă) Suprafața de habitat nou creat (forestier, luciu apă, zonă umedă, agricol, pășune, fâneță etc.) prin implementarea proiectelor (ha / % din total) Starea de conservare a biodiversității la nivel de arie protejată (raportat la starea identificată în planurile de management) la implementarea proiectelor Număr arii protejate pentru care s-a realizat planul de management Numărul de studii de observare și caracterizare a biodiversității și suprafața acoperită de acestea
APA	Mentținerea și îmbunătățirea stării apei	Starea apelor de suprafață în aval de zona de implementare a proiectelor, comparativ cu starea de referință Număr de surse fixe și difuze de poluare a apelor de suprafață și subterane, la implementarea proiectelor, față de valoarea de referință Număr sisteme de recuperare și reutilizare a apei provenite din inundații, volum apă refolosită, suprafață teren irigată
SOL	Protejarea calității, cantității și funcțiunii solului	Suprafață de terenuri de calitate superioară (agricole, pășuri, păduri etc.) ocupate temporare și permanent de proiecte (ha și % din total zonă interes) Număr de surse fixe și difuze de poluare a solului, la implementarea proiectelor, față de valoarea de referință Suprafața de sol degradat (eroziune eoliană, hidrică, salinizare, deșertificare) recuperată (ha și % din total zonă interes)

AER	Îmbunătățirea calității aerului	Cantități de poluați introduși în aer odată cu implementarea proiectelor (tone CO₂, SO₂, NO_x, pulberi, altele) și ponderea acestora la emisiile totale din zona (%) Număr de surse fixe noi de emisie a poluanților introduse odată cu implementarea proiectelor și caracterizarea acestora Număr surse liniare și de suprafață de emisie în atmosferă introduse odată cu implementarea proiectelor și caracterizarea acestora Starea calității aerului în zona de interes după implementarea proiectelor (comparativ cu situația de referință dată de sistemele naționale de monitorizare a calității aerului)
FACTORI CLIMATICI (INCLUSIV ENERGIA)	Atenuarea schimbărilor climatice Adaptarea eficientă la schimbările climatice	Cantități de gaze cu efect de seră generate de proiecte (tone) și ponderea acestora la emisiile totale din zona Cantitățile de gaze cu efect de seră reduse prin implementarea proiectelor și ponderea acestora la emisiile totale din zona Suprafața de împăduriri efectuate prin proiecte (ha și % din total zonă) Capacitatea de retenție a carbonului (tone) Număr proiecte destinate prevenirii și protecției împotriva riscurilor naturale – lungimi albi amenajate, diguri etc. (descriere, raportat la starea de referință în zona de interes) Număr de persoane expuse riscurilor naturale Suprafețe de teren expuse factorilor degenerativi (sărăturare, deșertificare, eroziune)
SĂNĂTATEA POPULAȚIEI ȘI MEDIUL DE VIAȚĂ	Protejarea și îmbunătățirea sănătății și bunăstării populației	Număr de persoane expuse riscurilor naturale, comparativ cu situația de referință, în zona de interes, în urma implementării proiectelor Cazuri de îmbolnăviri din surse antropice ca urmare a implementării proiectelor Număr și tip de amenajări/ dotări pentru îmbunătățirea stării de sănătate a populației
ACTIVE MATERIALE (DEȘEURI ȘI RESURSE NATURALE)	Maximizarea eficientizării utilizării resurselor	Cantități și tipuri de resurse naturale consumate la implementarea proiectelor (% din total zonă interes) Cantități și tipuri de deșeuri generate la implementarea proiectelor
PATRIMONIUL CULTURAL ȘI PEISAJUL (INCLUSIV AMENAJAREA TERITORIULUI)	Conservarea și consolidarea peisajelor și patrimoniului cultural Promovarea planificării și utilizării durabile a terenurilor	Număr de obiective culturale reabilite și modernizate Număr și tipuri de acțiuni pentru potențarea cadrului natural, turismului durabil și patrimoniului cultural Suprafețe de teren amenajate în scopul turismului durabil Suprafață de spațiu verde nou creată cu implementarea proiectelor

ANEXA 1 - DISFUNȚIONALITĂȚI ȘI LOCALIZARE

Rețeaua de localități/ Structura policentrică	
Sistem urban monocentric fără poli regionali cu o densitate demografică și masă economică semnificativă	Municipiul Brașov prezentă cel mai puternic grad de polarizare
UAT-uri care nu intră în raza de influență a zonelor urbane (parțial sau total) din județul Brașov	Jibert, Bunești, Cața, Homorod, Racoș, Augustin, Ormeniș, Apața, Hoghiz, Comana, Vama Buzăului
Existența de zone marginalizate /informale urbane și rurale	- Brașov, Făgăraș, Săcele Râșnov, Zărnești - Apața, Budila, Bunești, Cața, Cincu, Comana, Hârseni, Hoghiz, Homorod, Jilbert, Lisa, Măieruș, Ormeniș, Părău, Racoș, Șercaia, Șinca, Șoarș, Târlungeni, Teliu, Ticușu, Ungra - Codlea, Rupea, Cața, Hălchiu, Sânpetru,
așezări informale (UAT-uri care au răspuns la chestionar)	
Așezări cu rata sărăciei relative peste 50%	Jilbert, Ticușu, Homorod, Racoș și Augustin
Municipii ce nu îndeplinesc indicatori minimali de definire nr. paturi spitale/1000 loc. nr. medici / 1000 loc. nr. în hoteluri Spații verzi (parcuri, grădini publice, scuaruri) - mp/locuitor	- Codlea, Făgăraș, Săcele - Codlea, Săcele - Codlea - Brașov, Făgăraș, Săcele
Orașe ce nu îndeplinesc indicatori minimali de definire nr. locuitori. nr. paturi spitale/1000 loc nr. medici / 1000 loc. unități învățământ liceal Străzi cu rețele de distribuție a apei Străzi cu conducte de canalizare Străzi cu rețele de hidranți exteriori pentru stingerea incendiilor Spații verzi (parcuri, grădini publice, scuaruri) - mp/locuitor	- Predeal - Ghimbav, Râșnov - Ghimbav, Predeal, Râșnov, Zărnești - Ghimbav - Zărnești - Zărnești - Zărnești - Râșnov
Existența unor zone specifice la nivelul județului care necesită politici distincte: zone marginalizate cu o rată de peste 20% zone cu o rată a sărăciei peste 50 %	- Apața, Budila, Bunești, Cața, Comana, Hoghiz, Homorod, Lisa, Măieruș, Măieruș, Ormeniș, Racoș, Șinca, Șoarș, Târlungeni, Teliu, Ticușu - Jilbert, Ticușu, Homorod, Racoș și Augustin
Insuficienta valorificare a unor zone funcționale care să funcționeze ca motoare de dezvoltare ale județului	Municipiul Făgăraș și Municipiul Rupea
Activități economice	
UAT-uri cu mai puțin de 100 de firme active	- Apața, Augustin, Beclean, Budila, Bunești, Cața, Cincu, Comana, Crizbav, Drăguș, Dumbrăvița, Fundata, Hârseni, Hoghiz, Holbav, Homorod, Jibert, Lisa, Măieruș, Mândra, Ormeniș, Părău, Poiana Mărului, Racoș, Recea, Sâmbăta de Sus, Șercaia, Șinca, Șinca Nouă, Șoarș, Teliu, Ticuș, Ucea, Ungra, Vama Buzăului, Viștea, Voila - Ungra
UAT-uri în care cifra de afaceri a întreprinderilor active este sub 2.000.000 lei	
Scăderea a resurselor de muncă și a numărului de persoane ocupate în județ -	Augustin, Holbav, Lisa, Părău, Șinca Nouă, Șoarș, Ticuș, Ungra

UAT-uri în care numărul mediu de salariați este sub 100:	
Trend ascendent al ratei șomajului - UAT-uri în care rata șomajului este peste 10%:	Bunești, Comana, Hoghiz, Lisa, Ormeniș, Racoș, Șoarș, Ticuș, Ungra
Demografie	
Mărime demografică mică (sub 1500 de locuitori în zone rurale și sub 10000 în zone urbane)	- Rural: Șinca Nouă, Sâmbăta de Sus, Holbav, Ticușu, Drăguș și Fundata - Urban : Predeal, Rupea, Ghimbav și Victoria
Densitate relativ scăzută a populației (sub 20 loc/kmp)	Cincu, Șoarș, Ticușu, Jibert, Bunești, Părau, Fundata, Hârseni
Evoluție descendentă a populației în intervalul 2011-2021	Fundata, Victoria, Predeal, Moeciu, Zărnești, Poiana Mărului, Șinca Nouă, Holbav, Codlea
Valori scăzute ale ratei natalității (sub 10‰)	Drăguș și Fundata
Rată medie a mortalității ridicată (peste 20 ‰)	Hârseni, Recea, Lisa, Sâmbăta de Sus, Drăguș, Ucea, Viștea, Mândra, Beclean, Părau, Șinca Nouă, Fundata
Rata medie a sosirilor scăzută (sub 10 ‰)	Apața și Budila
Rata medie a plecărilor ridicată (peste 15 ‰)	Victoria, Ticușu, Ucea, Predeal, Făgăraș, Sâmbăta de Sus și Rupea
Bilanțul total al populației este negativ	- urban: Predeal, Victoria, Făgăraș, Rupea, Zărnești, Codlea, Brașov - rural: Fundata și Holbav
Declin demografic pronunțat (ritm mediu anual de creștere sub –0%)	Predeal, Făgăraș, Rupea, Zărnești, Codlea Brașov, Fundata, Holbav, Poiana Mărului, Șinca Nouă, Moeciu, Cața, Hoghiz, Drăguș, Viștea
Ponderi reduse (sub 15%) ale populației tinere (perspective demografice de scădere continuă a populației)	Fundata, Predeal, Victoria, Brașov și Făgăraș
Mortalitate infantilă (peste 10/00)	Târlungeni, Drăguș, Prejmer, Cristian, Bunești, Budila, Șinca Nouă, Feldioara, Apața, Comana, Cincu, Homorod, Crizbav, Racoș, Hoghiz, Jilbert, Ungra, Ticușu, Părau, Șoarș
Îmbătrânirea populației (indice de îmbătrânire de peste 20%)	Predeal, Fundata, Hârseni, Bran, Mândra, Sâmbăta de Sus, Lisa, Drăguș, Viștea.
Infrastructură socială	
Scădere a populației școlare (peste 20%)	Fundata, Hârseni, Predeal, Voila, Victoria, Rupea, Beclean, Mândra, Bran, Părau
Valori mari ale ratei mortalității infantile (peste 15‰)	de coordonat cu excel Figura 50 – Rata mortalității infantile
Lipsa asistenței medicale primare și personalul medical deficitar	Augustin, Beclean, Cața, Cincu, Șinca Nouă, Ticușu și Holbav
Calitatea aerului	
Poluatori atmosferă: Instalații IED	Ghimbav, Cristian, Ghimbav, Făgăraș, Hoghiz, Brașov, Victoria, Zărnești, Săcele, Hălchiu, Târlungeni, Bod, Codlea, Dumbrăvița, Feldioara, Crizbav, Șercaia, Codlea, Râșnov, Vulcan
Instalații COV	Brașov, Făgăraș, Ghimbav, Cristian, Sânpetru, Râșnov, Prejmer, Codlea,
in Registru E-PRTR	Ghimbav, Cristian, Făgăraș, Hoghiz, Brașov, Victoria, Zărnești, Săcele, Hălchiu, Târlungeni, Bod, Codlea, Dumbrăvița, Feldioara, Râșnov, Crizbav, Șercaia, Ghimbav, Sânpetru, Prejmer, Hârman
Poluarea fonică - Trafic rutier - Trafic aerian	- UAT-uri riverane DN 1 (E60), E68 și E578 - UAT-uri aflate pe culoarele de zbor ale Aeroportul Internațional Brașov – Ghimbav

Calitatea apei

Stare ecologică proastă și slabă (Bazin hidrologic Olt)	• Homorod (Ciucaș) – aval acumulare Hamaradia – Confluența Olt și Afluentul Pârâul Auriu, cod RORW8-1-51_B3 • Cozd (Steana) – izvoare – confluența Homorod, cod RORW8-1-71-7_B1 • Corbul Ucei (Corbul Mare) – aval SC Viromet - Confluența Olt, cod RORW8-1-103_B2 • Durbav – izvoare – confluența Ghimbășel, cod RORW8-1-50-6-4_B1 • Pârâu – Pârâu cu afluenții Valea Lungă, Grid și Valea Comorilor, cod RORW 8-1-78_B1
Existența unor surse de poluare a apelor de suprafață	• Compania Apa Brașov SA – stațiile de epurare a apelor uzate Stupini Brașov, Feldioara, Hoghiz, Prejmer, Bod; • - Apă Canal Sibiu SA-Sucursala Exploatare Făgăraș; • - DS Smith Paper Zărnești SRL; • - Fabrica de Lapte Brașov SA; • - SC Fin Eco Depozit ecologic extravilan; • - SC Iar SA; • - ICCO Parc Industrial SRL Ghimbav; • - Morani Impex SRL Zărnești; • - Tohan SA Zărnești; • - SC Utilități Publice Bran SRL; • - Victoria Parc Industrial SRL - stație epurare orășenească; • - Viromet SA Victoria (SGA Brașov, citat în DJS Brașov, 2022).
Poluarea apelor subterane cu depășiri ale unor parametri față de valorile prag în punctele de monitorizare	• Hărman, Prejmer, Comăna de Jos, Rotbav, • Principalele îngrijorări legate de calitatea corpurilor de apă subterană îl reprezintă localitățile din județul Brașov care nu sunt acoperite cu sistem centralizat de colectare al apelor uzate (PMB Buzău-Ialomița, 2022).
Parametri neconformi rezultați din analiza probelor de apă potabilă în zonele mari de aprovizionare din județ	• Brașov (parțial), Ghimbav, Codlea (parțial) Săcele (parțial), Hărman - sat Podu Olt, Hălchiu-sat Satu Nou, Bod, Feldioara, Zărnești: Tohanu vechi, Victoria, Ucea, Drăguș, Viștea (fără sat Rucăr), Râșnov, Bran (Bran Poartă, Bran sat Sohodol, sat Șimon) Predeal (parțial), Timișu de Sus, Predeluț, Zărnești (inclusiv cart. Gru. Caraiman), Cristian, Budila, Poiana Brașov, Beclean (sate Beclean, Luța), Cincu (fără sat Toarcla), Voila (fără sat Sâmbăta de jos), Viștea (sat Rucăr), Șoarș (sat Rodbav), Lisa (sat Pojorta) Hoghiz (Hoghiz, Fântâna), Ungra, Homorod, Rupea (inclusiv Rupea Gară) • Prejmer (inclusiv Stupinii Prejmer și Lunca Călnicului), Făgăraș

Calitatea solului

Existența de localități vulnerabile la poluarea cu nitrați	• Apața, Augustin, Beclean, Bod, Bran, Codlea, Comana, Cristian, Crizbav, Drăguș, Dumbravița, Făgăraș, Feldioara, Fundata, Ghimbav, Hălchiu, Hărman, Hârseni, Hoghiz, Lisa, Măieruș, Mândra, Moieciu, Ormeniș, Părau, Predeal, Prejmer, Racoș, Râșnov, Recea, Săcele, Sâmbăta de Sus, Sânpetru, Șinca Nouă, Țărlungeni, Teliu, Ucea, Ungra, Victoria, Viștea, Voila, Vulcan,
Existența terenurilor degradate și neproductive	• Cața, Codlea, Fundata, Jibert, Lisa, Mândra, Moieciu, Ormeniș, Poiana Mărului, Racoș, Sâmbăta de Sus, Șercaia, Șoarș, Țărlungeni, Teliu, Ticușu, Vama Buzăului, Victoria, Zărnești
Prezența a 5 situri potențial contaminate și a 8 situri contaminate (conf. HG 638/2015)	• În prezent, inventarul siturilor potențial contaminate, siturilor contaminate și siturilor remediate este în curs de realizare, respectând prevederile Legii nr. 74/2019 privind gestionarea siturilor potențial contaminate și a celor contaminate

Soluri afectate de diferite activități poluante la nivel de UAT	Brașov, Budila, Comăna, Cristian, Ghimbav, Hoghiz, Măieruș, Ormeniș, Racoș, Recea, Crizbav, Rupea, Săcele, Zărnești, Târlungeni, Vulcan
---	---

Starea pădurilor

Prezența unor suprafețe ocupate de terenuri degradate și neproductive ce pot fi ameliorate prin împăduriri	Cața, Codlea, Fundata, Jibert, Lisa, Mândra, Moieciu, Ormeniș, Poiana Mărului, Racoș, Sâmbăta de Sus, Șercaia, Șoarș, Târlungeni, Teliu, Ticușu, Vama Buzăului, Victoria, Zărnești
--	--

Managementul deșeurilor

Zone de depozitare necontrolată a deșeurilor menajere și industriale	satul Zizin (comuna Târlungeni), zona Gârcini (municipiul Săcele), zona Dealul Frumos (comuna Dumbrăvița), zona Scheilor (municipiul Codlea), zona Cioabal (orașul Râșnov), extravilanul comunei Budila, zona Reconstrucția (comuna Feldioara), zona Cuciulata (comuna Hoghiz), strada Carierei (municipiul Brașov), comunele Apața, Ormeniș, Augustin, Măieruș, Sânpetru, Recea, Lisa
Depozite neconforme de deșeuri	Făgăraș, Victoria, Rupea, Râșnov, Zărnești, Codlea, Brașov, Săcele
UAT-uri cu depozite necontrolate de deșeuri	Moieciu, Părău, Prejmer, Râșnov, Șercaia, Teliu, Ucea, Vama Buzăului, Vulcan, Hoghiz, Holbav, Șoarș, Târlungeni, Ungra, Victoria, Viștea, Zărnești, Mândra, Budila, Cincu, Apața, Bod, Cața, Codlea, Comana, Cristian, Feldioara, Halchiu

Riscuri naturale

Localități afectate de inundații	Brașov, Făgăraș, Săcele, Codlea, Râșnov, Rupea, Victoria, Predeal, Zărnești, Ghimbav, Budila, Bunești, Cața, Cincu, Comăna, Cristian, Crizbav, Hoghiz, Măieruș, Mândra, Moieciu, Ormeniș, Părău, Poiana Mărului, Racoș, Șercaia, Șoarș, Târlungeni, Teliu, Ungra, Vama Buzăului, Apața, Augustin, Beclean, Bod, Bran, Drăguș, Dumbrăvița, Feldioara, Fundata, Hălghiu, Hărman, Holbav, Homorod, Hârșeni, Jibert, Lisa, Sâmbăta de Sus, Șoarș, Ucea, Viștea, Voila, Vama Buzăului
Existența areale afectate de alunecări de teren	Apața, Bran, Brașov, Bunești, Cincu, Codlea, Comana, Dumbrăvița, Făgăraș, Fundata, Jibert, Lisa, Măieruș, Moieciu, Ormeniș, Părău, Predeal, Racoș, Rupea, Șinca, Șoarș, Târlungeni, Ticuș, Ungra, Vama Buzăului, Voila, Zărnești
Manifestarea unor fenomene meteorologice periculoase	- Avalanșe în Masivul Piatra Craiului în zonele Grind și Padinile Frumoase, Masivul Piatra Craiului se produc avalanșe anuale în zonele Grindalea Sâmbetei - Avalanși în Masivul Bucegi Buceioi Mic sau Șaua Strunga
Zone cu intensități macro seismice maxime	Brașov, Codlea, Făgăraș, Săcele, Ghimbav, Predeal, Râșnov, Rupea, Zărnești, Apața, Bod, Bran, Budila, Bunești, Cața, Cincu, Comăna, Feldioara, Hălchiu, Hărman, Hoghiz

Riscuri tehnologice

Prezența de instalații care intră sub incidența Directivei SEVESO	Victoria, Cristian, Ohaba, Codlea, Zărnești, Brașov, Feldioara, Hoghiz, Râșnov, Șercaia
Societăți autorizate care utilizează rețeaua rutieră din Brașov pentru transport produse periculoase	Feldioara, Brașov, Rupea, Făgăraș, Codlea, Zărnești
Imobile încadrate în clasa I de risc seismic	17 imobile încadrate în clasa I de risc seismic în municipiul Brașov

Patrimoniu construit și peisaje

Existența în UAT-uri a 8 monumente în precolaps și în colaps.	Brașov-Cetățuia Brașov; Budila - Castelul Mikes, Castelul Nemeș, Biserica ortodoxă Sf. Nicolae; Felmer, com. Șoarș-Biserica evanghelică fortificată; Racoș-Castelul Sükösd-
---	---

	Bethlen;Hoghiz -Castelul Guthman- Valenta; Sâmbăta de Jos, com. Voila- Castelul Brukenthal.
Monumentel nelocalizabile dispărute sau distruse	Brașov, Săcele, Ghimbav, Cristian, Moieciu de Sus, Perșani, Poiana Mărului, Prejmer.
Accesul deficitar către obiective de patrimoniu construit	zone rurale: Cața, Ormeniș, Lisa.
Căi de comunicații	
UAT-uri neconectate la rețeaua de transport rutier DN	Cața, Homorod, Racoș, Augustin, Ormeniș, Apața, Budila, Bod, Țărlungeni, Vama Buzăului, Holbav, Vulcan, Drăguș, Sâmbăta de Sus, Lisa, Recea, Hârseni, Cincu, Soarș, Jibert, Ticușu
Sectoare de drum afectate de alunecării	DJ 105, sector km 5+870 - 6+010
Drumuri județene în stare rea	- DJ 102 Viștea de Jos (DJ 103D) – Drăguș - DJ 102 F Sâmbăta de Jos (DN1) – Drăguș - DJ 102 G Victoria (DJ 105C) – Viștișoara – Stațiunea Sâmbăta - DJ 102 Lim. jud. Prahova – DN 1A – Șanțuri - DJ 103A Brașov – Cărpiniș – Țărlungeni – Zizin – Dălghiu (28+000 – 32+000 și 32+000 – 34+150) 103D Viștea de Jos (DN1) - Viștea de Sus(DJ 104A - DJ 105A lim. jud. Sibiu – Cincu – Rotbav – Șoarș – Văleni – Lovnic – Jibert – Dacia – Rupea(DN13) km 37+473 – 41+608 - DJ 110 DC 5 – Între Văi – im.com.Poiana Mărului (spre com. Vulcan) - DJ 111 DJ 112 A – Colonia 1 Mai - DJ 112 Hărman (DN11C) – Podu Olt – lim. jud. Covasna - DJ 112G Magura - Zărnești(DJ112H - DJ 130B Părău (DN 1S) – Grid – Perșani (DN 1) km 1+304 - 8+364 - DJ131B Apața(DJ131) – Ormeniș – Augustin – lim.jud Covasna km 7+314 - 9+264 - DJ131C Augustin (DJ131B) – Gara Augustin-Racoș – DN 13 km 0+000 – 17+000
Starea tehnică a podurilor existente pe traseele drumurilor județene:	- DJ 103A km 21+273; DJ 103A 21+273; DJ 103A 22+743; DJ 103A 25+111; DJ 103A 27+209 - DJ 103B 9+450 - DJ 103G 0+554 - DJ 105 0+660 - DJ 112 7+210 - DJ 112A 7+395 - DJ 112A 9+228 - DJ 131P 0+250
Lipsa unui nod transport intermodal	Posibil de realizat în Zona Metropolitană Brașov
Lipsa infrastructurii pentru transport nemotorizat	Toate UAT-urile
Alimentare cu apă și canalizare	
Lipsa sistemului centralizat de alimentare cu apă în UAT-uri rurale	Cața, Hârseni, Jibert, Mândra, Homorod (sat Mercheasa)
Lipsa operatori apă și canalizare.	Augustin, Budilă, Bunești, Cincu, Comana, Dumbrăvița, Fundata, Hireșeni, Holbav, Jibert, Maieruș, Ormeniș, Părău, Poiana Mărului, Șinca, Șinca Nouă, Soars, Țărlungeni (fără sistem canalizare) Ticuș, Vama Buzăului,
UAT-uri deservite în regim independent	Augustin, Budila, Bunești, Cața, Cincu, Comana, Dumbrăvița, Fundata, Hârseni, Holbav, Jibert, Măieruș, Ormeniș, Părău, Poiana Mărului, Șinca, Șinca Nouă, Soarș, Ticușu, Vama Buzăului

Grad redus de contorizare a consumului de apă;	Identificat la zonele rurale care nu aparțin unui sistem de alimentare cu apă
Lipsa unor stații de epurare.	Brașov, Poiana Brașov, Săcele, Râșnov, Hărman, Podu Oltului, Sânpetru, Ghimbav, Codlea, Feldioara, Hălchiu, Rupea, Hoghiz, o Homorod, Prejmer, Lunca Călnicului; Bod
Alimentare cu gaz natural	
Lipsa racord de alimentare cu gaze naturale	Teliu, Vama Buzăului, Budila, Fundata, Molbav, Soarș, Jibert, Ticușu, Ungra, Cața, Racoș, Augustin, Ormeniș, Apața, Măieruș,